

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 302

Sanskrit

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

प्रश्न- १ (अ) नीचेनामांशी कोषपक्ष वे कारिकांनी सविवरण समजूती आपो.	१४
QUE-1 (A) Explain any TWO of the following Karikas :	14

(१) दष्टमनुमानमासवचनं च सर्वप्रमाणसिद्धत्वात् ।
त्रिविधं प्रमाणमिष्टं, प्रमेयसिद्धिः प्रमाणाद्धि ॥

(२) सत्त्वं लघु प्रकाशकमिष्टमुपष्टंभकं चलं च रजः।
गुरु वरणकमेव तमः प्रदीपवच्चार्थतो वृत्तिः ॥

(३) पुरुषस्य दर्शनार्थं कैवल्यार्थं तथा प्रधानस्य ।
पङ्गवन्धवदुभयोरपि संयोगस्तत्कृतः सर्गः ॥

(४) धर्मेण गमनमूर्ध्वं गमनमधस्ताद् भवत्यधर्मेण ।
ज्ञानेन चापवर्गो विपर्ययादिष्यते बन्धः ॥

प्रश्न-१(ब) योग्य विकल्प पसंष्ट करी जाली जग्या पूरो. ४

Que-1 (B) - Fill in the blanks with appropriate word. 4

(१) प्रकृति ----- तरीके ओणभाय छे.

(अव्यक्त, श्रुत, व्यक्त)

(1) प्रकृति is known as-----.

(अव्यक्त, जीव्यक्त)

(२) सांख्यदर्शन ----- प्रमाण स्वीकारे छे.

(दो, त्रय, छ)

(2) Sankhyadarshan accepts ----- proportion.

(Two, Three, Six)

(३) मानव, पशु, पक्षी, सर्प वगैरेशी उत्पन्न थाय ते ----- दुःख छे.

(आध्यात्मिक, आधीभौतिक, आधिदैविक)

(3) Sorooow caused by human, animal, bird, snake etc is -----.

(आध्यात्मिक, आधिभौतिक, आधिदैविक)

(४) सांख्य ----- ने स्वीकारे छे.

(सत्कार्यवाद, असत्कार्यवाद, कार्यवाद)

(4) Sankhya accepts -----.

(सत्कार्यवाद, असत्कार्यवाद, कार्यवाद)

(५) त्रयोय गुणो ----- नी जेम कार्य करे छे.

(प्रकाश, अग्नि, दीवा)

(5) Three virtues work like -----.

(प्रकाश, अग्नि, प्रदीप)

(૬) સત્ત્વરજસ્તમસાં ----- પ્રકૃતિ |

(સામ્યાવસ્થા, અસામ્યાવસ્થા, વિષમાવસ્થા)

પ્રશ્ન-૨(અ) પુરુષનું સ્વરૂપ જણાવી , તેના અસ્તિત્વને સિદ્ધ કરતી દલીલ સ્પષ્ટ કરો. ૧૪

QUE-2 (A) Describe the form of *purusha* and discuss the argument which proves its existence. 14

અથવા /OR

પ્રશ્ન-૨ અ- નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિષે ટૂંકનોંધ લખો. ૧૪

QUE-2 A- Write short note on any TWO of the following. 14

(૧) દુઃખત્રયમ્ |

(૨) ત્રિવિધ અનુમાનમ્ |

(૩) પુરુષબહુત્વં |

(૪) પુરુષ-પ્રકૃતિ સંયોગઃ |

પ્રશ્ન-૨ (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે નાં ટૂંકમાં જવાબ આપો. ૪

QUE-2 (B) Write the short answer on Four of the following. 4

(૧) સાંખ્યદર્શન અનુસાર પુરુષ એક છે કે અનેક ?

(1) According to sankhyadarshan is the પુરુષ one or many ?

(૨) પુરુષ-પ્રકૃતિનો સંબંધ કોના જેવો છે ?

(2) Like what the relationship of પુરુષ-પ્રકૃતિ is ?

(૩) પંચમહાભૂતોના નામ જણાવો ?

(3) Name the પञ्चમહાભૂત ?

(૪) અહંકારનું લક્ષણ શું છે ?

(4) What is the feature of *Ahankara* ?

(૫) અંતઃકરણનો વ્યાપાર કયા કાળમાં હોય છે.

(5) In which era, there is a action of અંતઃકરણ : ?

(૬) મનનું લક્ષણ શું છે ?

(6) What is the feature of the mind ?

પ્રશ્ન-૩ (અ) સાંખ્યાનુસારી ' કરણત્રયોદશવિધં ' નું વિસ્તૃત વર્ણન કરો. ૧૪

QUE-3 (A) Describe in detail ' કરણત્રયોદશવિધં ' according to-samkhya- system. 14

અથવા /OR

પ્રશ્ન-૩ અ- નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિષે ટૂંકનોંધ લખો. ૧૪

QUE-3 A Write short note on any two of the following. 14

(૧) ત્રિવિધં અંતઃકરણં |

(૨) લિઙ્ગશરીરં |

(૩) ધર્માધાઃ ભાવાઃ | (૪) ત્રિવિધં શરીરં |

પ્રશ્ન-૩ (બ) નીચેના વિધાનો ખરા છે કે ખોટા તે જણાવો. (કોઈપણ ત્રણ)

3

QUE-3(B) State whether the following statements are true or false. (Any three)

3

(૧) ઇન્દ્રિયો પરસ્પરના સંકેત મુજબ પ્રવૃત્ત થાય છે.

(1) The senses become active according to mutual signal.

(૨) વાણી શબ્દવિષય વાળી હોય છે.

(2) The speech is subject to word.

(૩) તન્માત્રા અવિશેષ છે.

(3) तन्मात्रा is indispensable. (अविशेष)

(૪) સૂક્ષ્મ શરીર અનિત્ય છે.

(4) सूक्ष्मशरीर is Anitya.

(૫) ધર્મથી અધોગતિ થાય છે.

(5) Degeneration happens because of religion.

પ્રશ્ન-૪-(અ) સાંખ્યદર્શનને આધારે મોક્ષનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

૧૪

Que-4-(A) Explain the principle of मोक्ष on the basis of સાંખ્યદર્શન .

14

અથવા /OR

પ્રશ્ન-૪(અ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિષે ટૂંકનોંધ લખો.

૧૪

QUE-4 (A) Write short note on any two of the following.

14

(૧) સાંખ્યચાર્યા: |

(૨) ભારતીય ષડ્દર્શન નો પરિચય .

(2) Introduction of भारतीय षड्दर्शन .

(૩) સાંખ્ય દર્શનનું સાહિત્ય.

(3) Literature of સાંખ્યદર્શન .

(૪) સાંખ્યસિદ્ધાન્ત |

પ્રશ્ન-૪ બ- જોડકાં જોડો (કોઈપણ ત્રણ)

3

Que-4 B – Match the following words. (Any three)

3

A

B

(૧) નાસ્તિકદર્શન

(૧) સાંખ્યચાર્યા

(૨) ન્યાયદર્શન

(૨) પુરુષ

(૩) પંચશિખ

(૩) પ્રધાન

(૪) જ્ઞ

(૪) ગૌતમમુનિ

(૫) પ્રકૃતિ

(૫) ચાર્વાકદર્શન

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 302

Urdu

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

نوٹ : سوال نامے میں درج نمبر ہی جوابی پرچے میں تحریر کریں۔ تمام سوالات لازمی ہیں، اور ان کے مارکس بائیں جانب درج ہیں۔

سوال : ۱ [الف] لسانیات کے مقاصد و فوائد کا تفصیلی جائزہ لیجئے۔

یا

لسانیات کا تعارف اور تاریخ بیان کیجئے۔

سوال : ۱ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات دیجئے۔ (کوئی چار)

- (۱) اردو زبان کا رسم الخط کیا ہے؟
- (۲) مغربی ہندی میں کتنی بولیاں شامل ہیں؟
- (۳) اردو کا تعلق زبانوں کے کس خاندان سے ہے؟
- (۴) دنیا کی زبانوں کا آخری خاندان کونسا ہے؟
- (۵) ”افریقہ“ کے لوگوں کا تعلق کس زبان سے ہے؟
- (۶) نطق گویائی یعنی کیا؟

سوال : ۲ [الف] زبان کیونکر پیدا ہوئی؟ اس کی تشکیل پر روشنی ڈالئے۔

یا

زبان کی غیر ارادی تشکیل (فطری تشکیل) کا جائزہ لیجئے۔

سوال : ۲ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات دیجئے۔ (کوئی چار)

- (۱) ”جدید اردو لسانیات“ کے خالق کون ہیں؟
- (۲) سامی زبانیں کس پیغمبر سے منسوب ہیں؟
- (۳) ہند ایرانی کی کتنی شاخیں ہیں؟
- (۴) ”ہندی“ زبان کا رسم الخط کیا ہے؟
- (۵) ”اردو لسانیات“ کس کی تصنیف ہے؟
- (۶) ”ہندوستانی لسانیات کا خاکہ“ کس کی تصنیف ہے؟

۱۴

سوال : ۳ [الف] ہندوستان میں زبانوں کے مختلف خاندان پر تفصیلی بحث کیجئے۔

یا

قدیم ہند یورپی زبانوں پر مفصل نوٹ لکھئے۔

۳

سوال : ۳ [ب] مندرجہ ذیل خالی جگہ پر کیجئے۔

(۱) لسانیات کو انگریزی زبان میں ----- کہا جاتا ہے۔

(Criticism, Linguistics, composition)

(۲) صوتیات (Phonetics) ----- کے علم کو کہا جاتا ہے۔

(سمعی ، بصری ، آواز)

(۳) مقررہ وزن اور بحر میں لکھی ہوئی تحریر ----- کہلاتی ہے۔

(شعر، فصاحت، بلاغت)

۱۴

سوال : ۴ [الف] ہند آریائی کے عہد جدید کا تفصیلی جائزہ لیجئے۔

یا

عہد وسطیٰ کی ہند آریائی پر اپنے خیالات کا اظہار کیجئے۔

۳

سوال : ۴ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات دیجئے۔ (کوئی تین)

(۱) ”اردو زبان اور لسانیات“ کس کی تصنیف ہے؟

(۲) اردو کس ملک کی دفتری زبان ہے؟

(۳) یونیسکو کے شمار کے مطابق اردو دنیا میں کونسے درجے کی زبان ہے؟

(۴) ”لسانیات“ کس لفظ کس ماخوذ ہے؟

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 302

Philosophy

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) પૂર્વમીમાંસા દર્શનનો સંપૂર્ણ પરિચય આપો. ૧૪
અથવા
(અ) મીમાંસા દર્શનની શાખાઓ સમજાવો.
(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈપણ ચાર) : ૪
(૧) યજ્ઞ એટલે
(૨) મીમાંસા દર્શનનાં પ્રધાન વિષય છે.
(૩) મીમાંસકો વાદી છે.
(૪) મીમાંસા દર્શનના અધ્યાયો છે.
(૫) પૂર્વમીમાંસા દર્શનની શાખાઓ છે.
(૬) પ્રભાકરના મિત્રગુરુ હતા.
- ૨ (અ) જ્ઞાનનું સ્વરૂપ સમજાવી, પ્રત્યક્ષ અને અનુમાન પ્રમાણ સમજાવો. ૧૪
અથવા
(અ) અર્થાપત્તિ અને અનુપલબ્ધિ પ્રમાણ સમજાવો.
(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈપણ ચાર) : ૪
(૧) એ તત્ત્વમીમાંસાનું અંગ છે.
(૨) વેદને પ્રમાણ માને છે.
(૩) યથાર્થ જ્ઞાન એટલે
(૪) પ્રમાણ વિચારના પ્રકારો છે.
(૫) શબ્દ પ્રમાણ જન્ય જ્ઞાનના પ્રકારો છે.
(૬) અર્થાપત્તિના પ્રકારો છે.
- ૩ (અ) યથાર્થજ્ઞાનનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો. ૧૪
અથવા
ભ્રાંતિ સિદ્ધાંત સમજાવો.
(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈપણ ત્રણ) : ૩
(૧) જ્ઞાન વ્યવસાય રૂપ છે એવો મતનો છે.
(૨) નિશ્રયાત્મક જ્ઞાન એટલે
(૩) પ્રમાણજ્ઞાન એટલે
(૪) અસત્ય્યાતિવાદ મત નો છે.
(૫) શંકરાચાર્યનો સિદ્ધાંત છે.

૪ આત્મા અંગેનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

૧૪

અથવા

- (અ) પૂર્વમીમાંસા દર્શનની નીતિમીમાંસા સમજાવો.
 (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈપણ ત્રણ) : ૩
 (૧) આત્મા એક છે.
 (૨) કૃતનાશ એટલે
 (૩) સ્વતંત્ર પદાર્થ નથી.
 (૪) અપૂર્વનો સિદ્ધાંત નિયમ છે.
 (૫) અનેક પ્રકારના કર્મોની ચર્ચામાં કરવામાં આવી છે.

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

- 1 (a) Give an fully introduction to purvamimansa. 14
 OR
 (a) Explain the branches of Mimansa Darshan.
 (b) Fill in the blanks (any four) : 4
 (1) Yagna means
 (2) There are..... Major subject of Mimansa
 (3) Mimansakas as
 (4) There are Adhyaya of Mimansa
 (5) There are branches of Mimansa
 (6) is a prabhakaras friend Guru.
- 2 (a) Explain the nature of knowledge and Explain pratyaksha and Anumana. 14
 OR
 (a) Explain the Arthapatti and Anupalabdhi pramana.
 (b) Fill in the blanks (any four) : 4
 (1) is a Metaphysics part
 (2) Veda is a pramana accepted
 (3) Valid knowledge means
 (4) There are kinds of pramana Vichar
 (5) There are kinds of sabda pramana janya gyana
 (6) kinds of arthapatti.
- 3 (a) Clarify the Nature of valid knowledge. 14
 OR
 (a) Explain the rheory of error.

0703N226-3

(b) Fill in the blanks (any three) :

3

- (1) Knowledge is a bissanss form accepted view of
- (2) Nishchayatmaka gyana mrans
- (3) Prama gyana means
- (4) view of Asattakhyativada
- (5) Sankaracharyas theory as

4 (a) Clarify the concept of soul.

14

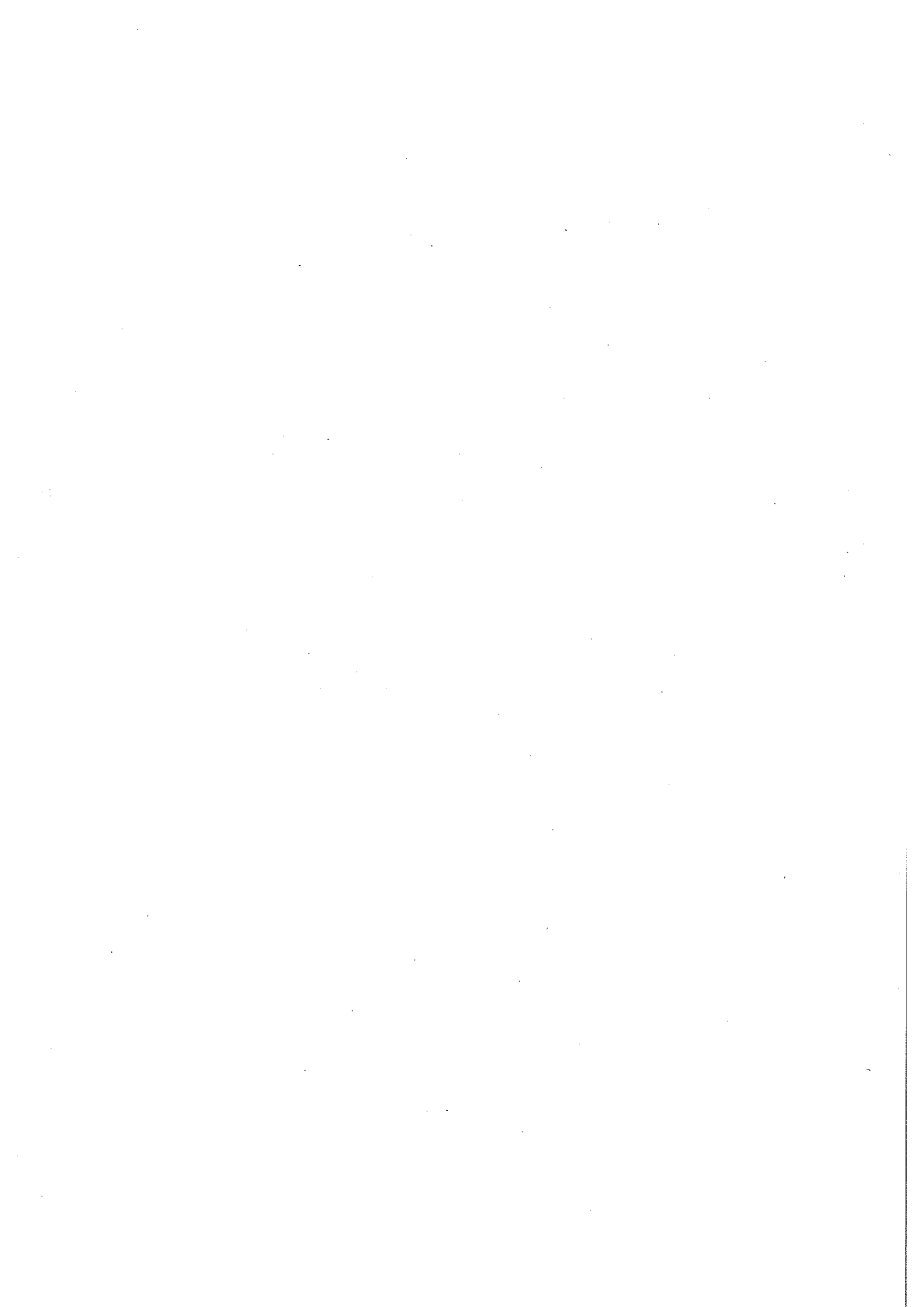
OR

(a) Explain the ethics of purvamimansa.

(b) Fill in the blanks (any three) :

3

- (1) The soul is a only one
 - (2) Krutanash means
 - (3) is not Individual padartha
 - (4) Apurva's theory is Low
 - (5) Differant kinds kama's disscussan in
-

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 302

Indian Culture

March 2019

[Max. Marks : 70]

Time : 2-30 Hours]

પ્રશ્ન-1 (અ) 'ભારતીય સંસ્કૃતિનો અભ્યાસ સંસ્કૃત ભાષા વિના અધૂરો રહે છે' આ વિધાનની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. 14

અથવા

પ્રશ્ન-1 (અ) પ્રાચીન ભારતીય વેદ તરીકે ઋગ્વેદ અને યજુર્વેદનું મહત્ત્વ સમજાવો. 14

પ્રશ્ન-1 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ચાર) 4

- (1) 'વેદ' શબ્દની વ્યાખ્યા આપો.
- (2) સૌથી પ્રાચીન 'વેદ' કયો છે ?
- (3) ભારતીય આર્યભાષા કઈ કહેવાય છે ?
- (4) યજુર્વેદની શાખાઓ જણાવો.
- (5) સંગીતનો 'વેદ' કયો છે ?
- (6) 'વેદાંત' એટલે શું ?

પ્રશ્ન-2 (અ) મહાકાવ્યના લક્ષણો વર્ણવી, ઉદાહરણ તરીકે ગમે-તે-એક મહાકાવ્ય વિષે ટૂંકીનોંધ લખો. 14

અથવા

પ્રશ્ન-2 (અ) 'કુમારસંભવમ્' નું રસદર્શન કરાવો. 14

પ્રશ્ન-2 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ચાર) 4

- (1) 'મહાકાવ્ય' એટલે શું?
- (2) 'મહાભારત'નો સંદેશ શું છે?
- (3) ઐતિહાસિક કાવ્યોના નામ લખો.
- (4) 'ચંપૂકાવ્ય' એટલે શું ?
- (5) 'મહાભારત'ના રચયિતા કોણ છે?
- (6) 'રામાયણ' કેવા પ્રકારનું મહાકાવ્ય છે?

પ્રશ્ન-3 (અ) 'મૃચ્છકટિકમ્' નાટકને આધારે એ સમયની રાજકીય પરિસ્થિતિનું ચિત્ર સ્પષ્ટ કરો. 14

અથવા

પ્રશ્ન-3 (અ) 'અભિજ્ઞાન શાકુન્તલમ્' માં પ્રતિબિંબિત આશ્રમજીવન વિષે વિગતે ચર્ચા કરો. 14

N227-2

પ્રશ્ન-3 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ત્રણ)

3

- (1) 'સ્વપ્નવાસવદત્તમ્' નાટક કોણે રચ્યું છે?
- (2) 'મૃચ્છકટિકમ્' નાટકના લેખક કોણ છે?
- (3) 'અભિજ્ઞાન શાકુન્તલમ્' નાટકના નાયક-નાયિકાના નામ જણાવો.
- (4) કવિ કાલિદાસની કૃતિઓના નામ લખો.
- (5) 'મૃચ્છકટિકમ્' નાટકના નાયક-નાયિકાના નામ લખો.

પ્રશ્ન-4 (અ) 'મેઘદૂતમ્' નું સંદેશકાવ્ય તરીકે રસદર્શન કરાવો.

14

અથવા

પ્રશ્ન-4 (અ) 'હર્ષચરિતમ્' માં પ્રતિબિંબિત ભારતીય સંસ્કૃતિ વિષે વિગતે ચર્ચા કરો.

14

પ્રશ્ન-4 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ત્રણ)

3

- (1) 'મેઘદૂતમ્' ના કવિ કોણ છે?
- (2) 'સંદેશકાવ્ય' એટલે શું?
- (3) 'હર્ષચરિતમ્' કેવા પ્રકારનું કાવ્ય કહેવાય?
- (4) બાણભટ્ટે રચેલા ગ્રંથોના નામ લખો.
- (5) ચમ્પૂકાવ્યના નામ લખો.

ENGLISH VERSION

1 (a) Without knowledge of Sanskrit Language you can you can learn Indian Culture,' Discuss this statement at a length.

14

OR

1 (a) Explain the importance of Rigveda and Yajurveda as ancient Indian Vedas.

14

1 (b) Give the answer of brief (any four)

4

- (1) Define the word 'Veda.'
- (2) Which is the oldest Veda?
- (3) Which is known as Indo-Aryan language?
- (4) Mention the branches of Yajurveda?
- (5) Which is the veda of music?
- (6) What is Vedanta?

2 (a) Narrate the salient features of Mahakavya' and write a short note on Any one Mahakavya.

14

OR

2 (a) Explain the story line of 'Kumarsambhavam'.

14

N227-3

- 2 (b) Give the answer of brief (any four) 4
- (1) What is 'Mahakavya'?
 - (2) What is the message of Mahabharata?
 - (3) Name the Historical Mahakavyas.
 - (4) What is Champoo Kavya?
 - (5) Who wrote the Mahabharata?
 - (6) Which type of Mahakavya of Ramayana?
- 3 (a) Clear the picture of political condition on the basis of Mrichhakatikam. 14
- OR
- 3 (a) Write a note on the ashram life mirrored in Abhignanshaktuntal. 14
- 3 (b) Give the answer in brief. (any three) 3
- (1) Who wrote Swapnasavduttam?
 - (2) Who is the ^{author} poet of Mrichhakatikam?
 - (3) Mention the name of hero and Heroine of Shakuntalam.
 - (4) Name the books of Kavi Kalidas.
 - (5) Mention the name of hero and Heroine of Mrichhakatikam.
- 4 (a) Write a story line of Meghdootam –a message poem. 14
- OR
- 4 (a) Write a note on the Indian culture mirrored in Harshcharitam. 14
- 4 (b) Give the answer in brief. (any three) 3
- (1) Who is the poet of Meghdootam?
 - (2) What is 'message poem'?
 - (3) Which type of poem of Harshcharitam?
 - (4) Name the works of Banabhatta.
 - (5) Name the Champoo kavyas.
-

B.A. (Sem.-5) Examination
CC 302 - History (New Course)
"Sardar Patel and Dr. B. R. Ambedkar"

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલના પ્રારંભિક જીવન તથા નેતૃત્વના ગુણોનો થયેલો વિકાસ વર્ણવો. ૧૪
- અથવા
- (અ) ખેડા સત્યાગ્રહમાં સરદાર પટેલની ભૂમિકાનું વર્ણન કરો. ૧૪
- (બ) જોડકાં જોડો (કોઈપણ ચાર) : ૦૪
(૧) સરદાર પટેલના માતૃશ્રી	(a) મોહનલાલ પંડ્યા
(૨) સરદાર પટેલના દીકરી	(b) લાડભાઈ
(૩) ખેડા સત્યાગ્રહ	(c) ૧૯૨૩
(૪) ડુંગળી ચોર	(d) મણિબંન
(૫) બોરસદ સત્યાગ્રહ	(e) બોરસદ સત્યાગ્રહ
(૬) હૈડિયા વેરો	(f) ૧૯૧૮
- ૨ (અ) કોંગ્રેસના નેતા તરીકે સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- અથવા
- (અ) દેશી રાજ્યોના વિલીનીકરણમાં સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલનો ફાળો ચર્ચો. ૧૪
- (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈપણ ચાર) : ૦૪
- (૧) સરદાર પટેલ થી જાણીતા છે. (ભારતના બિસ્માર્ક, ભારતના મેઝીની).
- (૨) સરદાર પટેલને એ 'સરદાર'નું બિરુદ આપ્યું. (જવાહરલાલ નહેરૂ, ગાંધીજી).
- (૩) અધિવેશનમાં સરદાર પટેલ કોંગ્રેસના પ્રમુખ હતા. (કરાંચી, કલકત્તા).
- (૪) સરદાર પટેલ ભારતના પ્રથમ પ્રધાન હતા. (ગૃહ, વડા).
- (૫) સરદાર પટેલને માં 'ભારતરત્ન' એનાયત થયો. (૧૯૯૧, ૧૯૪૮).
- (૬) સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ રાષ્ટ્રીય સ્મારક માં આવેલું છે. (દિલ્હી, અમદાવાદ).
- ૩ (અ) ડૉ. બી. આર. આંબેડકરના પ્રારંભિક જીવન અને શિક્ષણનું વર્ણન કરો. ૧૪
- અથવા
- (અ) ડૉ. બી. આર. આંબેડકરના જીવન સંઘર્ષનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- (બ) ખરાં - ખોટા વિધાન જણાવો. (કોઈપણ ત્રણ) : ૦૩
- (૧) ડૉ. બી. આર. આંબેડકરનો જન્મ ૬ ડિસેમ્બર, ૧૯૫૬માં થયો હતો.
- (૨) ડૉ. બી. આર. આંબેડકર સ્વતંત્ર ભારતના પ્રથમ કાયદાપ્રધાન હતા.
- (૩) ડૉ. બી. આર. આંબેડકરને ૧૯૯૦માં ભારતરત્ન એનાયત થયો હતો.
- (૪) ડૉ. બી. આર. આંબેડકરના પ્રથમ પત્નીનું નામ શારદાબેન હતું.
- (૫) ડૉ. બી. આર. આંબેડકર હિન્દુ કોડ બિલના વિરોધી હતા.
- ૪ (અ) મહાડ સત્યાગ્રહ અને કાલારામ મંદિર સત્યાગ્રહ વિશે જણાવો. ૧૪
- અથવા
- (અ) ડૉ. આંબેડકર અને બૌદ્ધ ધર્મ - વિશે ચર્ચા કરો. ૧૪
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો (કોઈપણ ત્રણ) : ૦૩
- (૧) મહાડ સત્યાગ્રહ ક્યારે કરવામાં આવ્યો હતો ?
- (૨) કાલારામ મંદિર કયા શહેરમાં આવેલું છે ?
- (૩) ૧૯૫૬માં ડૉ. આંબેડકરે કયો ધર્મ અપનાવ્યો હતો ?
- (૪) ડૉ. આંબેડકરે કયું સામયિક પ્રકાશિત કરતા હતા ?
- (૫) પૂના કરાર ક્યારે અને કોની કોની વચ્ચે થયાં હતા ?

ENGLISH VERSION

Instruction : (1) Figures to right indicates full marks.

(2) All questions are compulsory.

- 1 (a) Describe the early life of Sardar Vallabhbhai Patel and the growth of leadership. 14
- OR**
- (a) Describe the contribution of Sardar Vallabhbhai Patel in Kheda Satyagrah. 14
- (b) Do proper matching (any four) : 04
(i) Mather of Sardar Patel	(a) Mohavlal Pandya
(ii) Daughter of Sardar Patel	(b) Lad bai
(iii) Kheda Satyagrah	(c) 1923
(iv) Dungli chor	(d) Maniben
(v) Borsad Satyagrah	(e) Borsad Satyagrah
(vi) Haidiya Tax	(f) 1918.
- 2 (a) Evaluate Sardar Vallabhbhai Patel as a leader of Congress. 14
- OR**
- (a) Discuss the contribution of Sardar Vallabhbhai Patel to the unification of Princely States of India. 14
- (b) Fill in the gaps (any four) : 04
- (i) Sardar Patel is known as _____. (Bismark of India, Mazini of India).
- (ii) _____ gave the title 'Sardar' to Vallabhbhai Patel. (Javaharlal Nehru, Gandhiji).
- (iii) In _____ session Sardar Vallabhbhai Patel was the President of Congress. (Karanchi, Calcutta).
- (iv) Sardar Patel was the first _____ Minister of India. (Home, Prime).
- (v) Sardar Patel conferred Bharatratna in _____ year. (1991, 1948).
- (vi) Sardar Vallabhbhai Patel National Memorial is at _____. (Delhi, Ahmedabad).
- 3 (a) Describe the early life and education of Dr. B. R. Ambedkar. 14
- OR**
- (a) Evaluate the life struggle of Dr. Ambedkar. 14
- (b) Indicate true-false sentence (any three) : 03
- (i) Dr. Ambedkar born on 6th December, 1956.
- (ii) Dr. Ambedkar was the first Law Minister of Independent India.
- (iii) Dr. Ambedkar has been honoured 'Bharat Ratna' in 1990.
- (iv) Shardaben was the first Wife's name of Dr. B. R. Ambedkar.
- (v) Dr. Ambedkar was against to Hindu Code Bill.
- 4 (a) State the Mahad Satyagrah and Kalaram Temple Satyagrah. 14
- OR**
- (a) Discuss on Dr. B. R. Ambedkar and Baudh religion. 14
- (b) Give Answer in short (any three) : 03
- (i) When was the Mahad Satyagrah launch ?
- (ii) Where is Kalaram Temple situated ?
- (iii) Which religion did Dr. Ambedkar embrace in 1956 ?
- (iv) Name the magazine Dr. Ambedkar published.
- (v) Between whom and when did the Pune Pact Occure ?

B.A. (Sem.-5) Examination
CC 302 - History (Old Course)
History of Gujarat (470-942 A.D.)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) ગુજરાત નો ઇતિહાસ જાણવાના પુરાતત્વીય સ્ત્રોતનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- અથવા
- (અ) પ્રાચીન ગુજરાતનો ઇતિહાસ જાણવાનાં સાહિત્યિક સાધનોની ચર્ચા કરો. ૧૪
- (બ) જોડકાં જોડો (કોઈપણ ચાર) : ૦૪
(૧) ઘૂમલિ	(અ) કીર્તિતોરણ
(૨) ઈટાવા	(બ) બૌદ્ધ સ્તૂપ
(૩) અશોકનો શિલાલેખ	(ક) મુનસર તળાવ
(૪) દેવની મોરી	(ડ) નવલખા મંદિર
(૫) વડનગર	(ઈ) કર્નલ ટોડ
(૬) વિરામ ગામ	(એફ) રૂદ્રસેન વિહાર.
- ૨ (અ) મૈત્રકોનું શાસનકર્તા તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- અથવા
- (અ) મૈત્રક યુગની સામાજિક અને આર્થિક સ્થિતિનું વર્ણન કરો. ૧૪
- (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈપણ ચાર) : ૦૪
(૧) મૈત્રક વંશનો સ્થાપક	હતો. (સિદ્ધરાજ, ભટ્ટાર્ક)
(૨) મૈત્રક વંશનો અંત	માં થયો. (ઈ.સ. પૂર્વે ૮૯૪, ઈ.સ. ૮૯૪)
(૩) વડનગરનું પ્રાચીન નામ	હતું. (આનંદપુર, ખેટકપુર)
(૪) મૈત્રક વંશનો છેલ્લો શાસક	હતો. (શિલાદિત્ય સાતમો, ધારસેન સાતમો)
(૫) મૈત્રક વંશની રાજધાની	હતી. (પાટણ, વલભી)
(૬) સ્તંભતિર્થ	નું પ્રાચીન નામ છે. (ભરૂચ, ખંભાત).
- ૩ (અ) મૈત્રક યુગની ધાર્મિક સ્થિતિનું વર્ણન કરો. ૧૪
- અથવા
- (અ) મૈત્રક યુગની સાંસ્કૃતિક સ્થિતિનું વર્ણન કરો. ૧૪
- (બ) ખરા-ખોટાં વિધાન જણાવો (કોઈપણ ત્રણ) : ૦૩
(૧) મૈત્રક શાસકો શૈવ પંથી હતા.
(૨) હ્યુ-એન-ત્સાંગ ઈ.સ. ૧૦૦૦માં વલભી આવ્યો હતો.
(૩) મૈત્રકએ તક્ષશિલા વિદ્યાપીઠ સ્થાપી હતી.
(૪) રાજકુમારી હુદા ધ્રુવસેન પ્રથમની બહેન હતી.
(૫) ગોપનું મંદિર મૈત્રક સમયનું છે.
- ૪ (અ) ગુજરાતના અનુ-મૈત્રક યુગ વિશે માહિતી આપો. ૧૪
- અથવા
- (અ) વનરાજ ચાવડાની કારકીર્દી અને સિદ્ધિઓની સમાલોચના કરો. ૧૪
- (બ) ટૂંકમાં જવાબ આપો (કોઈપણ ત્રણ) : ૦૩
(૧) ‘શિશુપાલવધ’ના લેખકનું નામ જણાવો.
(૨) ગુર્જર-પ્રતિહાર રાજવી મહિપાલના રાજકીય કોણ હતા ?
(૩) ચાવડા વંશનો સ્થાપક કોણ હતો ?
(૪) જયશિખરી કોણ હતો ?
(૫) ‘પ્રબંધ ચિંતામણિ’ના લેખક કોણ હતા ?

ENGLISH VERSION

- 1 (a) Evaluate the archaeological sources to know history of Gujarat. 14
- OR
- (a) Discuss about the literary sources to know history of ancient Gujarat. 14
- (b) Do proper matching (any four) : 04
(1) Ghumli	(a) Kirti Toran
(2) Itava	(b) Baudh Stupa
(3) Inscription Ashoka	(c) Munsar Lake
(4) Dev ni Mori	(d) Navlakha temple
(5) Vadnagar	(e) Colonel Tod
(6) Viramgam gam	(f) Rudrasen Vihar.
- 2 (a) Evaluate the Maitraka's as a ruler. 14
- OR
- (a) Describe the social and economic condition of Maitraka. 14
- (b) Fill in the gaps (any four) : 04
- (1) _____ was the founder of Maitraka dynasty. (Siddhraj, Battark).
- (2) The Maitraka dynasty declined in _____. (894 B.C., 894 A.D.)
- (3) _____ was the ancient name of Vadnagar. (Anandpur, Khetakpur)
- (4) _____ was the last ruler of Maitraka dynasty. (Shiladitya 7th, Dharsen 7th).
- (5) _____ was the capital of Maitraka dynasty. (Patan, Valabhi)
- (6) Stambhirth was ancient name of _____. (Bharuch, Cambay).
- 3 (a) Describe the religious condition during the Maitraka Period. 14
- OR
- (a) Describe the cultural condition during the Maitraka Period. 14
- (b) Indicate True-false sentence (any three) : 03
- (1) Maitraka rulers were followers of Shaivism.
- (2) Huen-Tsang came in Vallabhi in 1000 A.D.
- (3) Maitraka set up a Taxshila University.
- (4) Princess Dudda was Sister of Dhruvsena-I.
- (5) The Gop Temple are of Maitraka age.
- 4 (a) Introduce about Post-Maitraka age of Gujarat. 14
- OR
- (a) Criticize the career and achievements of Vanraj Chavda. 14
- (b) Give an answer in brief (any three) : 03
- (1) Give the author's name 'Shishupal Vadh'.
- (2) Who was the court-Poet of Gurjar-Pratihara King Mahipal ?
- (3) Who was the founder of Chavda dynasty ?
- (4) Who was Jayashikhri ?
- (5) Who was the author of 'Prabandh- Chintamani' ?

B.A. (Sem.-5) (Repeater) Examination

Core 302

Political Science

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.

(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) જાહેર વહીવટ એટલે શું? તેનું કાર્યક્ષેત્ર વિગતવાર સમજાવો. ૧૪
- અથવા
- (અ) જાહેર વહીવટનો અર્થ સમજાવી તેના સિદ્ધાંતો અંગે ચર્ચા કરો.
- (બ) કોઈ પણ ચાર વિશે ટૂંકમાં લખો : ૪
- (૧) OS એટલે શું?
- (૨) જાહેર વહીવટની વ્યાખ્યા
- (૩) ખાનગી વહીવટ
- (૪) વુડ્રો વિલ્સન
- (૫) લ્યુથર ગુલિક
- (૬) વહીવટનાં બે લક્ષણો લખો
- (૭) જાહેર જવાબદારી.
- ૨ (અ) સંગઠનની વ્યાખ્યા આપી તેના પાયાનાં સિદ્ધાંતો સમજાવો. ૧૪
- અથવા
- (અ) મુખ્ય કારોબારીનું સ્વરૂપ અને લક્ષણો અંગે ચર્ચા કરો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ ચારના ટૂંકમાં જવાબ આપો. ૪
- (૧) કારોબારી એટલે શું?
- (૨) કારોબારીના કોઈ બે કાર્યો લખો
- (૩) સંગઠનના બે કાર્યો સમજાવો
- (૪) કારોબારીના વડા કોણ હોય છે?
- (૫) સંગઠનાત્મક શક્તિ એટલે શું?
- (૬) ગુજરાતમાં નાણાં પ્રધાન કોણ છે?
- (૭) વાસ્તવિક કારોબારી એટલે શું?
- ૩ (અ) વિભાગ એટલે શું? તેનાં પ્રકારો અંગે ચર્ચા કરો. ૧૪
- અથવા
- (અ) વિભાગીય તંત્ર રચના સમજાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ ત્રણ વિશે ટૂંકમાં જવાબ આપો. ૩
- (૧) લાઈન એકમ
- (૨) સચિવાત્મક એકમ
- (૩) વ્યવસ્થાના બે ગુણ
- (૪) જાહેર કોર્પોરેશન
- (૫) વ્યવસ્થા તંત્રના બે દોષ.

0703N229-2

૪ (અ) તટસ્થતા કોને કહેવાય? તેનાં લક્ષણો અંગે નોંધ લખો.

૧૪

અથવા

(અ) તાલીમનો અર્થ સમજાવી તેની પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.

(બ) નીચીનામાંથી કોઈ પણ ત્રણના ટૂંકમાં જવાબ લખો.

૩

(૧) સનદી સેવાના બે લક્ષણો

(૨) અમલદારશાહી

(૩) ભરતી પ્રક્રિયા

(૪) જી.પી.એસ.સી.

(૫) તાલીમના બે પ્રકાર

(૬) વહીવટી રાષ્ટ્રીય એકેડેમી.

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

1 (a) What is public administration? Explain its scope.

14

OR

(a) Give the meaning of public administration. Discuss it's theories.

(b) Answer any four in short :

4

(1) Define public administration

(2) What is mean by OS?

(3) Private administration

(4) Woodrow Wilson

(5) Luther Gulik

(6) Write any two characters of public administration

(7) Public responsibilities.

2 (a) Define organisation, Discuss it's basic theories.

14

OR

(a) Describe the form of main executive and discuss its characteristics.

(b) Answer any four in short :

4

(1) What is executive?

(2) Function any two of executive

(3) Explain two function of organization

(4) Who is the head of executive?

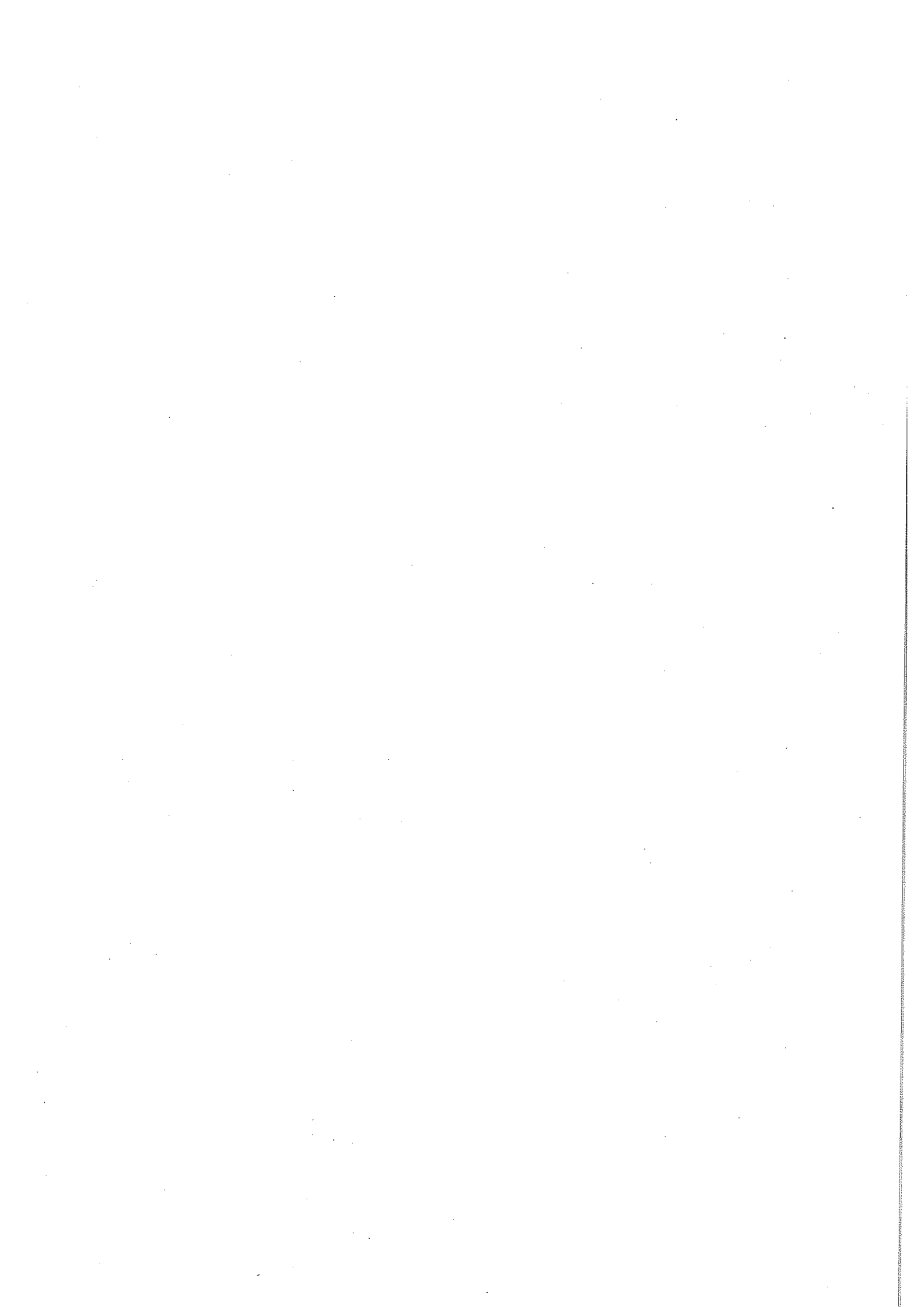
(5) What is organizational power?

(6) Who is finance minister of Gujarat?

(7) What is the real executive?

0703N229-3

- 3 (a) What is department? Discuss the types of department. 14
OR
- (a) Explain the structure of the sectional system. 3
(b) Answer the following any three in short :
- (1) Line unit
 - (2) Secreterial unit
 - (3) The two paints of arrangement system
 - (4) Public co-operation
 - (5) Public corporation
 - (6) Demerits of arrangement system.
- 4 (a) What is Neutrality? Write a note on neutrality. 14
OR
- (a) What is mean by training? Discuss its methods. 3
(b) Answer the following any three in short :
- (1) The two feature of pecruit service
 - (2) Bureaucacy
 - (3) The process of becruitment
 - (4) G.P.S.C.
 - (5) Two types of training
 - (6) National Administrative Academy.
-

B.A. (Sem.-5) Examination

302

Geography

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) પર્યાવરણીય ભૂગોળની વ્યાખ્યા આપી તેના વિષયવસ્તુની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
(અ) પર્યાવરણના તત્ત્વો વિશે ચર્ચા કરી પર્યાવરણ, પરિસ્થિતિ વિજ્ઞાન અને ભૂગોળ વચ્ચેનો ભેદ સમજાવો.
(બ) બહુ વિકલ્પ પ્રશ્નો (કોઈપણ ચાર) : ૪
- (૧) પૃથ્વી દિવસની ઉજવણી
(અ) ૫મી જૂન (બ) ૧૨મી મે (ક) ૨૨મી એપ્રિલ (ડ) ૨૨મી મે
(૨) દરિયાઈ પ્રદૂષણનો મુખ્ય સ્ત્રોત
(અ) ઓર્ગેનિક વેસ્ટ (બ) ઓઈલ (ક) ગરમી (ડ) ઉપરના બધા
(૩) પાણીના પ્રદૂષણથી કયો રોગ થતો નથી?
(અ) મેલેરિયા (બ) કોલેરા (ક) ટાઈફોઈડ (ડ) મિનામાતર
(૪) ફ્લોરાઈડની અસર પર થાય છે.
(અ) ચામડી (બ) દાંત (ક) આંખો (ડ) લિવર
(૫) કયો વાયુ ગ્રીન હાઉસ વાયુ નથી?
(અ) CO₂ (બ) ઓઝોન (ક) CH₄ (ડ) CFC
(૬) વાહનોમાં વપરાતું સૌથી ઓછું પ્રદૂષણ બળતણ
(અ) પેટ્રોલ (બ) ડિઝલ (ક) L.P.G. (ડ) C.N.G.
- ૨ (અ) 'કુદરતી સંસાધનોનું શોષણ જ પર્યાવરણીય આપત્તિઓ માટે જવાબદાર છે.' -સદષ્ટાંત ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
(અ) માનવ અને પર્યાવરણના આંતરસંબંધોની ચર્ચા કરો.
(બ) બહુ વિકલ્પ પ્રશ્નો (કોઈપણ ચાર) : ૪
- (૧) ઘોંઘાટ એટલે
(અ) મોટો અવાજ (બ) અણગમતો અવાજ (ક) ઊંચી તીવ્રતાનો અવાજ (ડ) સતત અવાજ
(૨) ભારતમાં ઈ-વેસ્ટ મેનેજમેન્ટને લગતો કાયદો બન્યો તે વર્ષ
(અ) ૨૦૧૬ (બ) ૨૦૧૭ (ક) ૨૦૧૮ (ડ) ૨૦૧૪
(૩) ભારતમાં ઈ-વેસ્ટમાં પ્રથમ શહેર કયું છે?
(અ) મુંબઈ (બ) ચેન્નાઈ (ક) દિલ્હી (ડ) બેંગલુરુ
(૪) વાયુ ગ્રીનહાઉસ વાયુ છે.
(અ) નાઇટ્રોજન (બ) ઓક્સિજન (ક) ઓરગન (ડ) ઓઝોન
(૫) સમુદ્રની લેવલ વધાવાનું કારણ
(અ) ગ્લોબલ વોર્મિંગ (બ) એસિડ વર્ષા (ક) ઓઝોનમાં ઘટાડો
(૬) વૈશ્વિક પર્યાવરણની મુખ્ય સમસ્યા છે.
(અ) પાણીનું પ્રદૂષણ (બ) હવાનું પ્રદૂષણ (ક) ભૂમિ પ્રદૂષણ (ડ) ઘોંઘાટનું પ્રદૂષણ

0703N230-2

૩ (અ) પ્રદૂષણ એટલે શું? પાણીના પ્રદૂષણ પર ભૌગોલિક અહેવાલ લખો. ૧૪

અથવા

(અ) પર્યાવરણીય અવનયન પર નોંધ લખો.

(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈપણ ત્રણ) :

(૧) રણીકરણનું મુખ્ય કારણ છે.

(૨) ગ્લોબલ વોર્મિંગનો મુખ્ય વાયુ છે.

(૩) આફ્રિકામાં ઘાસના મેદાનો આવેલા છે.

(૪) ભારતમાં સૌથી વધુ જૈવ વૈવિધ્યતા પ્રદેશમાં જોવા મળે છે.

(૫) પર્યાવરણ અવનયનના લીધે થાય છે.

૪ (અ) પર્યાવરણીય સમસ્યાઓની ચર્ચા ગ્લોબલ વોર્મિંગના સંદર્ભમાં કરો. ૧૪

અથવા

(અ) “સતત ટકાઉ વિકાસ” પર નોંધ લખો.

(બ) જોડકા ગોઠવો (કોઈપણ ત્રણ) :

(અ)

(બ)

(૧) ટોરેન્ટો સમિટ

(૧) મૃદાવરણ

(૨) જમીનનું પડ

(૨) SO₂

(૩) વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ

(૩) ૧૯૮૮ (કેનેડા)

(૪) મિનામાતા

(૪) પમી જૂન

(૫) તાજમહેલને નુકસાન

(૫) પારો.

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

1 (a) Give definition of Environmental Geography and discuss its subject matter. 14

OR

(a) Discuss the components of Environmental and explain distinction between Environment Ecology and Geography.

(b) Multiple choice question (any four) :

4

(i) Earth day is celebrated on

(a) 5th June (b) 12th May (c) 22th April (d) 22nd May

(ii) Major source of Marine pollution is

(a) Organic waste (b) Oil (c) Heat (d) All the above

(iii) Which disease is not a water borne disease?

(a) Malaria (b) Cholera (c) Typhoid (d) Mima mamala

(iv) Effect of fluoride is on

(a) Skin (b) Teeth (c) Eyes (d) Liver

(v) Which one is not greenhouse gas?

(a) CO₂ (b) Ozone (c) CH₄ (d) CFC

(vi) Least polluting fuel used in automobiles is

(a) Petrol (b) Diesel (c) LPG (d) CNG

0703N230-3

- 2 (a) "Exploitation of natural resources is responsible for environmental hazards". Discuss with example. 14

OR

- (a) Discuss Man and Environment interrelation.
- (b) Multiple choice question (any four) : 4
- (i) Noise is
- (a) Loud sound (b) Unwanted sound
- (c) Sound of high frequency (d) Constant sound
- (ii) E-waste management rules in India has been last amended in the year
- (a) 2016 (b) 2017 (c) 2018 (d) 2014
- (iii) Which city ranks first in generation of E-waste in India?
- (iv) is a green house gas
- (a) Nitrogen (b) Oxygen (c) Argon (d) Ozone
- (v) Rise in the level of sea is due to
- (a) Global warming (b) Acid rain (c) Ozone depletion
- (vi) Most of the global environmental problems are caused..... due to
- (a) Water pollution (b) Air pollution (c) Land pollution (d) Noise pollution.

- 3 (a) What is pollution? Write a geographical report on water pollution. 14

OR

- (a) Write a note on an environmental degradation.
- (b) Fill in the blanks (any three) : 3
- (i) is the major cause for desertification.
- (ii) is the major gas of global warming.
- (iii) grass land is located in the Africa.
- (iv) In region maximum biodiversity is found in India.
- (v) Environmental degradation is due to

- 4 (a) Discuss on emerging environmental issues with reference to global warming. 14

OR

- (a) Write a note on sustainable development.
- (b) Match the group A and B (any three) : 3
A	B
(i) Toronto Summit	(i) Lithosphere
(ii) Soil crust	(ii) SO ₂
(iii) World Environment Day	(iii) 1988 Canada
(iv) Minimata Disry	(iv) 5th June
(v) Damaging effect on Taj Mahal	(v) Mercury.

B.A. (Sem.-5) (Repeater) Examination
CC-302 - Computer Application
(Dream Weaver)

Time : 3-00 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 35

- 1 (a) Dream Weaverની Screen Layout સમજાવો. 7
 અથવા
 (a) સારી વેબસાઈટ બનાવવાના મુદ્દાઓ Dream Weaverને ધ્યાનમાં લઈને સમજાવો. 7
 (b) નીચેનાં વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો. (કોઈપણ બે) : 2
 (i) Dream Weaverમાં 8 પ્રકારના View જોવા મળે છે.
 (ii) Dream Weaverમાં Tableના બેક ગ્રાઉન્ડ તરીકે Image મૂકી શકાય છે.
 (iii) CSSનું આખું નામ Computer System Software છે.
- 2 (a) Dream Weaverની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 7
 અથવા
 (a) Dream Weaverની ઉપયોગિતાઓ વિસ્તારથી સમજાવો. 7
 (b) કોઈપણ બેનાં આખાં નામ લખો : 2
 HTML, ASP, JPEG.
- 3 (a) Dream Weaverમાં Insert Menu સમજાવો. 7
 અથવા
 (a) Dream Weaverમાં CSS સમજાવો. 7
 (b) કોઈપણ બે Tag સમજાવો. <TR>, , . 2
- 4 (a) Dream Weaverમાં પેનલ વિશે સમજાવો. 6
 અથવા
 (a) Dream Weaverમાં template એટલે શું ? તેના ઉપયોગ જણાવો. 6
 (b) નીચેની સરકીટ કીનો ઉપયોગ જણાવો (કોઈપણ બે) : 2
 Ctrl+W, Ctrl+Shift+W, Ctrl+O.

ENGLISH VERSION

- 1 (a) Explain Screen Layout of Dream Weaver. 7
 OR
 (a) Which points should be remembrance to create a good Website in Dream Weaver ? Discuss. 7
 (b) Write True / False for following statements (Any two) : 2
 (i) 8 types od view is in Dream Weaver.
 (ii) Image can be used as table background in Dream Weaver.
 (iii) Full form of CSS is Computer System Software.
- 2 (a) Write the characteristics of Dream Weaver. 7
 OR
 (a) State necessity of Dream Weaver in brief. 7
 (b) Write Full form (Any two) : HTML, ASP, JPEG. 2
- 3 (a) Explain Insert Menu in Dream Weaver. 7
 OR
 (a) Explain CSS in Dream Weaver. 7
 (b) Explain any two Tag : <TR>, , . 2
- 4 (a) Explain Penal in Dream Weaver. 6
 OR
 (a) What is Template in Dream Weaver ? State its uses. 6
 (b) State the use of following short cut Keys (any two) : 2
 Ctrl+W, Ctrl+Shift+W, Ctrl+O.

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 302 Gujarati

(Bhasha Vigyan ane Gujarati bhasha no Parichay)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) જુદા જુદા ભાષાવિજ્ઞાનીઓએ આપેલી ભાષાની વ્યાખ્યાઓ નોંધી તેને આધારે ભાષાની લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવો. ૧૪

અથવા

- ૧ (અ) ટૂંક નોંધ લખો
(૧) ભાષાનું માનવ વ્યવહારમાં મહત્વ ૦૭
(૨) ભાષાના વિવિધ ઉપયોગો ૦૭
(બ) યોગ્ય વિકલ્પો પસંદ કરી પ્રશ્નના જવાબ આપો (કોઈપણ ચાર) : ૪
(૧) માનવ વિચારો અને લાગણીઓ વ્યક્ત કરવાનું સૌથી અસરકારક માધ્યમ કયું છે? (ચિત્રો, ચેષ્ટાઓ, ભાષા).
(૨) ભાષાનું સ્વરૂપ કેવા પ્રકારનું છે? (સ્થગિત, પરિવર્તનશીલ, બંધિયાર).
(૩) ભાષાના ધ્વનિઓ કેવા સેવરૂપના હોય છે? (યાદચ્છિક, અભિવ્યંજનાત્મક, કુદરતી).
(૪) ભાષાનું સૌથી મહત્વનું કાર્ય કયું છે? (જ્ઞાનવિજ્ઞાનના સાધન તરીકે, સાહિત્યના માધ્યમ તરીકે, સંદેશા વ્યવહારના માધ્યમ તરીકે).
(૫) 'પાવલી' 'લેક્ચરબાજી' 'ઉપલો માળ ખાલી હોવો' વગેરે શબ્દ પ્રયોગો કેવી ભાષાના છે? (શિષ્ટ, ઉપશિષ્ટ (સ્લેંગ), માન્ય)
(૬) ડોક્ટરો, વકીલો, વેપારીઓની ભાષા કયા પ્રકારનો ભાષાભેદ છે? (સામાજિક, પ્રાસંગિક, વ્યવસાયિક).

- ૨ (અ) ભાષા વ્યવસ્થાના વિવિધ સ્તરો-ધ્વનિઘટક, પદ, વાક્ય અને ઉક્તિ વિશે વિગતે સમજાવો. ૧૪

અથવા

- ૨ (અ) ટૂંક નોંધ લખો :
(૧) ગુજરાતી ભાષાના સ્વરો. ૦૭
(૨) ગુજરાતી ભાષાના સ્પર્શ વ્યંજનો ૦૭
(બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી પ્રશ્નના જવાબ આપો (કોઈપણ ચાર) : ૦૪
(૧) ભાષાનો નાનામાં નાનો એકમ કયો છે? (વાક્ય, ધ્વનિઘટક, શબ્દ).
(૨) પોચા તાળવાના નીચે લટકતા અવયવને શું કહે છે? (પડજીભ, જિહ્વાગ્ર, જિહ્વામૂળ).
(૩) શ્વાસનળીને છેડે આવેલા સ્વરયંત્રમાં શું આવેલું હોય છે? (નાદતંત્રીઓ, પડજીભ, દાંત).
(૪) 'સ' 'શ' 'હ' કેવા પ્રકારના ધ્વનિઓ છે? (સ્પર્શ વ્યંજનો, સંઘર્ષી વ્યંજનો, સ્વરો).
(૫) ગુજરાતીમાં થડકારાવાળો ધ્વનિ કયો છે? (મ, હ, બ).
(૬) ત, થ, દ, ધ કયા ઉદાહરણ સ્થાનના વ્યંજનો છે? (ઓષ્ઠ્ય, દંત્ય, કંઠ્ય).

0703N231A-2

૩ (અ) માન્ય ભાષા અને બોલી વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરી ગુજરાતની કોઈપણ એક બાલીની વિશેષતાઓ વર્ણવો. ૧૪

અથવા

૩ (અ) ટૂંક નોંધ લખો :

(૧) મધ્ય ગુજરાતની બોલીની લાક્ષણિકતાઓ ૦૭

(૨) દક્ષિણ ગુજરાતની બોલીની લાક્ષણિકતાઓ. ૦૭

(બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો (ગમે તે ત્રણ) : ૦૩

(૧) ઉત્તર ગુજરાતની બોલી તરીકે પણ ઓળખાય છે. (સુરતી, ચરોતરી, પટ્ટણી).

(૨) સુરતી બોલી ગુજરાતના ભાગમાં બોલાય છે. (મધ્ય, દક્ષિણ, ઉત્તર).

(૩) બોલીમાં કર્મણી ભૂતકાળમાં 'ય' ને સ્થાને 'ણ' ('ખોવાયુ' નું 'ખોવાણુ') પ્રયોજાય છે. (સુરતી, ચરોતરી, સૌરાષ્ટ્રી)

(૪) દંત્ય અને મૂર્ધન્યની અદલાબદલી ('છાંટોપાણી' ને બદલે 'છાંતોપાની') બોલીની લાક્ષણિકતા છે (સૌરાષ્ટ્રી, સુરતી, ચરોતરી).

(૫) ઉત્તર ગુજરાત અને ગુજરાતની ઘણી બધી ઉચ્ચારણ વિષયક લાક્ષણિકતાઓ સમાન છે (મધ્ય, દક્ષિણ, પશ્ચિમ).

૪ (અ) ભારતીય આર્યની વિકાસરેખાના ત્રણ તબક્કા તેના મહત્વના ભેદક લક્ષણો સાથે દર્શાવો. ૧૪

અથવા

૪ (અ) ટૂંક નોંધ લખો : ૧૪

(૧) સંયુક્ત વ્યંજનોનો લોપ અને પૂર્વસ્વર દીર્ઘત્વ

(૨) સ્વર મધ્યવર્તી 'ક', 'ગ', 'ચ', 'જ', 'ત' 'દ' નો લોપ.

(બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો છે. ૦૩

(૧) ભારતીય આર્યનો સૌથી જૂનામાં જૂનો નમૂનો ગ્રંથમાં મળે છે. (અથર્વવેદ, ઋગ્વેદ, સામવેદ).

(૨) કન્નડ, તેલુગુ, તમિળ અને મલયાલમ કુળની ભાષાઓ છે. (દ્રવિડી, ભારતીય આર્ય, ચાના-તિબેટી).

(૩) ભારતમાં સૌથી વધુ પ્રમાણમાં કુળની ભાષાઓ બોલાય છે. (મોનખ્મેર, ભારતીય આર્ય, દ્રવિડી).

(૪) અશોકના શિલાલેખમાં જોવા મળતી ભાષા સમયગાળાની છે. (પૂર્વકાલીન પ્રાકૃત, અપભ્રંશ, અંતિમ પ્રાકૃત).

(૫) મુંડા, ખાસી વગેરે ભાષા કુળની ભાષાઓ છે. (મોનખ્મેર, ચીની-તિબેટી, ભારતીય-આર્ય).

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 301

Urdu

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

نوٹ : سوال نامے میں درج نمبر ہی جوابی پرچے میں تحریر کریں۔ تمام سوالات لازمی ہیں، اور ان کے مارکس بائیں جانب درج ہیں۔

۱۴ سوال : ا [الف] دورِ متوسطین کی شاعرانہ خصوصیات پر روشنی ڈالئے۔

یا

مرزا غالب اور ذوق کے دور کا تفصیلی جائزہ لیجئے۔

۴ سوال : ا [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات دیجئے۔ (کوئی چار)

(۱) اردو صرف و نحو پر لکھی گئی ”دریائے لطافت“ کس مصنف کی تصنیف ہے؟

(۲) فورٹ ولیم کالج کا مقصد کیا تھا؟

(۳) مرزا دبیر کا اصل اسم گرامی کیا ہے؟

(۴) مرزا غالب نے اپنے کن رفقاء کے نام خطوط لکھے؟

(۵) ”طوطا کہانی“ کا اردو ترجمہ کس نے کیا؟

(۶) بہادر شاہ ظفر کا انتقال کہاں ہوا؟

۱۴ سوال : ۲ [الف] لکھنؤ میں زبان کی اصلاح یعنی ناسخ، آتش اور نسیم کی خدمات بیان کیجئے۔

یا

انیس و دبیر کی شاعری پر تفصیلی روشنی ڈالئے۔

۴ سوال : ۲ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات دیجئے۔ (کوئی چار)

(۱) شیفتہ کا جائے پیدائش کہاں ہے؟

(۲) ”تاریخ ادب اردو“ کس کی تصنیف ہے؟

(۳) محمد حسین آزاد کون سی تاریخی کتاب مشہور ہے؟

(۴) کس سن میں حکومت نے اردو کو سرکاری اور عدالتی زبان بنایا؟

(۵) ”اردو ادب کی تاریخ“ کس کی کتاب ہے؟

(۶) ”اردو ادب کی تنقیدی تعریف“ کے خالق کون ہیں؟

سوال : ۳ [الف] فورٹ ولیم کالج سے منسوب مندرجہ ذیل مصنفین میں سے کسی دو پر روشنی ڈالئے۔ ۱۳

(۱) نہال چندر لاهوری

(۲) میرامن دہلوی

(۳) مرزا علی لطف

۳

سوال : ۳ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات دیجئے۔ (کوئی تین)

(۱) "عود ہندی" کیا ہے؟

(۲) پنڈت دیانند کس کے شاگرد تھے؟

(۳) ناسخ کا اصل نام کیا ہے؟

(۴) انیس کو کس شاعری میں ملکہ حاصل ہے؟

۱۴

سوال : ۴ [الف] دہلی کالج (Literary Society, Delhi) کی خدمات پر روشنی ڈالئے۔

یا

اردو قواعد اور اردو لغت پر تفصیلی بحث کیجئے۔

۳

سوال : ۴ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات دیجئے۔ (کوئی تین)

(۱) "دیوان" کسے کہتے ہیں؟

(۲) "کلیات" کسے کہتے ہیں؟

(۳) آتش کے مجموعوں کے نام لکھئے؟

(۴) "نوطر زمر صبح" کس کا اردو ترجمہ ہے؟

સુચના-તમામ પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

પ્રશ્ન-૧. (A) રિપબ્લિકનું વિષય વસ્તુ સ્પષ્ટ કરો. .

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૧. પ્લેટોના મતે આત્માનું સ્વરૂપ સમજાવો.

પ્રશ્ન-૧. (B) ટૂંકા પ્રશ્નો (કોઈ પણ ચાર)

૦૪

૧. પ્લેટોનો જન્મ ક્યાં થયો હતો.

૨. પ્લેટો શબ્દનો અર્થ શો છે?

૩. પ્લેટોના ચિંતન પર કોનો પ્રભાવ હતો?

૪. પ્લેટોના ગુરુ કોણ હતા?

૫. પ્લેટોના મુખ્ય સંવાદો કેટલાં હતા?

૬. રાજ્યના મુખ્ય અંગો કેટલાં છે?

પ્રશ્ન-૨. (A) તત્ત્વચિંતક રાજાની જરૂરિયાતની સમીક્ષા કરો.

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૨ ન્યાય અને અન્યાયના સિદ્ધાંતોનું વિશ્લેષણ સમજાવો.

પ્રશ્ન-૨.(B) ટૂંકા પ્રશ્નો (કોઈ પણ ચાર)

૦૪

૧. ૧૧. થ્રેસિમેક્સ કોણ હતો?

૨. રાજ્યના ત્રણ અંગોમાં સમાવિષ્ટ નથી.

૩. રાજ્યમાં શાસકો કેવા હોવા જોઈએ?

૪. "જેવા સાથે તેવા એટલે ન્યાય" આ કોનું મંતવ્ય છે?

૫. શાસકોમાં કયું પ્રધાન તત્ત્વ રહેલું છે?

૬. પ્રજા તત્ત્વ જોડે કયો ગુણ રહેલો છે?

પ્રશ્ન-૩.(A) ૧૭. કલા અંગે પ્લેટોનું મંતવ્ય સમજાવો.

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૩. ન્યાય અને સુખ અંગેના સિક્કાંતને સમજાવો.

પ્રશ્ન-૩ (B) ટૂંકા પ્રશ્નો (કોઈ પણ ત્રણ)

૦૩

૧. પ્લેટોના ત્રણ મૂળભૂત સદ્ગુણ માંથી સર્વોચ્ચ સદ્ગુણ કયો છે?

૨. પ્લેટો અનુસાર સાહસ સદ્ગુણમાં કયા બે સદ્ગુણો સમાવિષ્ટ છે?

૩. ૧૪. સદ્ગુણ કેટલા છે?

૪. પ્લેટો કોને શિક્ષણ આપવા ગયા હતા?

૫. ધનવાન માણસ જ ન્યાયી જીવન જીવી શકે છે? આ કોનું મંતવ્ય છે?

પ્રશ્ન-૪. (A) પ્લેટોના કુટુંબ સંસ્થા અંગેના વિચારો સ્પષ્ટ કરો.

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૪. અનિષ્ટ પ્રકારના રાજ્ય બંધારણની સમજૂતી આપો.

પ્રશ્ન-૪ (B) ટૂંકા પ્રશ્નો (કોઈ પણ ત્રણ)

૦૩

૧. પ્લેટોએ આદર્શનગર અંગેની ચર્ચા કયા પુસ્તકમાં કરી છે?

૨. પ્લેટોની સમાજ રચનામાં કેટલાં વર્ગો છે?

૩. કોના મતનુસાર પ્લેટો એટલે તત્ત્વજ્ઞાન અને તત્ત્વજ્ઞાન એટલે પ્લેટો?

૪. પ્લેટોની રિપબ્લિકની પદ્ધતિ કઈ છે?

૫. 'Republic' એ ગ્રંથ રાજનીતિનો નથી પરંતુ શેનો ગ્રંથ છે?

N208-3

B.A. Sem -5 -Examination

Philosophy –Paper (core) 301 'Plato's Republic'

Total-Marks 70

Instruction:- All questions carries equal marks.

Q - 1. (A) Clarify the subject matter of the Plato's. **14**

Or

Q - 1 Explain nature of soul as per Plato.

Q-1. (B) Short questions (any four) **04**

1. Where Plato's was born?
2. What is the meaning of Plato's?
3. Who is influenced by Plato's philosophy?
4. Who was Plato's Guru?
5. How many characters of the Republic?
6. Give the Plato's main dialogues?

Q - 2. Explain the principles of Justice as per Glaucoma. **14**

Or

Q-2 Criticise the necessity of the philosopher king.

Q-2. (B) Short questions (any four) **04**

1. Who was Thracimax?
- 2.. What is not included in these parts of state?
3. What kind of the rulers be in a state?
4. Who stated they 'tit for tat' Justice?
5. Which is the Chief element including in rulers?
6. The quality which included in wisdom?

Q - 3. Explain Plato's views regarding 'Art'. **14**

Or

P. T. O.

Q-3 (B) Short questions (any four Three)

03

1. Which is the best out of the three cardinal virtues of Plato?
2. What two virtues are included in the virtue of virtues According to Plato?
3. How many types of virtues?
4. Who did Plato go to teach?
5. Who stated that the rich person only can live justified life?

Q - 4. Clarify Plato's views regarding family.

14

Or

Q - 4. Explain of the constituent assembly.

Q-4 (B) Short questions (any Three)

03

1. In which book did Plato discuss about Ideal state?
2. Which main discussions done in Republican?
3. How many classes are in the Plato's social system?
4. Which is the Method Republican of Plato's?
5. What is the book on Republic known and it is not a book on politics?

X ————— X ————— X

B.A. (Sem.-5) Examination
CC 301
Indian Culture
March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- પ્રશ્ન-1 (અ) વર્ણ એટલે શું? વર્ણની ઉત્પત્તિ અંગેના ખ્યાલો વર્ણવો. 14
અથવા
- પ્રશ્ન-1 (અ) પ્રાચીન ભારતમાં આશ્રમ વ્યવસ્થાનું મહત્ત્વ સમજાવો. 14
- પ્રશ્ન-1 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ચાર) 4
(1) વર્ણ અને જ્ઞાતિ વચ્ચે શું તફાવત છે?
(2) પ્રાચીન ભારતમાં શુદ્રનું સ્થાન સમાજમાં કેવું હતું?
(3) પ્રાચીન ભારતમાં ક્ષત્રિયોની કઈ ફરજો હતી?
(4) પ્રાચીન ભારતમાં ગૃહસ્થને કયા યજ્ઞો કરવા પડતા હતા?
(5) પુરુષસૂક્તમાં શેની માહિતી આપેલી છે?
(6) ગૃહસ્થાશ્રમનું મહત્ત્વ શું છે?
- પ્રશ્ન-2 (અ) પ્રાચીન ભારતના શૈક્ષણિક સંસ્કાર વિષે નોંધ લખો. 14
અથવા
- પ્રશ્ન-2 (અ) સંસ્કારોનું સાંસ્કૃતિક મહત્ત્વ સમજાવો. 14
- પ્રશ્ન-2 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ચાર) 4
(1) 'સંસ્કાર' શબ્દની વ્યાખ્યા આપો.
(2) કર્ણવેધ સંસ્કાર એટલે શું?
(3) સંસ્કારોની કુલ સંખ્યા કેટલી છે?
(4) નામકરણ સંસ્કાર ક્યારે આપવામાં આવે છે?
(5) અંત્યેષ્ટિ સંસ્કાર એટલે શું?
(6) પુસંવન સંસ્કાર એટલે શું?
- પ્રશ્ન-3 (અ) હિંદુ લગ્નના આદર્શો અને ધ્યેયો સમજાવો. 14
અથવા
- પ્રશ્ન-3 (અ) મુસ્લીમ વિવાહ વિષે માહિતી આપો. 14
- પ્રશ્ન-3 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ત્રણ) 3
(1) હિંદુ લગ્નમાં સપ્તપદીનું શું મહત્ત્વ છે?
(2) મુસ્લીમ વિવાહના પ્રકારો જણાવો.
(3) 'મુતા' એટલે શું?
(4) મુસ્લીમ વિવાહમાં સ્ત્રીને આપેલી રકમને શું કહેવામાં આવે છે?
(5) વિવાહ શબ્દની વ્યાખ્યા આપો.

- પ્રશ્ન-4 (અ) પ્રાચીન ભારતમાં સ્ત્રીઓના સ્થાન વિષે માહિતી આપો. 14
અથવા
- પ્રશ્ન-4 (અ) પ્રાચીન ભારતના શિક્ષણના હેતુઓ સમજાવો. 14
- પ્રશ્ન-4 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ત્રણ) 3
- (1) પ્રાચીન ભારતમાં શિક્ષણનું ધ્યેય શું હતું ?
 - (2) સ્વ.રાજીવ ગાંધીએ શરૂ કરેલી નવી શિક્ષણનીતિમાં કયા મુદ્દાઓનો સમાવેશ થાય છે?
 - (3) પ્રાચીન ભારતમાં સૂક્તો રચનારી સ્ત્રીઓનાં નામ જણાવો.
 - (4) પ્રાચીન ભારતમાં ગુરુ-શિષ્યના સંબંધો કેવા હતા?
 - (5) ભારતના સૌ પ્રથમ મહિલા વડાપ્રધાનનું નામ જણાવો.

ENGLISH VERSION

- 1 (a) What is Varna? Explain the concepts of origin of Varna. 14
OR
- 1 (a) Explain the importance of Ashram system in ancient India. 14
- 1 (b) Write the answer in brief (any four) 4
- (1) What is difference between Varn and Cast.?
 - (2) What was the status of shedual cast in ancient India?
 - (3) What were the duties of Kshatriyas in ancient India?
 - (4) Which yaganas were performed by Grihastha in ancient India ?
 - (5) Which informations are given in Purushsukta?
 - (6) What is the importance of Grihasthashrama?
- 2 (a) Write a note about sanskar pertaining education in ancient India. 14
OR
- 2 (a) Explain the cultural importance of Sanskar. 14
- 2 (b) Write the answer in brief (any four) 4
- (1) Difine the Word 'Sanskar.'
 - (2) What is Karnvadh Sanskar?
 - (3) How many total numbers of Sanskar?
 - (4) When do we performed Namkaran Sanskar?
 - (5) What is antyesti sanskar?
 - (6) What is Pusavan Sanskar?
- 3 (a) Explain the aims and principals of Hindu Marriage? 14
OR
- 3 (a) Give the information about marriage of Muslim. 14

4 (b) Write the answer in brief (any three)

- (1) What is the importance of Saptpadi in Hindu Marriage?
- (2) Mention the types of marriage of Muslims.
- (3) What is 'Muta'?
- (4) What is called the money given to the women in Muslim Marriage?
- (5) Define the word 'Vivah'?

5 (a) Give an information about the status of women ancient India. 14

OR

4 (a) Explain the objectives of education of ancient India. 14

4 (b) Write the answer in brief (any three) 3

- (1) What is the aim of education of ancient India?
 - (2) Which points are included in the new education policy launched by Late Rajiv Gandhi?
 - (3) Mention the names of women who wrote suktas in ancient India.
 - (4) What was the relationship between the guru-shishya in ancient India?
 - (5) Mention the name of first prime minister of India.
-

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 301

Political Science

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણ અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો વચ્ચેનાં તફાવતો સમજાવો. ૧૪
અથવા
(અ) વાસ્તવવાદની ટીકાત્મક સમીક્ષા કરો.
(બ) કોઈ પણ ચારને એક અથવા બે વાક્યોમાં જવાબ આપો : ૪
(૧) નૂતન વાસ્તવવાદ
(૨) આદર્શવાદ
(૩) વર્સાઈલની સંધિ (Treaty of Versailles)
(૪) હેન્સ જે. મોર્ગનથો
(૫) શૂન્ય રકમ રમત (Zero Sum Game)
(૬) આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રથા
- ૨ (અ) રાષ્ટ્રીય સત્તા પર નોંધ લખો. ૧૪
અથવા
(અ) સત્તાની સમતુલા એટલે શું? સમજાવો.
(બ) કોઈ પણ ચારને એક અથવા બે વાક્યોમાં જવાબ લખો : ૪
(૧) સામૂહિક સલામતી (Collective Security)
(૨) સામૂહિક સંરક્ષણ (Collective Defence)
(૩) નાટો (Nato)
(૪) રાષ્ટ્રીય સત્તાના તત્વ તરીકે કુદરતી સંપત્તિ
(૫) સત્તા માટે સંઘર્ષ
(૬) પ્રાંતિય સહકાર
- ૩ (અ) દ્વિધ્રુવી વિશ્વના ચઢતી અને પડતી વિશે નોંધ લખો. ૧૪
અથવા
(અ) શીત યુદ્ધના અર્થ અને કારણો સમજાવો.
(બ) કોઈ પણ ત્રણને એક અથવા બે વાક્યોમાં જવાબ આપો : ૩
(૧) દેતાં (Detente)
(૨) રૂકાવટની નીતિ
(૩) શીત યુદ્ધનો અંત
(૪) શીત યુદ્ધ પછીનો સમય
(૫) સંસ્કૃતિ નો સંઘર્ષ

0603N210-2

- ૪ (અ) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘની સફળતા અને નિષ્ફળતા તપાસો. ૧૪
અથવા
(અ) સાર્કના હેતુની ચર્ચા કરો.
(બ) કોઈ પણ ત્રણને એક અથવા બે વાક્યોમાં જવાબ આપો : ૩
(૧) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘનું સામાન્ય સભા
(૨) વાલીપણાની સમિતિ
(૩) સાર્કનો ઉદ્ભવ
(૪) બ્રેટન વૂડસ સંસ્થાઓ (Bnetton Woods Institutions)
(૫) નવી આર્થિક વિશ્વ વ્યવસ્થા (NIEO)

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

- 1 (a) Explain the difference between international politics and international Relations. 14
OR
(a) Do a critical analysis of Realism.
(b) Answer any four in one or two sentences : 4
(i) Neo Realism
(ii) Idealism
(iii) Treaty of versailles
(iv) Hans J. Morgenthau
(v) Zero sum Game
(vi) International system.
- 2 (a) Write a note on National Power. 14
OR
(a) What is Balance of Power? Explain.
(b) Answer any four in one or two sentences : 4
(i) Collective Security
(ii) Collective Defence
(iii) NATO
(iv) National Resources as an element of National Power.
(v) Struggle for Power
(vi) Regional Co-operation.
- 3 (a) Write a note on the rise and fall of the bipolar world. 14
OR
(a) Explain the meaning and causes of cold war.

0603N210-3

(b) Answer any three in one or two sentences :

3

- (i) Detente
- (ii) Policy of containment
- (iii) End of Cold War.
- (iv) Post Cold War period
- (v) 'Clash of Civilizations.'

4 (a) Examine the successes and failures of the UNO.

14

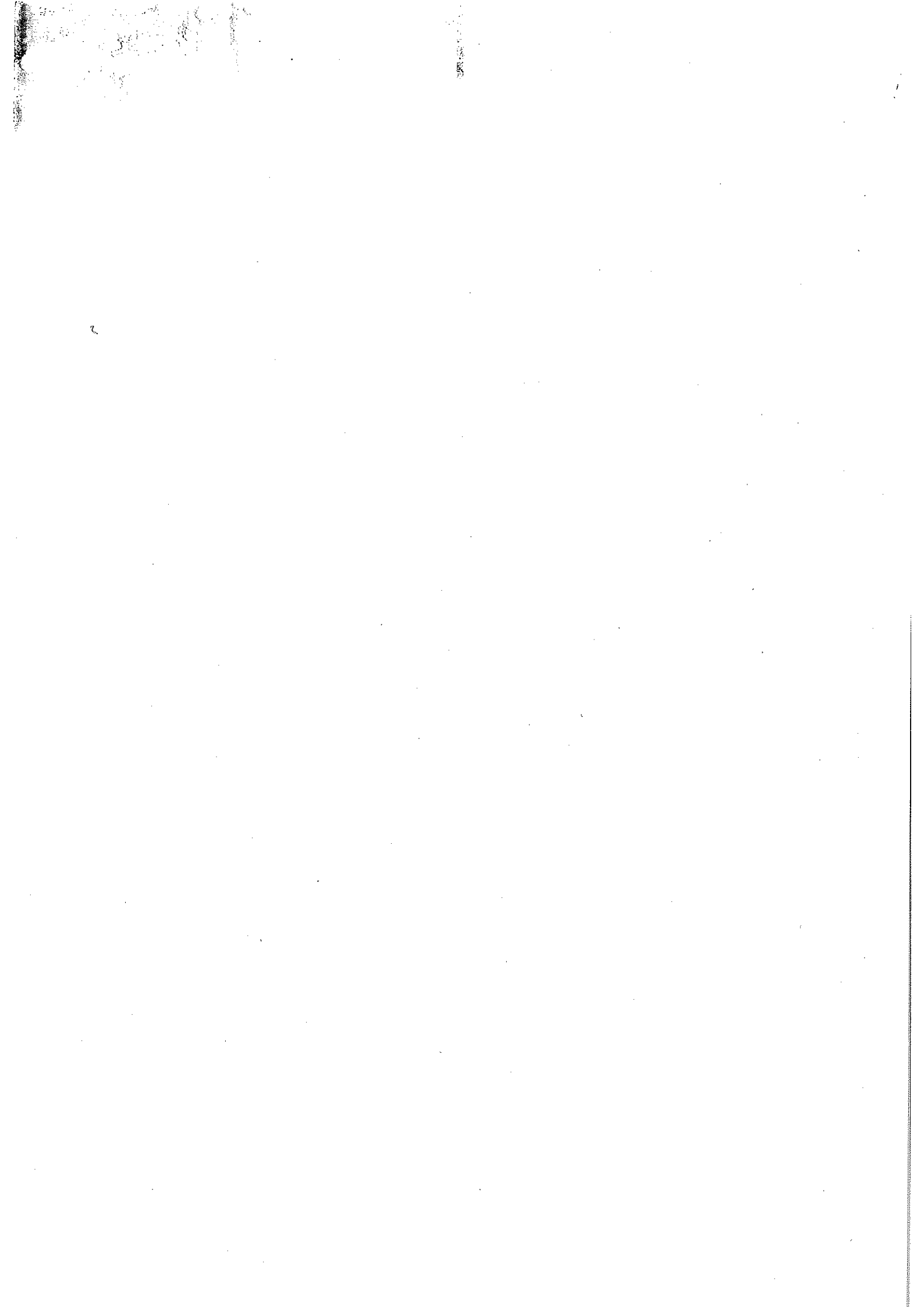
OR

(a) Discuss the objective of SAARC.

(b) Answer any three in one or two sentences :

3

- (i) UN General Assembly
 - (ii) Trusteeship council
 - (iii) Origin of SAARC
 - (iv) Bretton woods institutions
 - (v) New international Economic order (NIEO)
-

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 301

Geography

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) આર્થિક ભૂગોળની પરિભાષા આપી, આર્થિક ભૂગોળનું વિષયવસ્તુ વિગતે ચર્ચો. ૧૪
અથવા
- (અ) આર્થિક ભૂગોળની પાયાની સંકલ્પનાઓ સદૃષ્ટાંત સમજાવો. ૧૪
(બ) ગમે તે ચારના ઉત્તર આપો : ૪
- (૧) કયા વિદ્વાને આર્થિક ભૂગોળ તથા વાણિજ્ય ભૂગોળમાં તફાવત સ્પષ્ટ કર્યો.
(અ) સ્મિથ (બ) ચિશોય (ક) ગોટસ (ડ) એન્ડ્રી
- (૨) કયા દેશના લોકો ખાણ પ્રવૃત્તિને રોબર ઇકોનોમી કહે છે.
(અ) ફ્રાન્સ (બ) યુ.એસ.એ. (ક) જર્મની (ડ) જાપાન
- (૩) વિનિર્માણ એ કઈ પ્રવૃત્તિ છે?
(અ) પ્રાથમિક (બ) દ્વિતીય (ક) તૃતીય (ડ) ચતુર્થ
- (૪) ભૂદૃશ્ય શબ્દ કયા દેશના ભૂગોળવેત્તા કાર્લ ઓ-સોઅરે આપ્યો હતો.
(અ) અમેરિકન (બ) જર્મન (ક) જાપાન (ડ) ફ્રાન્સ
- (૫) વ્યવસ્થાપન એ કઈ આર્થિક પ્રવૃત્તિ છે?
(અ) ચતુર્થ (બ) તૃતીય (ક) દ્વિતીય (ડ) પ્રાથમિક
- (૬) આર્થિક પ્રદાશિકરણની અવધારણા કોલોવાસ્કીએ આપી તે કયા દેશના હતાં?
(અ) અમેરિકા (બ) રશિયા (ક) જાપાન (ડ) ફ્રાન્સ
- ૨ (અ) આર્થિક પ્રવૃત્તિઓનું વર્ગીકરણ વિગતે સમજાવો. ૧૪
અથવા
- (અ) ખેતીના પ્રકારો સમજાવી, સ્વાવલંબી ખેતી વિશે વિગતે લખો. ૧૪
(બ) ગમે તે ચારના ઉત્તર આપો : ૪
- (૧) પરિવહન અને વ્યાપારમાં કયું આર્થિક પરિબલ છે.
(અ) વસ્તી (બ) સરકારી નીતિ (ક) જીવનસ્તર (ડ) મૂડી
- (૨) આર્થિક પ્રવૃત્તિના શ્રમિકને પિન્ક કોલર શ્રમિક કહે છે.
(અ) પ્રાથમિક (બ) દ્વિતીય (ક) તૃતીય (ડ) ચતુર્થ
- (૩) નીચેનામાંથી કયા તંત્રને સીમાબદ્ધ કરી શકાય છે.
(અ) બંધ તંત્ર (બ) ખુલ્લા તંત્ર (ક) ખુલ્લા તથા બંધતંત્ર (ડ) તમામ
- (૪) પર્યાવરણની હરિતગૃહ અસરમાં કયા વાયુનું પ્રમાણ વધુ હોય છે.
(અ) કાર્બન ડાયોક્સાઈડ (બ) ક્લોરોફ્લોરો કાર્બન (ક) મિથેન (ડ) નાઈટ્રસ ઓક્સાઈડ
- (૫) ફરસીબ મત્સ્ય ઉદ્યોગનું સૌથી મોટું કેન્દ્ર ક્યાં છે?
(અ) અરબ સાગર (બ) ભૂમધ્ય સાગર (ક) બેરિંગ સાગર (ડ) હડસન સાગર
- (૬) વિશ્વના ૧૭ ટકાથી વધુ મત્સ્ય ઉત્પાદન કયા દેશમાં થાય છે.
(અ) જાપાન (બ) ચીન (ક) ભારત (ડ) યુએસએ.

0603N211-2

૩ (અ) આર્થિક પ્રવૃત્તિઓ પર અસર કરતાં આર્થિક પરિબલો વિગતે ચર્ચો.

૧૪

અથવા

(અ) વિશ્વ વસ્તી વિતરણ અને વસ્તી ગીચતા પર અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો.

૧૪

(બ) ગમે તે ત્રણના ઉત્તર આપો.

૪

(૧) સાઇબેરિયાની જીવન રેખા કોને કહે છે?

(અ) સડક માર્ગ (બ) રેલ માર્ગ (ક) હવાઈ માર્ગ (ડ) નહેર માર્ગ

(૨) કિંમતી ખનીજોનું શોષણ કેવી રીતે થાય છે?

(અ) ધીમું (બ) મધ્યમ (ક) ઝડપી (ડ) નહિવત

(૩) ભારતનું સૌથી મોટું બંદર કયું છે?

(અ) મુંબઈ (બ) કલકત્તા (ક) હલ્દિયા (ડ) કુંડલા

(૪) વિશ્વની સ્ટીલની રાજધાની કયા નામે ઓળખાય છે?

(અ) ડેટ્રોઇટ (બ) બોસ્ટન (ક) મોસ્કો (ડ) પિટ્સબર્ગ

(૫) ઉત્તર ગોળાર્ધમાં વિશ્વની કેટલા ટકા વસ્તી વસવાટ કરે છે?

(અ) ૯૦ (બ) ૮૦ (ક) ૭૦ (ડ) ૬૦

૪ (અ) ઉત્પાદનના ભૌગોલિક પરિબલો સદૃષ્ટાંત સમજાવો.

૧૪

અથવા

(અ) વિશ્વના મુખ્ય સડકમાર્ગો વિગતે સમજાવી તેનું મહત્વ જણાવો.

૧૪

(બ) ગમે તે ત્રણના ઉત્તર આપો.

૪

(૧) એટલાન્ટિક અને પેસેફિક મહાસાગરને જોડતી નહેર કઈ છે?

(અ) સુએઝ (બ) પનામા (ક) કોન્ટીન્ય (ડ) વોલ્ગા-ડોન

(૨) નીચેનામાંથી ભરતી ઊર્જા પરિયોજના કઈ છે?

(અ) ભાવનગર (બ) ભદ્રાવતી (ક) કોયના (ડ) રાવતભટ્ટા

(૩) ભારતમાં સૌ પ્રથમ હવાઈ ઉડ્ડયન કયા વર્ષે શરૂ થયું?

(અ) ૧૯૨૧ (બ) ૧૦૨૦ (ક) ૧૯૧૫ (ડ) ૧૯૧૧

(૪) કઈ ખનીજ અગ્નિકૃત ખડકમાંથી મળે છે?

(અ) પેટ્રોલ (બ) કુદરતી વાયુ (ક) સીસુ (ડ) ચૂના પથ્થર

(૫) પુનઃ નિર્યાત વ્યાપાર કોને કહે છે?

(અ) સડક માર્ગથી પડોશી દેશને આયાતમાં મદદ

(બ) જળ માર્ગથી પડોશી દેશને આયાતમાં મદદ

(ક) હવાઈ માર્ગથી પડોશી દેશને આયાતમાં મદદ

(ડ) રોપ વેથી પડોશી દેશને આયાતમાં મદદ.

N211-3

Candidate's Seat No. _____

Gujarat University
BA Sem. V - Examination 2018
GEO301: Economic Geography

[Time: 02:30 Hours]

[Max. Marks: 70]

1. A Explain the definitions of economic geography and detailed discuss the scope of economic geography. 14

Or

1.A Explain the basic concepts of economic geography with illustration. 14

1. B Any four out of six. 04

1. Which scholars have defined the meaning of economic geography and social geography?
 - a. Smith
 - b. Chisholm
 - c. Gotz
 - d. Andri
2. The people of which country call mine activity as Robber economy?
 - a. France
 - b. USA
 - c. Germany
 - d. Japan
3. Which of the economic activity of Manufacturing?
 - a. Primary
 - b. Secondary
 - c. Tertiary
 - d. Quaternary
4. The word 'Landscape' was given by the Karl O Shower geographer of the country__?
 - a. American
 - b. German
 - c. Japan
 - d. France
5. Which of the economic activity of Management?
 - a. Quaternary
 - b. Tertiary
 - c. Secondary
 - d. Primary
6. The concept 'Economic Regionalization' was given by the ~~Vassoula Gama~~ ^{Kaloshovosky} geographer of the country__?
 - a. America
 - b. Russia
 - c. Japan
 - d. France

2. A Detailed explain the classification of economic activities. 14

Or

2. A Explain the types of agriculture and detailed write the about ~~recently~~ subsistence agriculture. 14

P. T. O.

2. B Any four out of six.

1. Which one of the economic factors of transportation and trade?
 - a. Population
 - b. Govt. Policy
 - c. Level of Living
 - d. Capital
2. Which one of the following labors call pink ^{collar} ~~color~~ labors?
 - a. Primary
 - b. Secondary
 - c. Tertiary
 - d. Quaternary
3. Which of the following can be said to be Restricted?
 - a. Close system
 - b. Open system
 - c. Close and Open system
 - d. All the above
4. Which is the maximum amount of atmospheric greenhouse effect in the environment?
 - a. Carbon Dioxide
 - b. Chlorofluorocarbons
 - c. Methene
 - d. Nitrogen
5. Where is the biggest center of far seal fisheries?
 - a. Arab Sea
 - b. Mediterranean Sea
 - c. Baring Sea
 - d. Hudson Sea
6. Which country ^{fish} produces more than 70% of the world?
 - a. Japan
 - b. China
 - c. India
 - d. USA

3. A Detailed discuss the affecting economic factors on the economic activities. 14

Or

3. A Explain the affecting factors of world population distribution and density. 14

3. B Any three out of five. 03

1. Which one of the Lifeline of Siberia?
 - a. Road Way
 - b. Rail Way
 - c. Air Way
 - d. Canal Way
2. How precious minerals are exploited?
 - a. Slow
 - b. Medium
 - c. Rapidly
 - d. Very Slow

3. Which is one of the largest ports in India?
 - a. Mumbai
 - b. Kolkata
 - c. Haldia
 - d. Kandla
4. Which city is the 'steel capital' of the world?
 - a. Detroit
 - b. Boston
 - c. Moscow
 - d. Pittsburgh
5. How many percent of the world's population live in North Hemisphere?
 - a. 90
 - b. 80
 - c. 70
 - d. 60

4. A Explain the geographical factors of production with examples. 14

Or

4. A Detailed explain the major road ways of world and communicate the its importance. 14

4. B Any three out of five. 03

1. Which one of the canal that connects the Atlantic and Pacific Ocean?
 - a. Suez
 - b. Panama
 - c. Corinth
 - d. Volga-Don
2. Which following are the ^{Tidal} energy project?
 - a. Bhavnagar
 - b. Bhadravati
 - c. Koyna
 - d. Rawatbhata
3. In which year the first air flight in India started?
 - a. 1921
 - b. 1920
 - c. 1915
 - d. 1911
4. Which mineral found from the Igneous Rock?
 - a. Petrol
 - b. Natural Gas
 - c. ~~Iron~~ Lead
 - d. Lime Stone
5. What is a trade called?
 - a. Help in trade to the Neighbor country by the Road Way
 - b. Help in trade to the Neighbor country by the Water Way
 - c. Help in trade to the Neighbor country by the Air Way
 - d. Help in trade to the Neighbor country by the Rope Way

x ——— x

B.A. (Sem.-5) Examination
CC 301
Computer Application
March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 35

પ્ર. 1 (A) MSPROJECT ના ઇતિહાસ વિશે સવિસ્તર જણાવો. (07)

અથવા

(A) એમ.એસ. પ્રોજેક્ટમાં રિસોર્સ વ્યુ વિશે સવિસ્તર સમજાવો.

પ્ર. 1 (B) માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (02)

(1) Current Date Definition is

(A) Start date (B) Time now (C) Finish Date (D) B & C

(2) મોટે ભાગે તમામ પ્રકારના Management software નો ઉપયોગ કરે છે?

(A) PDM (B) ADM (C) બન્ને (D) એક પણ નહિ.

પ્ર. 2 (A) એમ.એસ. પ્રોજેક્ટમાં ટાઈમલાઈન વ્યુ સવિસ્તર સમજાવો. (07)

અથવા

(A) Task એટલે શું? તેના પ્રકાર જણાવો અને સમજાવો?

પ્ર. 2 (B) માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (02)

(1) એમ.એસ. પ્રોજેક્ટ કંઈ કંપનીએ બનાવ્યું.

(A) Micro soft (B) project manager (C) Intel (D) Adobe

(2) MS-Project દ્વારા Scheduling માં _____ પ્રકારના date ની ગણતરી કરવામાં આવે છે.

(A) 6 (B) 5 (C) 2 (D) 4

પ્ર. 3 (A) MSPROJECT માં ગેન્ટ ચાર્ટ વ્યુ વિશે સવિસ્તર સમજાવો. (07)

અથવા

(A) એમ.એસ. પ્રોજેક્ટમાં કેલેન્ડર વિશે સવિસ્તર સમજાવો.

પ્ર. 3 (B) માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (02)

(1) _____ એ Default Task Type છે.

(A) Fixed Duration (B) Fixed Units (C) Fixed Work (D) None

(2) View થી તમે _____ કરી શકો છો.

(A) Customize the Table (B) Customize the Bar Area
(C) customize the Date (D) All of the Above

11/11/22
પ્ર. 4 (A)એમ.એસ. પ્રોજેક્ટમાં કેવા પ્રકારના રિપોર્ટ પ્રિન્ટઇશકે છે તે સવિસ્તર સમજાવો. (06)

અથવા

(A) Filter એટલે શું? Premade Filter નો ઉપયોગ કેવી રીતે કરી શકાય?

પ્ર. 4 (B)MSPROJECT માં જોવા મળતા વિવિધ ટુલના નામ આપો. (02)

14 21 23
GUJARAT UNIVERSITY

MARCH – 2019 PURAK EXAM

B.A. SEMESTER - VCOMPUTER APPLICATIONS

CORE COURSE - I

CODE : CC- I - 301

PAPER NAME : MS-PROJECT

TIME : 3 HRS.

MARKS : 35

Q. 1 (A) Explain detail History of Ms-Project. (07)

OR

Q. 1 (A) Explain resource view in Ms-Project

Q. 1 (B) Do as directed (02)

- (1) Current Date Definition is
(A) Start date (B) Time now (C) Finish Date (D) B & C
- (2) Normally all types of Management software used by....
(A) PDM (B) ADM (C) BOTH (D) NON OF ABOVE

Q. 2 (A) Explain in detail about Time Line view in MS-Project. (07)

OR

Q. 2 (A) What is Task ? List and explain types of task.

Q. 2 (B) Do as directed (02)

- (3) Which company has developed MS-Project?
(A) Micro soft (B) project manager (C) Intel (D) Adobe
- (4) In MS-Project _____ types of data calculated using Scheduling
(A) 6 (B) 5 (C) 2 (D) 4

Q. 3 (A) Explain Grent chart view in Ms-project (07)

OR

Q. 3 (A) Explain in detail about Calendar ~~passes~~ in MS-Project.

Q. 3 (B) Do as directed (02)

- (6) _____ is aDefault Task Type
(A) Fixed Duration (B) Fixed Units (C) Fixed Work (D) None
- (7) Using view you can do _____ in MS project
(A) Customize the Table (B) Customize the Bar Area
(C) Customize the Date (D) All of the Above

Q. 4 (A) Which type of reports can be printed in MS-Project? Explain briefly. (06)

OR

Q. 4 (A) What is Filter? Explain how Premade Filter can be use?

Q. 4 (B) Give the various tools available In Ms-Project (02)

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 303

Sanskrit

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

प्रश्न- १ (अ) नीचेनामांशी कोषपण वे गद्यभंडनो हर्द स्पष्ट करो. १4

QUE -1 (A) Evaluate any TWO of the following paragraphs: 14

(1) अत्राथ शब्द आनन्तर्यार्थः परिगृह्यते नाधिकारार्थः, ब्रह्मजिज्ञासाया-
अनधिकार्यत्वात् । मङ्गलस्य च वाक्यार्थं समन्वयाभावात् । अर्थान्तरप्रयुक्त
एव ह्यथशब्दः श्रुत्या मङ्गलप्रयोजनो भवति । पूर्वप्रकृतापेक्षयाश्च फलत
आनन्तर्याव्यतिरेकात् ।

(2) यास्कपरिपठितानां तु “ जायतेऽस्ति “ इत्यादीनां ग्रहणे तेषां जगतः स्थितिकाले
संभाव्यमानत्वान्मुलकारणादुत्पत्तिस्थितिनाशा जगतो न गृहीताः स्युरित्याशङ्कयेत,
तन्माशङ्कीति योत्पत्तिर्ब्रह्मणस्तत्रैव स्थितिः प्रलयश्च त एव गृह्यन्ते । न
यथोक्त विशेषणमीश्वरं मुक्त्वान्यतः प्रधानादचेतनाद् अणुभ्योऽभावात् , संसारिणो वा
उत्पत्त्यादि संभावयितुं शक्यम् ।

(3) महत ऋग्वेदादेः शास्त्रस्यानेक विध्यास्थानोपबृंहितस्य प्रदिपवत्सर्वार्था-
वधोतिनःसर्वज्ञकल्पस्य योनिः कारणं ब्रह्म । न हीदशस्य शास्त्रस्य ऋग्वेदादिः
लक्षणस्य सर्वगुणान्वितस्य सर्वज्ञादन्यतः संभवोऽस्ति । यध्यविस्तारार्थं शास्त्रं
यस्मात्पुरुष विषेषात्संभवति, यथा व्याकरणादि पाणिन्यादेरेयैकदेशार्थमपि , स
ततोऽप्यधिकतरविज्ञान इति प्रसिद्धं लोके ।

(4) अपि च ‘ ब्राह्मणो न हन्तव्यः ‘ इति चैवमाधा निवृत्तिरुपदिश्यते । न च सा क्रिया ।
नापि क्रियासाधनाम् । अक्रियार्थानामुपदेशोऽनर्थकश्चेत् ‘ ब्राह्मणो न हन्तव्यः ‘
इत्यादिनिवृत्त्युपदेशानामानर्थक्यं प्राप्तम् । तच्चानिष्टम् ।

प्रश्न-१(ब) नीचेनामांशी गमे ते चार ना टूकमां उत्तर आपो. ४

Que-1 (B) Write short answers of any four of the following. 4

(१) भारतीय दर्शनना केटला विलाग छे , कया कया ?

(1) How many types of भारतीयदर्शन are ? Which are they ?

(२) कया ग्रंथो प्रस्थानत्रयी तरीके ओणभाय छे ?

(2) Which volumes are known as ‘ प्रस्थानत्रयी ‘ ?

(३) वेदांत अेटले शुं ?

(3) What is Vedanta ?

(४) ब्रह्मसूत्र ना रचयिता कोण छे ?

(4) Who is the composer of brahmasutra ?

(५) सूत्रनुं लक्षण आपो .

(5) Give feature of Sutra .

(६) शंकराचार्यनां वाद नुं नाम शुं छे ?

(6) What is the name of Sankaracharya vaad ?

N242-2

प्रश्न-2 (अ) जिज्ञासाधिकरणम् । - ने विस्तारथी चर्यो. १४

QUE-2 (A) Discuss in detail - जिज्ञासाधिकरणम् । 14

अथवा /OR

प्रश्न-2 अ- नीयेनामांथी गमे ते वे विषे दूकनोध लभो. १४

QUE-2 A- Write short notes on any TWO of the following. 14

- (१) ख्यातिपञ्चकः ।
- (२) सूत्र-भाष्य-अधिकरण लक्षणम् ।
- (३) साधनचतुष्टय ।
- (४) यास्कपरिपठितानां भावविकाराः ।

प्रश्न-2 (ब) योग्य विकल्प पसंढ करी भाली जग्या पूरो. ४

QUE-2 (B) Fill in the blanks with appropriate option. 4

- (१) स्मृतिरूपः ----- पूर्वदष्टावभासः ।
(अन्यत्र , परत्र , अत्र)
- (२) शङ्कराचार्यः ' अथ ' शब्द ----- परिगृह्यते ।
(अधिकारार्थ , आनन्तर्याथः, मङ्गलार्थ)
- (३) ज्ञातुमिच्छा इति ----- ।
(जीजिविषा , जिज्ञासा , पिपासा)
- (४) यतः इति ----- ।
(कार्यनिर्देशः, कारणनिर्देशः, कार्यकारणनिर्देश)
- (५) ----- वाक्यकुसुमग्रथनार्थत्वात्सुत्राणां ।
(वेदाङ्ग, वेदान्त , वेद)
- (६) जन्माध्यस्य यतः सूत्रे ----- पदानि ।
(एक, पञ्च , त्रय)

प्रश्न-3 (अ) शास्त्रयोनित्वाधिकरणम् । - ने विस्तारथी चर्यो. १४

QUE-3 (A) Discuss in detail - शास्त्रयोनित्वाधिकरणम् । 14

अथवा /OR

प्रश्न-3 अ- नीयेनामांथी गमे ते वे विषे दूकनोध लभो. १४

QUE-3 A- Write short note on any two of the following. 14

- (१) ब्रह्मस्य लक्षणम् ।
- (२) शास्त्रयोनित्वात् । सुत्र समञ्जसो.
- (2) Explain शास्त्रयोनित्वात् ।
- (३) धर्मजिज्ञासा - ब्रह्मजिज्ञासा .
- (४) पूर्वपक्ष नी दलीलीनुं शंकराचार्ये करेलु भंडन. (१.१.४.ने आधारे)
- (4) Sankaracharya 's repudiation of Purvapaksha's arguments (based on 1.1.4)

N242-3

પ્રશ્ન-૩(બ) નીચેના વિધાનો ખરા છે કે ખોટા તે જણાવો. (કોઈપણ ત્રણ)

3

QUE-3(B) State whether the following statements are true or false. (Any three)

3

(૧) શાસ્ત્રયોનિત્વાધિકરણ માં એક સૂત્ર છે.

(1) શાસ્ત્રયોનિત્વાધિકરણ has one sutra.

(૨) જગતના કારણરૂપ બ્રહ્મ સર્વજ્ઞ છે.

(2) The reason (karanrup) behind the world- brahma is omniscient.

(૩) વ્યાકરણ વગેરે ગ્રંથો પાણિની નાં નથી .

(3) The scriptures like grammar are not by panini.

(૪) તત્તુ સમન્વયાત્ સૂત્રમાં તુ શબ્દ પૂર્વપક્ષનું ખંડન કરવા કરવા માટે છે.

(4) In the તત્તુ સમન્વયાત્ sutra, the word 'તુ' is for repudiation .

(૫) બ્રહ્મને જાણનાર બ્રહ્મ જ બની જાય છે.

(5) The one who knows Brahma, becomes Brahma himself.

પ્રશ્ન-૪ ચતુઃસૂત્રી નાં આધારે શંકરાચાર્યનું તત્ત્વજ્ઞાન ચર્ચો.

૧૪

Que-4 Discuss the philosophy of શંકરાચાર્ય based on ચતુઃસૂત્રી .

14

અથવા /OR

પ્રશ્ન-૪ શંકરાચાર્યના જીવન વિષે વિસ્તૃત માહિતી આપો.

૧૪

Que-4 Write a detailed note on Shankaracharya's life.

14

પ્રશ્ન-૪ બ- જોડકાં જોડો (કોઈપણ ત્રણ)

3

Que-4 B – Match the following words. (Any three)

3

A

B

(૧) શંકરાચાર્યસ્ય ગુરુ

(૧) શંકરાચાર્ય

(૨) શારીરકમીમાંસા ભાગ્યમ્

(૨) દ્વેતવાદ

(૩) યાસ્કમુનિ

(૩) મિથ્યા

(૪) જગત્

(૪) નિરુક્તમ્

(૫) મધ્વાચાર્ય

(૫) ગોવિન્દપાદાચાર્ય

| અસ્તુ |

نوٹ : سوال نامے میں درج نمبر ہی جوابی پرچے میں تحریر کریں۔ تمام سوالات لازمی ہیں، اور ان کے مارکس بائیں جانب درج ہیں۔

۱۴

سوال : [الف] تنقید کے مختلف نظریات پر روشنی ڈالئے۔

یا

تنقید کی سماجی و ادبی اہمیت واضح کیجئے۔

۴

سوال : [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات دیجئے۔ (کوئی چار)

(۱) ”مارکسی تنقید“ کا جنم داتا کسے مانا جاتا ہے؟

(۲) میر کے ”تذکرے“ کا نام کیا ہے؟

(۳) ”سائنٹفک تنقید“ کا علم بردار کون ہے؟

(۴) علی گڑھ کالج کی بنیاد کس نے رکھی؟

(۵) مولوی عبدالحق پر کس تنقید نگار کے اثرات بہت گہرے ہیں؟

(۶) ”اُردو تنقید پر ایک نظر“ کتاب کے خالق کون ہیں؟

۱۴

سوال : [الف] ۲ عہدِ تغیر کی تنقید کا تفصیلی جائزہ لیجئے۔

یا

تذکروں میں تنقید کی اہمیت پر اپنے دلائل سے بحث کیجئے۔

۴

سوال : [ب] ۲ مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات دیجئے۔ (کوئی چار)

(۱) ”اُردو ادب کا ارتقاء“ کس ادیب کی تصنیف ہے؟

(۲) تنقید کو انگریزی زبان میں کیا کہتے ہیں؟

(۳) فرائنڈ نے انسانی ذہن کو کتنے حصوں میں تقسیم کیا ہے؟

(۴) تنقید کی پہلی کتاب کسے تسلیم کیا جاتا ہے؟

(۵) حالی کے معاصرین تنقید نگاروں کے نام کیا ہیں؟

(۶) ”فن تنقید اور تنقیدی مضامین“ کتاب کے مصنف کون ہیں؟

۱۴

سوال : ۳ [الف] سرسید احمد خاں کی اصلاحی تحریک پر روشنی ڈالئے۔

یا

پنڈت برج موہن کپنی اور حبیب الرحمن خان شیروانی کی خدمات بیان کیجئے۔

۳

سوال : ۳ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات دیجئے۔ (کوئی تین)

(۱) ”ادبی تنقید کے اصول“ کس کی تصنیف ہے؟

(۲) ”تشریح“ کسے کہا جاتا ہے؟

(۳) ”بابائے اردو“ کسے کہا گیا ہے؟

(۴) ”اردو تنقید اصول اور نظریات“ کے خالق کون ہیں؟

۱۴

سوال : ۴ [الف] اردو ادب میں نفسیاتی تنقید کا تفصیلی جائزہ لیجئے۔

یا

اردو ادب میں تاثراتی تنقید پر مفصل بحث کیجئے۔

۳

سوال : ۴ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات دیجئے۔ (کوئی تین)

(۱) تنقید میں تحسین کے کیا معنی ہیں؟

(۲) ”تنقید اور جدید تنقید“ کے خالق کون ہیں؟

(۳) ”اردو ادب کا ارتقا“ کس کی تصنیف ہے؟

(۴) تنقید پر مبنی پنڈت کپنی کی تصنیف کا نام کیا ہے؟

* સૂચના મુજબ લખા:

1-A યોગનો પરિચય આપી, તેના પ્રકારો સમજાવો.
OR
પલંચલિ અનુસાર અવરોગયોગ સમજાવો.

N 244

14

1 B ખાલી જગ્યા પૂરો: (ચાર)

1. પુરુષાપોની સંખ્યા _____ છે.
2. ફોલગોની _____ પ્રમિત્તઓ છે.
3. ચમના _____ પ્રકારો છે.
4. દરયોગના _____ અંગો છે.
5. ક્રિયાદીન ફોલ _____ છે.
6. નિયમના _____ ગુણો છે.

04

2-A આસનાનો પરિચય આપી.

OR
તડાસન, દલાસન અને સર્વાંગાસન સમજાવો.

14

2-B ખાલી જગ્યા પૂરો: (ચાર)

1. પચાસ વર્ષ પછી _____ આસન ન કરવું.
2. પદ્માસનનો ઉપયોગ _____ છે.
3. દલાસનનો કાયદો _____ છે.
4. પ્રાણાયામ અંદર _____ છે.
5. તડાસન _____ ઉંમરે કરાય છે.
6. ઘનુરાસનનો _____ કાયદો છે.

04

3-A ચિત્ત, ચિત્તવૃત્તિ અને ચિત્તભૂમિ સમજાવો.

OR
ચિત્તવૃત્તિ નિરોધ સમજાવો.

14

3 B ખાલી જગ્યા પૂરો: (પાંચ)

1. ચિત્ત અંદર _____ છે.
2. ચિત્ત _____ છે.
3. ચિત્તના _____ સ્વરૂપો છે.
4. ચિત્તવૃત્તિના _____ પ્રકારો છે.
5. ચિત્તવૃત્તિના લેદો _____ છે.

03

4-A કુંડલિની યોગ સમજાવો.

OR
અનાસકિત યોગ સમજાવો.

14

4-B ખાલી જગ્યા પૂરી: (૫બી)

(2)

1. પરમાત્માની શક્તિનું કિન્દ્ર _____ માં છે.
2. આત્મ શક્તિનું કિન્દ્ર _____ છે.
3. શક્તિની સંખ્યા _____ છે.
4. પ્રાણવિરાજન શરૂ કરી _____
5. અનાસરિત યોગની સમાં _____ માં છે.

૦૩.

N244-2

English Version.

1-A Give an Introduction of Yoga and Explain its kinds.

OR
Explain the Patanjali's Astangyoga.

1 B Fill in the blanks: (Four)

1. There are _____ Numbers of Pranas.
2. _____ Real of Gyanyoga.
3. There are _____ kinds of Yama.
4. _____ Parts of Hathayoga.
5. Action less knowledge is _____.
6. _____ Gyanis of Nirama.

2-A Give Introduction of Ashana's.

OR
Explain the Tadasana, Halasana and Sarvangasana.

2-B Fill in the blanks: (Four)

1. After fifty years do not done _____ Ashana.
2. Utility of Padmasana as _____.
3. _____ Profites of Halasana.
4. Pranayama means _____.
5. _____ years do Tadasana.
6. Utility of Dhanurasana as _____.

3-A Explain the chitta chittavrutti and chittabhumi.

OR
Explain the chittavrutti Nirrodha.

3-B Fill in the blanks: (three)

1. chitta means _____
2. chitta is a _____
3. There are _____ form of chitta.

(P.T.O)

4. There are _____ kinds of chittarevutti.

5. _____ Differences of chittarevutti.

4-A Explain the kundalini yoga.

N244-3

OR
Explain the Aashakti yoga.

4-B Fill in the blanks: (three)

1. In central point of God energy as _____.

2. The central point of Soul Energy as _____.

3. There are _____ Numbers of chakra.

4. Prana Vignyan means _____.

5. In _____ Discussion of Anasakti yoga.

B.A. (Sem.-5) Examination
CC 303

Philosophy (Old)

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્ર.1(A) યોગવશિષ્ઠ મુજબ મનનો નિરોધ સમજાવો.

14

Explain corruption of mind in Yogvashista.

અથવા

યોગવશિષ્ઠ મુજબ મનનું સ્વરૂપ સમજાવો.

Explain nature of Mind as per Yogavashishta.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નોનાં એક - બે વાક્યમાં જવાબ આપો.

04

1. મનમાં કઈ શક્તિ રહેલી છે?

Which power is in Mind?

2. મનને અન્ય કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે?

Which other name Mind known?

3. ચિત્તને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે?

Which other name Chit known?

4. મન શેમાંથી ઉદભવે છે?

From which mind creates?

પ્ર.2(A) મહાભારતમાં દર્શાવેલ અંતઃકરણનું સ્થાન સ્પષ્ટ કરો.

14

Explain role of intuition in Mahabharat.

અથવા

આયુર્વેદ મુજબ મન અંગેનો ખ્યાલ સમજાવો.

Explain concepts of MIND as per Aayurveda.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નોનાં એક - બે વાક્યમાં જવાબ આપો.

04

1. ભારતીય મનોવિજ્ઞાનની શરૂઆત ક્યારથી થઈ હતી?

When did Indian Psychology begun?

2. ભારતીય મનોવિજ્ઞાનની સંશોધન પદ્ધતિ કેટલી છે?

How many research methods of Indian Psychology?

3. જ્ઞાનેન્દ્રિયના કેટલા પ્રકાર છે?

How many types of the sense?

4. કર્મેન્દ્રિયના કેટલા પ્રકાર છે?

How many types of Karmendriya?

પ્ર.3(A) ઉપનિષદ મુજબ મનોવિજ્ઞાનની સમજૂતી આપો.

14

Explain Psychology as per of Upanishad.

અથવા

યોગનું મનોવિજ્ઞાન સમજાવો.

Explain Psychology of Yoga.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નોનાં એક - બે વાક્યમાં જવાબ આપો.

03

1. ચિત્તભૂમીઓ કેટલા પ્રકારની છે?

How many types of chittbumi?

2. ચિત્તવૃત્તિઓ કેટલા પ્રકારની છે?

How many types of chittvrutti?

3. વેદાન્તમાં મનના વિચારને કયુ શાસ્ત્ર કહે છે?

Which shastra is know for mind thought in Vedant?

પ્ર.4(A) ભારતમાં આધુનિક મનોવિજ્ઞાન અંગેની સમજૂતી આપો.

14

Explain modern Psychology in India.

અથવા

તંત્ર મનોવિજ્ઞાનના મૂળભૂત તત્ત્વો અંગે સમજાવો.

Explain Basics of Tantra psychology system.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નોનાં એક - બે વાક્યમાં જવાબ આપો.

03

1. તંત્ર મનોવિજ્ઞાનના મૂળભૂત તત્ત્વો કેટલા છે?

How many basics of psychological system?

2. સચ્ચિદાનંદ બ્રહ્મની કેટલી અવસ્થા છે?

How many Condition of Brahma in Sachidanand?

3. આધુનિક મનોવિજ્ઞાનનો અભ્યાસ વિષય શું છે?

Which study subject of Mordern Psychology?

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 303

Indian Culture

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- પ્રશ્ન-1 (અ) ઉપનિષદના તત્ત્વજ્ઞાનનો પરિચય કરોવો. 14
અથવા
- પ્રશ્ન-1 (અ) હિન્દુ ધર્મના પંચપ્રાણ વિષે નોંધ લખો. 14
- પ્રશ્ન-1 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ચાર) 4
(1) ચારવેદના નામ આપો.
(2) 'ધર્મ' શબ્દની વ્યાખ્યા લખો.
(3) 'ઉપનિષદ' નો અર્થ સમજાવો.
(4) શંકરાચાર્યે કયો વાદ પ્રવર્તાવ્યો હતો
(5) 'વેદાંત' એટલે શું ?
(6) ભારતીય સંગીત ક્યા વેદમાંથી ઉદભવ્યું ?
- પ્રશ્ન-2 (અ) જૈનધર્મના આચાર-વિચાર ટૂંકમાં સમજાવો. 14
અથવા
- પ્રશ્ન-2 (અ) ભગવાન બુદ્ધે પ્રતિપાદિત કરેલ મધ્યમમાર્ગ ટૂંકમાં સમજાવો. 14
- પ્રશ્ન-2 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ચાર) 4
(1) જૈનધર્મનું મુખ્યસૂત્ર શું છે?
(2) ત્રિપિટકોના નામ જણાવો.
(3) બૌદ્ધધર્મના સંપ્રદાયોના નામ લખો.
(4) 'ગુપ્તી' એટલે શું ?
(5) મહાવીર સ્વામીના જન્મ અને નિર્વાણ સ્થળના નામ જણાવો.
(6) 'શૂન્યવાદ' એટલે શું
- પ્રશ્ન-3 (અ) અષોજરથુષ્ટ્રે આપેલ ઉપદેશ વિષે નોંધ લખો. 14
અથવા
- પ્રશ્ન-3 (અ) ઈસ્લામ ધર્મની દીન અને ઈમાનની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો. 14

- પ્રશ્ન-3 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ત્રણ) 3
- (1) જરથોસ્તી ધર્મમાં કોની પૂજા કરવામાં આવે છે?
 - (2) ઈસ્લામ ધર્મ કોણે પ્રવર્તાવ્યો?
 - (3) ઈસ્લામ ધર્મના પંથો જણાવો.
 - (4) જરથોસ્તી ધર્મના ગુરુ કયા નામે ઓળખાય છે?
 - (5) જરથોસ્તી ધર્મના પવિત્ર ગ્રંથને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે?
- પ્રશ્ન-4 (અ) ગુરુ નાનકનો ઉપદેશ ટૂંકમાં જણાવો. 14
- અથવા
- પ્રશ્ન-4 (અ) ખ્રિસ્તી ધર્મના સિક્કાન્તો વિષે નોંધ લખો. 14
- પ્રશ્ન-4 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ત્રણ) 3
- (1) શીખ ધર્મના પવિત્ર ગ્રંથનું નામ લખો.
 - (2) શીખ ધર્મના વિકાસમાં કયા ગુરુઓએ ફાળો આપ્યો હતો?
 - (3) ખ્રિસ્તી ધર્મના પંથો જણાવો.
 - (4) ઈસુખ્રિસ્તનું જન્મસ્થળ કયું છે?
 - (5) ગિરિપ્રવચન એટલે શું?

ENGLISH VERSION

- 1 (a) Explain the philosophical thoughts of Upnishadas. 14
- OR
- 1 (a) Write the note about the 'Punchaprana' of Hindu religion. 14
- 1 (b) Write the answer of the following questions. (any four) 4
- (1) Mention the names of four Vedas.
 - (2) Define the word 'Dharma'.
 - (3) Explain the word 'Upnishada'.
 - (4) Which path prevailed by Shankaracharya?
 - (5) What is 'Vedanta'?
 - (6) For which Veda Indian music is derived?
- 2 (a) Write about the Achar—Vichar of Jainism. 14
- OR
- 2 (a) Explain in short about the Madhyam Marg led by Lord Buddha. 14
- 2 (b) Write the answer of the following questions. (any four) 4
- (1) What is the main sutra of Jainism?

- (2) Mention the names of Tripitaks.
- (3) Mention the names of sects of Buddhism.
- (4) What is 'Gupti'?
- (5) Mention the birth place and nirvana of Mahavirswami.
- (6) What is 'Sanyavad'?

3 (a) Write the note about the teaching ^{of} 'Ashojatharusta'. 14

OR

3 (a) Explain the concept of 'Din' and 'Iman' in Islam. 14

3 (b) Write the answer of the following questions. (any three) 3

- (1) Who is worshiped in Zoroastrian religion?
- (2) Who founded and spread Islam religion?
- (3) Mention the names of sects of Islam.
- (4) What is the name of master of Zoroastrian?
- (5) What name is given to the Zoroastrian religion? *scripture?*

4 (a) Explain the preaching of Guru Nanak. 14

OR

4 (a) Write in detail about principals of Christianity. 14

4 (b) Write the answer of the following questions. (any three) 3

- (1) Name the scripture of Shikh.
 - (2) Which Gurus contributed in development of 'Shikhism'?
 - (3) Mention the sects of Christianity.
 - (4) Which is the birth place of Jesus Christ?
 - (5) What is Giripravachan?
-

B.A. (Sem.-5) Examination

History CC 303

History of Gujarat

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) સિદ્ધરાજ જયસિંહનું એક વિજેતા તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
અથવા
(અ) મૂળરાજ સોલંકીની સિદ્ધિઓ જણાવો.
(બ) જોડકાં જોડો (કોઈપણ ચાર) : ૦૪
અ	બ
(૧) સોલંકી વંશની સ્થાપના	(૧) કર્ણદેવ
(૨) રાણકી વાવ	(૨) હેમચંદ્રાચાર્ય
(૩) મુનસર તળાવ	(૨) રાનવધણ
(૪) જુનાગઢ	(૪) મીનળ દેવી
(૫) સિદ્ધહેમ શબ્દાનું શાસન	(૫) રાણી ઉદયમતી
(૬) કર્ણાવતીનગર	(૬) મૂળરાજ સોલંકી
- ૨ (અ) “કુમારપાળનો શાસનકાળ સોલંકી સમયનો સુવર્ણયુગ હતો”-ચર્ચો કરો. ૧૪
અથવા
(અ) વસ્તુપાલ-તેજપાલનું સાંસ્કૃતિક પ્રદાન આલેખો. ૧૪
(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈપણ ચાર) : ૦૪
- (૧) ગુજરાતમાં સોલંકી-વાઘેલા વંશના પતન માટે રાજા જવાબદાર હતો.
(સિદ્ધરાજ, કર્ણદેવ બીજો)
- (૨) તેજપાલે આબુ પ્રવત પર બંધાવેલ જૈન મંદિર નોંધ પાત્ર છે.
(દેલવાડાના દેરા, જયપુરના દેરા)
- (૩) દેવલરાની ખિજરખાન ફારસી કાવ્યના લેખક હતા. (અમીર ખુશરો, બદાયુની)
- (૪) કર્ણદેવના મંત્રીનું નામ હતું. (નાગપાલ, માધવ)
- (૫) વસંત વિલાસના લેખક હતા. (અરિસિંહ, બાલચંદ્રસૂરિ)
- (૬) કુમારપાળના મંત્રી હતાં. (વસ્તુપાલ, નાગપાલ)
- ૩ (અ) સોલંકી-વાઘેલા યુગના વહીવટી તંત્રની રૂપરેખા આપો. ૧૪
અથવા
(અ) સોલંકી-વાઘેલા સમયની ગુજરાતની આર્થિક સ્થિતિ વર્ણવો.
(બ) ખરાં - ખોટા લખો. (કોઈપણ ત્રણ) : ૦૩
- (૧) સોલંકી યુગ દરમિયાન રાજધાની પાટણ હતી.
(૨) ખંભાતનું પ્રાચીન નામ સ્તંભતીર્થ હતું.
(૩) પાટણના પટોળા કાપડ પ્રખ્યાત હતું.
(૪) પાટણ બંદર મોટું નોકા મથક હતું.
(૫) કુમારપાળના સમયે ગુજરાતની આર્થિક સ્થિતિ સારી હતી.

0. 03N246-2

- ૪ (અ) સોલંકી-વાઘેલા સમયની ગુજરાતની સામાજિક સ્થિતિ જણાવો. ૧૪
અથવા
(અ) ગુજરાતના સાંસ્કૃતિક વિકાસમાં વસ્તુપાલ-તેજપાલનો ફાળો વર્ણવો. ૧૪
(બ) એક વાક્યમાં જવાબ આપો (કોઈપણ ત્રણ) : ૦૩
(૧) મોઢેરાનું સૂર્ય મંદિર કોના દ્વારા બાંધવામાં આવ્યું હતું ?
(૨) ભરૂચનું કયું કાપડ પ્રખ્યાત હતું ?
(૩) ભીમદેવની રાણીનું નામ શું હતું ?
(૪) સોલંકી યુગની રાજધાની કઈ ?
(૫) મહમદ-ગઝનવીએ કયા મંદિર પર આક્રમણ કર્યું હતું ?

ENGLISH VERSION

Instruction : (1) Figures to right indicates full marks.
(2) All questions are compulsory.

- 1 (a) Examine Siddharaj Jaisingh as a conqueror. 14
OR
(a) Evaluate the achievements of Solanki.
(b) Match the columns (four) : 04
A	B
(1) Establishments of Solanki Dynasty	(1) Karndev
(2) Munsar lake	(2) Hemchandracharya
(3) Junagath	(3) Ranavaghan
(4) Siddhahem Shabdanushasan	(4) Minaldevi
(5) Karnavatinagur	(5) Rani Udaymati
	(6) Mulraj Solanki
- 2 (a) "The rule of Kumarpal was the Golden Era of the Solanki Age"-Discuss. 14
OR
(a) Trace the cultural contribution of Vastupal-Tejpal.
(b) Fill in the blanks (four) : 04
(i) _____ king was responsible for the decline of Solanki-Vaghela dynasty in Gujarat.
(Siddharaj, Karndev-II)
(ii) _____ Jain temple built up by Tejpal on Abu-rock.
(Temple of Delvada, Temple of Jaipur)
(iii) _____ was author of faris poem Devel-rani Khijarkhan.
(Amir Khusharo, Badayuni).
(iv) The name of the minister of Karndev as _____ (Nagpal, Madhav)
(v) _____ was the writer of vasantvials. (Arishinh, Balchandrasuri)
(vi) The name of the minister of Kumarpal was _____. (Vastupal, Nagpal).

0 03N246-3

- 3 (a) Give an outline of administration of Solanki-Vahgela period. 14
OR
- (a) Give an outline of economic condition of Gujarat during Solanki-Vahgela period. 03
(b) Write true or false (three) :
- (i) Patan was the capital during Solanki period.
 - (ii) The ancient name Kambhat was called stambhtrth.
 - (iii) The Patoda cloth of Patan was famous.
 - (iv) The patan port was a big Navy station
 - (v) Gujarat's economic situation was good at the time of Kumarpal.
- 4 (a) Trace the social condition of Gujarat during Solanki-Vaghela period. 14
OR
- (a) Describe the contribution of Vastupal-Tejpal in the cultural development of Gujarat. 03
(b) Answer in one sentence (any three) :
- (i) The sun temple of Modhers was built by whom?
 - (ii) Which of these fabrics was famous as Bharauch.
 - (iii) What was the name of the queen of Bhimdev?
 - (iv) What is the capital of Solanki era?
 - (v) Which of these temples was invented by Mahmud Ghazni?
-

0803N246-4

Candidate's Seat No : _____

B.A. (Sem.-5) Examination

History CC 303

Elements of Historical Methods-I

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) ઇતિહાસની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ વર્ણવો. ૧૪
- અથવા
- (અ) ઇતિહાસ વિજ્ઞાન હોવાની તરફેણની દલીલો ચર્ચો.
- (બ) જોડકાં જોડો (કોઈપણ ચાર) : ૦૪
અ	બ
(૧) ગ્રીક શબ્દ	(A) HISTORY
(૨) જર્મન શબ્દ	(B) HISTORIE
(૩) લેટીન શબ્દ	(C) HISTORIA
(૪) ફ્રેન્ચ શબ્દ	(D) GESCHICHTE
(૫) અંગ્રેજી શબ્દ	(E) IOROPIA
- ૨ (અ) ઇતિહાસને સહાયક શાસ્ત્ર જણાવો. ૧૪
- અથવા
- (અ) ઇતિહાસને સહાયક શાસ્ત્ર તરીકે પુરાતત્વશાસ્ત્રનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો. ૧૪
- (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈપણ ચાર) : ૦૪
- (૧) મનુષ્યની ઉત્પત્તિને લગતા શાસ્ત્રને કહી શકાય. (સૂચિવિદ્યા, નૃ: વંશશાસ્ત્ર)
- (૨) ઇજીપ્તની લિપિ હતી. (બ્રાહ્મી, હિરોગ્લિફિક્સ)
- (૩) અશોકના શિલાલેખની લિપિ છે. (પાલી, બ્રહ્મી)
- (૪) પુસ્તકો અને દસ્તાવેજોની યાદી છે. (ક્રમાંકવિદ્યા, સૂચિવિદ્યા)
- (૫) અને ઇતિહાસની બે આંખ ગણાય છે.
(મુદ્રાવિદ્યા-છાયાવિદ્યા, ક્રમાંકવિદ્યા-ભૂગોળ)
- ૩ (અ) ઇતિહાસના સાધનોનું વર્ગીકરણ કરો. ૧૪
- અથવા
- (અ) પ્રાથમિક સાધન એટલે શું? તેનું મહત્વ સમજાવો.
- (બ) વાક્ય ખરું છે કે ખોટું તે જણાવો. (કોઈપણ ત્રણ) : ૦૩
- (૧) “નવલકથા ઇતિહાસનું સાધન છે”.
- (૨) “સિક્કા-પ્રથમ કક્ષાનું સાધન છે”.
- (૩) “વર્તમાનપત્રો-દ્વિતીય કક્ષાનું સાધન છે”.
- (૪) “નાટક ઇતિહાસનું સાધન છે”.
- ૪ (અ) દસ્તાવેજોની આધારભૂતતા વિશે નોંધ લખો. ૧૪
- અથવા
- (અ) ઇતિહાસના પુનઃ લેખનની જરૂરિયાત ચર્ચો. ૧૪

- ૪ (બ) ટૂંકમાં જવાબ આપો (કોઈપણ ત્રણ) :
- (૧) દસ્તાવેજોની વિશ્વસનિયતા એટલે શું?
 - (૨) ધાર્મિક પુર્વગ્રહ એટલે શું?
 - (૩) ઇતિહાસ ગતિશીલશાસ્ત્ર છે-સમજાવો.
 - (૪) ભૂતકાળના વારસાને સાચવવો જરૂરી છે-સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Instruction : (1) Figures to right indicates full marks.
(2) All questions are compulsory.

- 1 (a) Discuss different definitions of history. 14
- OR**
- (a) Discuss an arguments for favor of being history is science 04
- (b) Match the table (any four) :
A	B
(1) Greek word	(1) HISTORY
(2) German word	(2) HISTORIE
(3) Latin word	(3) HISTORIA
(4) French word	(4) GESCHICHTE
(5) English word	(5) IOROPIA
- 2 (a) Reveal auxiliary sciences to history. 14
- OR**
- (a) Specify the importance of archeology as a auxiliary sciences to history. 04
- (b) Fill in the blanks (any four) :
- (i) The science related to the origin of human beings can be called _____ .
(Bibliography, Anthropology)
 - (ii) The script (lipi) of Egypt was _____. (Brahmi, Heiroglyphs)
 - (iii) The script (lipi) of Ashoka's inscriptions is _____. (Pali, Brahmi)
 - (iv) The list of books and documents is _____ (Chronolgy, Bibliography)
 - (v) _____ and _____ is considered to be two eyes of history.
(Sigillography-Heraldry, Chronology-Geography)
- 3 (a) Classify the sources of history 14
- OR**
- (a) What is the primary sources? Explain its importance. 03
- (b) Write true of false (any three) :
- (i) "The Novel is a source of history"
 - (ii) "Coins are primary sources"
 - (iii) "Newspapers are a secondary sources"
 - (iv) "Drama is a source of history"

0803N246-6

4 (a) Write a note about the authenticity of sources.

14

OR

(a) Discuss the need of rewriting history

(b) Answer in short (any three) :

03

(i) What is the credibility of sources?

(ii) What does religions prejudice?

(iii) Explain the history is dynamic scriptures.

(iv) Explain it is necessary to pressure the heritage of the past.

प्रश्न-1(अ) आधुनिक भारतीय राजकीय चिंतनमा रामराम मोहनरोयनी
ज्ञानो वर्णवो. - (14)

अथवा

रामराम मोहनरोयना धर्म तथा रक्षा संबन्धी विचारोनी
वर्णन करो.

प्रश्न-1(ब) योग्य विकल्प पसंद करो लभो. (डोबपिण्ड रार) - (04)

① 'आत्मीय सभा'नी स्थापना क्यारे वर्ष एता ?

(अ) 1815 (ब) 1818 (क) 1827 (द) 1832

② रामराम मोहनरोय - _____ चिंतक एता.

(अ) उग्रवादी (ब) उदारवादी (क) बुद्धिवादी (द) मध्यममार्गी

③ अलमोसभाजनी स्थापना कियो क्यो एता ?

(अ) स्वामी ध्यानंद सरस्वती (ब) लोडमान्य लालक

(क) राम राममोहन रोय (द) गोपालकृष्ण गोबले

④ नीचे पैंकी कौनो रामराम मोहनरोय समर्पण क्युं एतुं

(अ) ब्रुर्लिफुम (ब) रक्षा अधिकारी (क) प्रेस स्वातंत्र्य (द) 'ब' तथा 'क' अंने

⑤ रामराम मोहनरोय द्वारा _____ अथवा प्रकाशित क्युं एतुं.

(अ) संवाद डोमुली (ब) विरात-उल-अथवा (क) अंगली (द) 'अ' तथा 'ब' अंने

⑥ _____ ने आधुनिक भारतना समाज सुधारक तरीके अविभवामां आवे व्वे.

(अ) पंडित नेरु (ब) लगतसिंह (क) रामराम मोहनरोय (द) अंडिय नर).

प्रश्न-2(अ) गोपालकृष्ण गोबलेना अधिक विचारो ज्वावो. - (14)

अथवा

गोपालकृष्ण गोबलेना राजकीय विचारो ज्वावो.

प्रश्न-2(ब) अकुं कौनो लभो. (डोबपिण्ड रार) - (04)

① गोपालकृष्ण गोबले मुंबई विधानपरिषदना सभ्य अन्त्या एता.

② कांग्रेसना बनारस अधिवेशन (1905)मां गोबले प्रमुख स्थाने एता.

③ गोपालकृष्ण गोबले उग्रवादी चिंतक एता.

④ गोबले अ 'सर्वरुस ओड रजिस्ट्रार स्तोसायथी'नी स्थापना क्यो एता.

⑤ गोपालकृष्ण गोबले गांधीजुने पोताना राजकीय गुरु मानता एता.

⑥ गोपालकृष्ण गोबलेनी सी.आर.ए.नी पहली आपवामां
आवी एता.

पाठक →

P. T. O.

N247-2

પ્રશ્ન-૩(અ) "સ્વરાજ માત્રો જન્મસિદ્ધ અધિકાર છે." - સમજાવો. - (14)

અથવા

નોંધ લખો: (i) ગાંધીજીનો ઉત્સવ (ii) ગાંધીજીનો સ્વસ્થ

પ્રશ્ન-૩(બ) એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ત્રણ) - (03)

- ① લોકમાન્ય તિલક કોંગ્રેસ પ્રમુખ ક્યારે બન્યાં ?
- ② તિલકે શિક્ષણક્ષેત્રે સ્થાપેલી કોઈ એક સંસ્થાનું નામ લખો.
- ③ તિલક દ્વારા પ્રકાશિત થયેલાં અખબારોનાં નામ જણાવો.
- ④ કયા હિંદુ ગ્રંથનો લોકમાન્ય તિલકે ઉંડો અભ્યાસ કર્યો હતો ?
- ⑤ તિલકના મતે શિવાજી ઉત્સવ અને ગણેશ ઉત્સવની ઉજવણીઓ શું શું હતી ?

પ્રશ્ન-૪(અ) ગાંધીજીના રામરાજ્ય અંગેના વિચારોની ચર્ચા કરો.

અથવા

(14)

નોંધ લખો: (i) સત્ય (ii) અહિંસા

પ્રશ્ન-૪(બ) ત્રણ કે ચાર વાક્યો લખો. (કોઈપણ ત્રણ) - (03)

- ① ઈ.સ. 1923 માં ગાંધીજી દક્ષિણ આફ્રિકાથી ભારત પરત ફર્યા હતાં.
- ② ગાંધીજી રાજ્યના અસ્તિત્વના સમર્થક હતાં.
- ③ અસહકાર અને ઉપવાસ એ સત્યાગ્રહના સ્તંભો છે.
- ④ ગાંધીજી સ્વદેશીશુદ્ધિનાં અત્યંત આગ્રહી હતાં.
- ⑤ દાંડી કૂચનો પ્રારંભ 18 માર્ચ 1934ના રોજ કરવામાં આવ્યો હતો.

N247-3

Total marks = 70

①

Q-1 (A) Describe the contribution of Raja Ram Mohan Roy in Modern Indian Political thought - (14)

or

Discuss Raja Ram Mohan Roy's views on religion and women related issues.

Q-1 (B) Choose the correct option: (any four) - (04)

① When was 'Atmiya Sabha' established?

(A) 1815 (B) 1818 (C) 1827 (D) 1832

② Raja Ram Mohan Roy was _____ thinker

(A) extremist (B) liberal (C) orthodox (D) moderate

③ Who was the founder of Brahmosamaj?

(A) Swami Dayananda Saraswati (B) Lokmanya Tilak

(C) Raja Ram Mohan Roy (D) Gopal Krishna Gokhale

④ Which of the following was supported by Raja Ram Mohan Roy?

(A) Idol worship (B) women rights

(C) Freedom of Press (D) 'B' and 'C' both

⑤ _____ News Paper was published by Raja Ram Mohan Roy

(A) 'Samvad Kaumudi' (B) Mirat-ul-Akhbar

(C) Bengali (D) 'A' and 'B' both

⑥ _____ is known as social reformer of Modern India.

(A) Pandit Nehru (B) Bhagat Singh

(C) Raja Ram Mohan Roy (D) None of above

Q-2 (A) Describe the Economic thought of Gopal Krishna Gokhale - (14)

or

Describe the Political thought of Gopal Krishna Gokhale

Q-2 (B) Write true or False: (any four) - (04)

① Gopal Krishna Gokhale became member of Mumbai Legislative Council.

② Gokhale was the President during the 'Banaras Conference' of Congress (1905)

③ Gopal Krishna Gokhale was an extremist thinker.

④ Gokhale was the founder of 'Servants of India Society'

⑤ Gokhale regarded Gandhi as his Political mentor.

⑥ Gopal Krishna Gokhale was awarded the degree of C.I.E.

→ P.T.O.

N247-4

Q-3 (A) "Swaraj is my Birth Right" - Explain - (14)

write notes: (i) Gnanapati Utsav (ii) 'Geeta Rahasya'

Q-3 (B) Answer the following in one or two sentences; (any three) - (03)

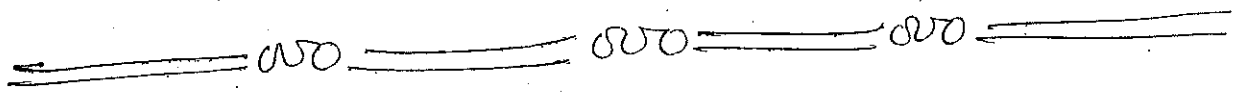
- ① When did Lokmanya Tilak become congress President?
- ② Name an educational institute founded by Tilak
- ③ State names of the news papers published by Tilak
- ④ Which Hindu scripture was studied by Tilak in depth?
- ⑤ What was the purpose of celebration of 'Shivaji Utsav' and 'Ganesh Utsav' according to Tilak.

Q-4 (A) Discuss the views of Gandhiji on 'Ram Rajya'. - (14)

write notes: (i) Truth (ii) Non violence

Q-4 (B) write true or false: (any three) - (03)

- ① Gandhiji returned to India from South Africa in year 1923
- ② Gandhiji supported the existence of the state.
- ③ Non-cooperation and hunger strike ('Upvas') are the means of 'Satyagraha'
- ④ Gandhiji was a firm believer of 'Sadhan Buddhi'
- ⑤ Dandi March was started on 18th March 1934.

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 303

Geography

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના:- જમણી બાજુના આંક ગુણ દર્શાવે છે.

પ્રશ્ન -૧ અ. સાંસ્કૃતિક ભૂગોળની વ્યાખ્યાઓ આપી તેનું કાર્યક્ષેત્ર સ્પષ્ટ કરો. (૧૪)
અથવા

સંસ્કૃતિના તત્વો અને ઘટકો વિષે માહિતી આપી સંસ્કૃતિની અભિસરણ અને અપસરણ પ્રક્રિયા સમજાવો.

પ્રશ્ન -૧ બ. બહુ વૈકલ્પિક પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ચાર) (૦૪)

૧. વિશ્વમાં સૌથી વધુ ભૌગોલિક પ્રસાર ધરાવતો ધર્મ-----
(હિંદુ, બોદ્ધ,ઈસ્લામ)

૨. ----- ધર્મની પ્રધાનતા તેના ઉત્પત્તિ સ્થાન કરતા અન્ય દેશોમાં વધુ છે.
(હિંદુ, બોદ્ધ,ઈસ્લામ)

૩. માનવ પ્રજાતિના વર્ગીકરણનો મુખ્ય માપદંડ ----- છે.
(કાનની રચના, ત્વચાનો રંગ, ચહેરાનો આકાર)

૪. માનવ પ્રજાતિના સંગમ સ્થળ તરીકે જાણીતો દેશ ----- છે.
(ચીન, ભારત,શ્રીલંકા)

૫. સંસ્કૃતિ એ સમાજની ----- છે.
(ઓળખ,અંધશ્રદ્ધા,મજબૂરી)

૬. સંસ્કૃતિ ----- છે.
(પરિવર્તનશીલ, ધાર્મિક,વિજ્ઞાન)

પ્રશ્ન -૨ અ. સાંસ્કૃતિક વિવિધતાના આધાર તરીકે વિશ્વની માનવ પ્રજાતિઓ અંગે નોંધ લખો. (૧૪)

અથવા

ભારતમાં સાંસ્કૃતિક વિવિધતા અને પ્રાદેશીકરણ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

પ્રશ્ન ૨-બ. બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ચાર) (૦૪)

૧. ઈસ્લામ ધર્મનો એક સંપ્રદાય---
(પારસી, શ્વેતાંબર, પ્રોટેસ્ટન્ટ,સુન્ની)

(PTO)

N248-2

૨. ભારતીય સંસ્કૃતિની મુખ્ય વિશેષતા—

(વિવિધતા, સંવેદનશીલતા, ગતિશીલતા, એકપણ નહિ)

૩. માનવ સમુદાયો અને સામાજિક ગતિવિધિનો અભ્યાસ ભૂગોળની કઈ વિષય શાખામાં કરવામાં આવે છે ?

(પ્રાદેશિક ભૂગોળ, સામાજિક ભૂગોળ, વસ્તીની ભૂગોળ, જનજાતિની ભૂગોળ)

૪. વિશ્વમાં સૌથી વધુ લોકો દ્વારા બોલાતી ભાષા—

(અંગ્રેજી, હિન્દી, મેન્ડેરીન, એક પણ નહિ)

૫. સંસ્કૃતિક વિકાસનું પ્રથમ ચરણ કયું છે ?

(પશુપાલન, આજીવિકાની ખેતી, સમુદ્ર પરિવહન, સિંચાઈ)

૬. સ્પેન્સર અને થોમસની દ્રષ્ટીએ ભારતની માન્ય મુખ્ય ભાષાની સંખ્યા કેટલી છે ?

(૧૮, ૧૦, ૧૦૦, ૮૫)

પ્રશ્ન-૩ અ. વિવિધ આર્થિક પ્રવૃત્તિઓ અને સાંસ્કૃતિક અનુકુલન અંગે નોંધ લખો. (૧૪)

અથવા

ઔદ્યોગીકરણ, આધુનિકરણ અને તકનીકી બદલાવ સંસ્કૃતિ પર કઈ રીતે અસર કરે છે તે સમજાવો.

પ્રશ્ન-૩ બ. એક બે વાક્યમાં જવાબ આપો (કોઈ પણ ત્રણ) (૦૩)

૧. જીવન નિર્વાહની પ્રવૃત્તિ એટલે શું ?

૨. ભાષા અને બોલી એટલે શું ?

૩. નૃવંશીય દ્રષ્ટીએ વર્તમાન માનવનું વૈજ્ઞાનિક નામ જણાવો.

૪. માનવ પ્રજાતિના ઉદભવના કારણો જણાવો.

૫. ધર્મની પરિભાષા આપો.

પ્રશ્ન-૪ અ. ગ્રામીણ અને શહેરી વસાહતોની પ્રથા ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. (૧૪)

અથવા

માનવ વસાહતોના સંદર્ભમાં વિકાશશીલ દેશોના શહેરો વિષે માહિતી આપો.

પ્રશ્ન-૪ બ. એક બે વાક્યમાં જવાબ આપો (કોઈ પણ ત્રણ) (૦૩)

૧. સંસ્કૃતિ એટલે શું ?

૨. સંસ્કૃતિના ભૌતિક મૂર્ત તત્વો કયા કયા છે ?

૩. સાંસ્કૃતિક ભુદ્રશ્ય એટલે શું ?

૪. સાંસ્કૃતિક નવાચાર એટલે શું ?

૫. સાંસ્કૃતિક ભૂગોળના અભ્યાસના અભિગમો કયા કયા છે ?

N248-3

GUJRAT UNIVERSITY EXAMINATION – NOVEMBER -2018

CULTURAL GEOGRAPHY - CORE- 303, B.A. SEM.-V

Q.1- A Mention definition of Cultural Geography; Explain subject area of Cultural Geography. (14)

OR

Give Information about elements and components of culture and Explain convergence and divergence process of culture.

Q.1- B Choose right answer. (any four) (04)

1. Geographically highly diffused religion in the world is-----
(Hinduism, Buddhism, Islam)
2. The major influences of the religion in other countries then its Native territory (Hinduism, Buddhism, Islam)
3. The main criteria of classification for human race is -----
(ear form, skin colour, shape of face)
4. The country known as 'The melting pot of human races' is-----
(China, India, Shree Lanka)
5. The culture is -----of society. (Identity, blind faith, compulsion)
6. Culture is----- (dynamic, religious, science)

Q.2 – A Write a note about human races of the world based on cultural diversity. (14)

OR

Explain with example – Cultural diversity and regionalization in India.

Q.2 -B Choose right answer. (any four). (04)

1. The religious sect of Islam. (Parasi, Swetamber, Protestant, Sunni)
2. The main characteristics of Indian culture is.

(diversity, sensitivity, dynamism, none of it)

(PTO)

N248-4

3. The study of human groups and social mobility is in the -----
branch of Geography. (Regional, Social, Population, Tribes)
4. The language speaks by maximum people in the world is.
(English, Hindi, Mandarin, none of it)
5. The first step of Cultural development is.
(animal domestication, primitive agriculture,
oceanic transportation, irrigation)
6. As per the views of Spenser and Thomas accepted number of
main languages in India are. (18, 10, 100, 85)

Q.3 – A Write a note on different economic activities and cultural adaptation.

OR

(14)

Explain effects of industrialization, modernization, technological
changes on culture.

Q.3 – B Answer in two or three sentences. (any three)

(03)

1. What is an activity of livelihood?
2. What is language and dialect?
3. What is anthropological scientific name of present human species?
4. What are the main reasons of development of human races?
5. Give definition of the religion.

Q.4 – A. Explain with example about rural and urban settlement.

(14)

OR

Give information about urban and rural settlements
of developing countries.

Q.4 – B Answer in one or two sentences. (any three)

(03)

1. What is culture?
2. What are physical immortal elements of culture?
3. What is cultural landscape?
4. What is cultural change?
5. What are the approaches to the study of Cultural Geography?

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 303

Computer Application

March 2019

[Max. Marks : 35]

Time : 2-30 Hours]

- પ્ર.૧ અ ફ્લોચાર્ટ બનાવવા માટે ઉપયોગમાં લેવામાં આવતી વિવિધ સંજ્ઞાઓ વિશે સમજાવો. ૦૭
અથવા
બે ફ્લોચાર્ટ દોરો.
(૧) ઉપયોગકર્તા પાસેથી કોઈપણ એક સંખ્યા મેળવીને ચકાસો કે તે સંખ્યા ધન(+ve),
ઋણ(-Ve) કે શૂન્ય(Zero) તેનો ફ્લોચાર્ટ દોરો.
(૨) ઉપયોગકર્તા પાસેથી કોઈ એક વિદ્યાર્થીનો રોલનંબર, નામ, ત્રણ વિષયના માર્ક્સ
મેળવીને સરવાળો તથા સરેરાશ શોધવાનો ફ્લોચાર્ટ દોરો.
- પ્ર.૧ બ માંગ્યા મુજબ જવાબ એક-બે લીટીમાં આપો. (કોઈપણ બે) ૦૨
(૧) અલ્ગોરિધમ એટલે શું?
(૨) અલ્ગોરિધમ માટે કંઈ બે રીતનો ઉપયોગ થાય છે તેનાં નામ જણાવો.
(૩) ફ્લોચાર્ટનો ઉપયોગ ફક્ત ગ્રાફિક્સ બનાવવા માટે જ થાય છે. (સાચું કે ખોટું)
- પ્ર.૨ અ 'C' ભાષામાં ઉપયોગમાં લેવામાં આવતા વિવિધ ડેટા ટાઈપ વિશે સવિસ્તર જણાવો. ૦૭
અથવા
'C' પ્રોગ્રામીંગ ભાષાના ઉદ્ભવ વિશે ચર્ચા કરો.
- પ્ર.૨ બ માંગ્યા મુજબ એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ બે) ૦૨
(૧) scanf() ફંક્શનનો માત્ર ઉપયોગ લખો.
(૨) %dનો ઉપયોગ શું છે?
(૩) 'C' ભાષામાં int નો ઉપયોગ શેના માટે થાય છે.
- પ્ર.૩ અ સઉદાહરણ સમજાવો : FOR () ૦૭
અથવા
સઉદાહરણ સમજાવો : SWITCH STATEMENT
- પ્ર.૩ બ માંગ્યા મુજબ એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ બે) ૦૨
(૧) વેરીએબલ એટલે શું?
(૨) 'C' ભાષામાં કન્ટેન્ટસ શું છે?
(૩) getch()નો ફક્ત ઉપયોગ જણાવો.
- પ્ર.૪ અ સઉદાહરણ સમજાવો : strcmp ૦૭
અથવા
સઉદાહરણ સમજાવો: strcat
- પ્ર.૪ બ માંગ્યા મુજબ એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ એક) ૦૧
(૧) 'C' ભાષા કયા દેશમાં શોધાઈ?
(૨) 'C' ભાષામાં F10 ફંક્શનનો ઉપયોગ શેના માટે થાય છે?

P. T. O.

ENGLISH VERSION

N219-2

- Q.1 A Discuss about the symbols, which are use to create flowchart. 07
OR
Draw a flow chart.
(1) Draw a flowchart to findout the given number is +Ve, -Ve or Zero.
(2) Draw a flowchart to findout Total, average and print the students name, students roll number, 3 subjects marks.
- Q.1 B Do as directed (Any Two) 02
(1) What is Algorithm?
(2) Write only name of two process of Algorithm.
(3) Flowchart is use for only create a graphics. (True / False)
- Q.2 A Explain the different 'Data Type', which is use in 'C' language. 07
OR
Discuss about the development of 'C' programming.
- Q.2 B Do as directed. (Any Two) 02
(1) Write only use of scanf() function.
(2) What is the use of %d?
(3) What is the use of int function in 'C' language?
- Q.3 A Explain with example : FOR () 07
OR
Explain with example : SWITCH STATEMENT
- Q.3 B Do as directed (Any Two) 02
(1) What is variable?
(2) What isn constant in "C"?
(3) Write only use of getch ().
- Q.4 A Explain with example : strcmp 07
OR
Explain with example : strcat
- Q.4 B Do as directed. (Any One) 01
(1) Which country found 'C' language?
(2) What is the use of F10 function key in 'C' language?

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 304

Sanskrit

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

सूचना : (१) निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर निर्धारित क्रम के अनुसार ही लिखें।

१ (अ) नीचेना गद्यभंडने भातृभाषाभां अनुवाद करो : १४

Translate the following paragraph in your mother tongue :

भोः शिष्य! उत्तिष्ठ! प्रातः कालो जातः। अन्ये सर्वे विद्यार्थिनः उत्थिता न वा। अधुना तु नोत्थिता खलु। तानपि सर्वानुत्थापय। सर्वे उत्थापिताः। सम्प्रत्यस्माभिः किं कर्तव्यम्। आवश्यकं शौचादिकं कृत्वा सन्ध्यावन्दनं कुरुत। सान्ध्योपसिताऽतः परमस्माभिः किं करणीयम्।

अथवा/OR

(अ) नीचेना गद्यभंड वांशी नीचे आपेला प्रश्नोना उत्तरो लभो : १४

Read the following paragraph and answer the following questions.

राजप्रजोत्तम पुरुषैः अरयः सामदामदण्डभैदैः वशम् आनेयाः। सदा स्वराज्यप्रजा सेना कोषधर्मा विद्या सुशिक्षा वर्धनीयाः। यथा अधर्म-अविद्या-दुष्ट शिक्षा दस्यु चोरादयो न नर्धेन् तथा सततं अनुष्ठेयम्। धार्मिकैः सह कदापि न योद्धव्यम्। निर्जिता अपि दुष्टा विनयेन सत्कर्तव्याः। राजप्रजाजनाः प्राणवत् परस्परं संपोष्य सुखिनो भवन्तु। कर्षिते क्षयरोग वदुभे विनश्यतः। सदा ब्रह्मचर्येण विद्यया च शरीरात्मबलमेधनीयम्। यथा देशकालं पुरुषार्थेन यथावत् कर्मणि कृत्वा सर्वथा सुखयितव्यम्।

प्रश्नाः :

- (१) राजप्रजोत्तमपुरुषैः कथम् अरयः वशमानेयाः?
- (२) राज्ञैः सदा किं - वर्धनीयम्?
- (३) सततं किं अनुष्ठेयम्?
- (४) केन सह कदापि न योद्धव्यम्?
- (५) के विनयेन सत्कर्तव्याः?
- (६) शरीरात्मबलं कथम् एधनीयम्?
- (७) राजप्रजाजनाः परस्परं कथम् संपोषनीयाः?

(अ) नीचेनाभांशी कोठपण आर वाक्योन्तो संस्कृतानुवाद करो : ४

Translate any four sentence in the Sanskrit :

- (१) अग्निहोत्र करीने लणो
- (२) वर्षोना उथ्यारण सम्बन्धी शिक्षणं अध्ययन करो.
- (३) तमारु नाम शुं छे?
- (४) हुं ४ मोटो छुं.
- (५) भारा पर आपे मोटी कृपा करी.
- (६) आ यज्ञदत्त काशीनो निवासी छे.

[P.T.O.]

- ૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ એક સવિસ્તૃત સમજાવો : ૧૪
 Explain briefly an one of following :
 (૧) પૌઢા સમાસઃ સંક્ષેપાદ્। અષ્ટાવિશતિઢા પુનઃ।
 નિત્યાનિત્યત્વયોગેન, ભુગ્ - ભુક્ત્વેન ચ દ્વિઢા।।
 (૨) કર્તૃકર્મ ક્રિયાયુક્તઃ પ્રયોગઃ સ્યાત્સકર્મકઃ।
 અકર્મકઃ કર્મશૂન્યઃ, કર્મ દ્વન્દ્વો દ્વિકર્મકઃ।।
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચારના સૂચવ્યા મુજબ જવાબ આપો : ૪
 Do as directed (any four) :
 (૧) અનુરૂપમ - વિઢ્ઢહ કરો.
 (૨) અવ્યયીભાવ ભેદઃ - સન્તિ। (૨, ૭, ૮)
 (૩) યુઢિષ્ટિરઃ - વિઢ્ઢહ કરો.
 (૪) ચ કાર બહુલો - સમાસઃ। (દ્વન્દ્વ, દ્વિગુ)
 (૫) સામદામદણ્ડભૈદેઃ - સમાસ ઓળખાવો.
 (૬) ઉત્તમપુરુષઃ - ઉત્તરપદ જણાવો.
- ૩ (અ) દ્વન્દ્વ સમાસ સવિસ્તૃત સમજાવો. ૧૪
 Explain "દ્વન્દ્વ સમાસ" briefly.
 અથવા/OR
 બહુવ્રીહિ સમાસ સોદાહરણ સમજાવો.
 Explain बहुव्रीहि समास with examples.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણના સૂચવ્યા મુજબ જવાબ આપો : ૩
 Do as directed (any three) :
 (૧) સ્વપદ - વિઢ્ઢહ એટલે શું?
 (૨) ગુરુકુલમ્ - માં પૂર્વપદ જણાવો.
 (૩) નવરાત્રમ્ - સમાસ ઓળખાવો.
 (૪) સ્વરાજ્યમ્ - વિઢ્ઢહ કરો.
 (૫) કૃષ્ણઃ ચ અસૌ સર્પઃ ચ ઇતિ - સમાસ બનાવો.
- ૪ (અ) અનુષ્ટુપ અને મન્દાક્રાન્તા છન્દ લક્ષણ, બંધારણ અને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. ૧૪

 અથવા/OR
 શિખરિણી, વસન્તતિલકા - છન્દ લક્ષણ, બંધારણ અને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ ખાલી જગ્યા પૂરો : ૩
 Fill in the blanks (any three) :
 (૧) નનમયયુતેયં - મોગીલોકૈઃ। (હરિણી, માલિની)
 (૨) પ્રયઃ ગુરુવર્ણઃ - ગણે વર્તન્તે (મ, ન, મ)
 (૩) અનુષ્ટુપવૃત્તે સર્વત્ર પંચમવર્ણ - ભવતિ (લઘુ, ગુરુ)
 (૪) મેઘદૂતે વૃતં વર્તતે। (મન્દાક્રાન્તા, શિખરિણી)
 (૫) સ્ત્રઘસા વૃત્તે વર્ણઃ ભવન્તિ। (૨૧, ૧૧)

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 304

Urdu

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

نوٹ: سبھی سوالات کے نمبر مساوی ہیں اور انکے نمبر بائیں جانب درج ہیں۔ تمام سوالات کے جوابات لازمی ہیں، اور سوالیہ پرچے میں دیئے گئے نمبر ہی جوابی پرچے میں تحریر کریں۔

۱۴

سوال: ۱ [الف] ترجمہ نگاری کی اہمیت اور اسکی ضرورت واضح کیجئے۔

یا

ترجمہ نگاری کے فوائد اور نقائص بیان کیجئے۔

۴

سوال: ۱ [ب] اردو زبان سے گجراتی میں ترجمہ کیجئے۔ (کوئی بھی چار)

(۱) جیسا سلوک تو مخلوق خدا سے کرے گا ویسا ہی سلوک خدا تیرے ساتھ کرے گا۔

(۲) مصیبت میں حوصلہ نہیں ہارنا چاہئے۔ ہمت سے اس کا مقابلہ کرنا چاہئے۔ ہمت طاقت سے زیادہ کام

کرتی ہے۔

(۳) جس مظلوم کو بادشاہ سے انصاف نہ مل سکے اسے خدا انصاف دلاتا ہے

(۴) جو شخص تمہاری باتوں کو غور سے نہ سنے انہیں سننے کی تکلیف نہ دو۔

(۵) جو شخص کوشش اور عمل میں کوتاہی کرتا ہے پیچھے رہنا اس کا مقدر ہے۔

(۶) جب یہ پتہ چل جاتا ہے کہ زندگی کیا ہے تو وہ بہت کم بچی ہوتی ہے۔

۱۴

سوال: ۲ [الف] ترجمہ کی قسمیں تفصیل سے بیان کیجئے۔

یا

ترجمہ نگاری کے بنیادی اصول بیان کیجئے۔

۴

سوال: ۲ [ب] اردو زبان سے گجراتی میں ترجمہ کیجئے۔ (کوئی بھی چار)

(۱) حقیقی بڑا تو وہ ہے جو اپنے ہر چھوٹے کو پہچانتا ہو اور اس کی ضروریات کا خیال رکھتا ہو۔

(۲) آسمان پر نظر ضرور رکھو پر یہ نہ بھولو کہ پیر زمین پر ہی رکھے جاتے ہیں۔

(۳) بخیل کے اندر وفا نہیں ہوتی۔

(۴) حاسد کو کبھی راحت نہیں ہوتی۔

(۵) تنگ دل کا کوئی دوست نہیں ہوتا۔

(۶) آخرت میں نیکیوں کے مطابق مرتبے ملتے ہیں اس لئے نیکی کرو۔

۱۴

سوال: ۳ [الف] اردو زبان سے گجراتی میں ترجمہ کیجئے۔ (کوئی بھی ایک)

(۱) اردو ادب میں نثری ادب بھی اتنا ہی اہم ہے جتنا کہ شعری ادب، لیکن غزل اور نظم سے ہی اردو ادب کی شان بڑھی ایسا سمجھا جاتا ہے۔ اردو کے عناصرِ خمسہ میں جن شخصیات کے نام آتے ہیں ان میں سرسید، حالی، نذیر احمد، شبلی نعمانی اور محمد حسین آزاد ہیں۔ ان میں سے آزاد کے علاوہ باقی چاروں براہ راست اس تحریک سے وابستہ رہے ہیں بلکہ یوں کہیں کہ سرسید نے جو تحریک شروع کی تھی اس میں حالی، شبلی اور نذیر احمد سرسید کے دستِ راست رہے مگر آزاد ان کے شریک کار نہ تھے اور ان کی کوششوں کا رنگ تہذیبی اور معاشرتی نہیں تھا بلکہ خالص ادبی تھا مگر وہ بھی سرسید سے متاثر نظر آتے ہیں یا متاثر ہوئے بغیر نہ رہ سکے۔ اردو کے عناصرِ خمسہ کی پہلی شخصیت سرسید ہیں۔ سرسید قوم کی اصلاح کے لیے لکھ رہے تھے انھوں نے اپنے خیالات تقاریر اور تحریروں کے ذریعے عوام تک پہنچائے انھوں نے سادہ نثر کو فروغ دیا قدامت پرستی کا خاتمہ کیا اردو نثر کو استدلال سے روشناس کروایا اور عقلیت کو اپنایا ان کے دلائل مضبوط اور زوردار ہوتے۔ سادہ اور عام فہم اسلوب سے ہر خاص و عام تک بات پہنچائی۔ اس دور کی دوسری شخصیت حالی ہیں جنھوں نے اردو ادب کو سوانح نگاری اور تحقیق سے آشنا کیا سوانح نگاری میں ان کی تین سوانح عمریاں "حیاتِ سعدی، یادگارِ غالب اور حیاتِ جاوید" اپنا منفرد مقام رکھتی ہیں ان کا "مقدمہ شعر و شاعری" جدید اردو تنقید کا پہلا عظیم کارنامہ ہے اس کے علاوہ "مجالس النساء" لکھ کر بچیوں کی تعلیم و تربیت کے لیے ایک اور کارنامہ سر انجام دیا۔

(۲) اردو شاعری ایک بہت ہی معروف روایت اور انتہائی مقبول صنف ہے۔ اس کی بہت ساری مختلف اقسام ہیں۔ زیادہ تر شعری اصناف اور ڈھانچے عربی زبان سے ماخوذ ہیں۔ آج کل اردو شاعری جنوبی ایشیا کی تہذیب کا ایک اہم حصہ ہے۔ میر، درد، غالب، انیس، داغ، دبیر، اقبال، ذوق، جوش، اکبر، جگر، فیض، فراق، شکیب جلالی، احمد ندیم قاسمی، شاعر، محسن، فراز، فیضی اور عاجز اردو شاعری کے سب سے بڑے شعرا میں سے ہیں۔ برطانوی دور میں اردو زبان کو اپنا عروج حاصل ہوا اور اسے سرکاری زبان کا درجہ ملا۔ اردو زبان کے تمام مشہور شعرا جیسے میر و غالب وغیرہ کو برطانوی حکومت سے وظیفہ ملتا تھا۔ 1947 میں تقسیم کے بعد اردو شاعری کے نامور شعرا اور محققین سرحدی خط کے مابین منقسم ہو گئے۔ البتہ اردو شاعری دونوں ملکوں ہند و پاک میں پھیلی پھولی اور دونوں ہی ملکوں میں مسلمانوں اور ہندوؤں نے اس روایت کو جاری رکھا۔ اردو شاعری صرف کاغذ پر ہی نہیں لکھی جاتی بلکہ اس کو وسیع پیمانے پر پڑھا، گایا، سنا اور سنایا جاتا ہے اور اس کے لیے مشاعرے منعقد کیے جاتے ہیں جس میں عوام بڑی دلچسپی سے حصہ لیتے ہیں۔ مشاعروں نے اردو شاعری اور خاص طور پر غزل کے فروغ بہت بڑا کردار ادا کیا ہے۔ قوالی برصغیر ہند و پاک میں بہت دلچسپی سے سنی جاتی ہے، نصرت فتح علی خان نے اپنی قوالی میں معیاری اردو غزل کو بہت سلیقے سے پیش کیا ہے۔ نیز عوام میں اردو شاعری کی مقبولیت میں بالی ووڈ کا بھی اہم کردار رہا ہے۔

۳

سوال: ۳ [ب] مندرجہ ذیل جملوں کا گجراتی سے اردو میں ترجمہ کیجئے۔ (کوئی تین)

- (1) જો સત્યવચન એ હોઠનું સૌન્દર્ય છે, પવિત્રતા એ આંખનું સૌન્દર્ય છે, પ્રસન્નતા એ ચહેરાનું સૌન્દર્ય છે, પ્રાર્થના એ હૃદયનું સૌન્દર્ય છે.
- (2) કોઇ પણ વસ્તુ કે માણસની એટલી બધી અપેક્ષા ન રાખવી કે. તેના વગર જીવી ના શકાય.
- (3) કોઈ તમારી નિંદા કરીને તમારું નામ બગાડી શકે છે, પણ તમારું કામ બગાડી શકતો નથી.
- (4) બેઠમાનીના પૈસાથી સુખી થવાનો પ્રયત્ન કરવો એટલે, ખરાબ રંગ અને ખરાબ પીંછીથી સુંદર ચિત્ર બનાવવા જેવું છે.
- (5) સાચાની સૌ પરીક્ષાઓ થાય જ્યારે ખોટાઓનો લોકો સર્વત્ર આદર કરે છે.

۱۴

سوال: ۴ [الف] مندرجہ ذیل میں سے کسی دو عنوان پر مختصر نوٹ لکھئے۔

(۱) رپورتاژ

(۲) خطوط کی قسمیں

(۳) اردو میں خطوط نویسی

۳

سوال: ۴ [ب] مندرجہ ذیل جملوں کا گجراتی سے اردو میں ترجمہ کیجئے۔ (کوئی تین)

- (1) સિક્કો લાગી ગયેલ સ્ટેમ્પની ટીકીટ જો આપોઆપ પોતાનું મૂલ્ય ગુમાવી બેસે છે.
- (2) દુખની તાકાત દુઃખમાં નથી પણ એના અસ્વીકારભાવમાં છે. જિંદગી તો પ્રભુને ખુશ રાખવા અને એના દ્વારા આત્માને સુખી બનાવી દેવા મળી છે.
- (3) તમારે વિશ્વાસ રાખીને તમારી લાગણીને ધબકતી રાખવાની છે ત્યાં તમે શંકા રાખીને તમારી લાગણી ગુમાવી રહ્યા છો.
- (4) કોમ્પ્યુટર મિત્ર છે. ઇન્ટરનેટ સ્વજન છે. ઇ-મેઇલ પરમ સખી છે. આપણા આ નવ સ્વજનો પ્રત્યે અભાવ કેળવવાની જરૂર નથી.
- (5) વૈશાખી બપોરે સંભળાતા કોચલના ટહુકા આપણા અસ્તિત્વને ન સ્પર્શે તેવું ન થવું જોઈએ.

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 304

Philosophy EA & EB

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. (અ) વ્યવહારવાદની સામાન્ય લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.

(૧૪)

અથવા

૧. (અ) સી.એસ. પર્સ નો વ્યવહારવાદ સમજાવો.

૧. (બ) ટૂંકા પ્રશ્નો (કોઈપણ ચાર)

(૦૪)

(૧) વ્યવહારવાદનો પાઠો નાંખનાર ચિંતક કોણ છે?

(૨) વિલ્યમ જેમ્સનો સિદ્ધાંત કયો છે?

(૩) essay in radical empiricism પુસ્તક કોણે લખ્યું છે?

(૪) “વિચાર કાર્યરૂપમાં જ્યારે સફળ થાય છે, ત્યારે તે સત્ય છે” આ કોનો વિચાર છે?

(૫) જહોન ડયૂઈનો કયો સિદ્ધાંત છે?

(૬) કોણ સમીક્ષાત્મક વાસ્તવવાદી ચિંતક છે?

૨. (અ) જહોન ડયૂઈનો વ્યવહારવાદ સમજાવો.

(૧૪)

અથવા

૨. (અ) સમીક્ષાત્મક વાસ્તવવાદીઓ મુજબ પ્રદત્તનું સ્વરૂપ જણાવો.

૨. (બ) ટૂંકા પ્રશ્નો (કોઈપણ ચાર)

(૦૪)

(૧) કોણ નવ્ય વાસ્તવવાદી ચિંતક છે?

(૨) અમેરિકન વ્યવહારવાદના સ્થાપક કોણ છે.

(૩) પ્રૌઝેટિકમ શબ્દ કોણે આપ્યો છે?

(૪) સમીક્ષાત્મક વાસ્તવવાદ કયા નામે ઓળખાય છે

(૫) કયો સિદ્ધાંત રસેલ સ્વીકારે છે?

(૬) હોલ્ટ સમર્થન કરે છે

૩. નવ્યવાસ્તવવાદનો પરિચય આપો.

(૧૪)

અથવા

૩. નવ્યવાસ્તવવાદ દ્વારા આત્માનિષ્ઠાવાદીઓના ખંડનની દલીલો જણાવો.

૩. (બ) ટૂંકા પ્રશ્નો (કોઈપણ ત્રણ)

(૦૩)

(૧) કોણ પ્રતિનિધિત્વ વાસ્તવવાદને માને છે.

(૨) સત્ય તથા સત્યના દાવાને માને છે.

(3) વાસ્તવવાદના કેટલા પ્રકાર છે.

(૪) અવૈજ્ઞાનિક વાસ્તવવાદ એટલે શું?

(૫) પરોક્ષાત્મક વાસ્તવવાદ એટલે શું?

૪. ડ્રેકએ કરેલ આત્માનિષ્ઠાવાદની સમીક્ષા જણાવો. (૧૪)

અથવા

૪. શિલરનો માનવવાદ સમજાવો.

૪. (બ) ટૂંકા પ્રશ્નો (કોઈપણ ત્રણ) (03)

(૧) પ્રતિનિધાનાત્મક વાસ્તવવાદ એટલે શું?

(૨) પ્રાથમિક ગુણો એટલે શું?

(૩) ગૌણ ગુણો એટલે શું?

(૪) Two Factor theory of knowledge એટલે શું?

(૫) કયો સિદ્ધાંત રોજર્સ, સેલર્સ સ્વીકારે છે?

ENGLISH VERSION SEM - 5
304- Pragmatism and Realism (Core)

1. (A) Explain the general characteristics of pragmatism (14)

OR

1. (A) Explain the c s Peirce pragmatism

1. (B) Short Questions (Any Four) (4)

(1) Who is the founder of pragmatism?

(2) What is the principle of William Jams?

(3) Who wrote the book essay in radical empiricism?

(4) If ideas work, they are true this is the view of....

(5) What is the theory of Johan Dewey?

(6) Who is a critical realistic philosopher? (14)

2. (A) Explain the Johan Dewey pragmatism

OR

2. (A) State the nature of given by critical realism

2. (B) Short Questions (Any Four) (4)

(1) Who is a new realistic philosopher?

(2) Who is the founder of American Pragmatism?

(3) 'Pragmatism' who gave the word

(4) What is known as critical realism

(5) Which principle is accepted by Russell?

(6) Holt is supported

N 261-3

3. (A) Introduce new realism (14)

OR

3. (A) State new realism against self devotion & refutation arguments

3. (B) Short Questions (Any Three) (3)

- (1) Who is considered to representative realism
- (2) True and claim to believe the truth
- (3) How many Types of Realism
- (4) What is common -sense-realism
- (5) What is indirect realism

4. (A) State drakes criticize self devosim (14)

OR

4. (A) Explain chillers' humanism

4. (B) Short Questions (Any Three) (3)

- (1)What is representational realism?
- (2) What is a primary quality?
- (3)What is a secondary quality?
- (4) What is two factor theory of knowledge?
- (5) Which principle is accepted by Rogers, sellers?

P.T.O

V 261-4

BA (SEM-5) Examination
Philosophy [old & new]
304- Philosophy of Gandhi (Optional)

Time: - 2-30 Hours]

[Total Marks:-70

૧.(અ) ગાંધી- ચિંતન પર પાશ્ચાત્ય ચિંતકોની અસર સમજાવો.

(૧૪)

અથવા

૧. (અ) 'એકાદશવ્રત' અંગેના ગાંધીજીના વિચારો વર્ણવો.

૧. (બ) બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો (કોઈપણ ચાર)

(૦૪)

૧. સત્ય ધ્યેય છે, અહિંસા સાધન છે- આ કોનો વિચાર છે?

(A) માર્ક્સ (B) ગાંધીજી (C) રૂસો (D) લોક

૨. નીચેનામાંથી કઈ બાબત ગાંધીજી માટે સત્ય છે?

(A) ઈશ્વર અને સત્ય સાર્વભૌમિક સંકલ્પના છે.

(B) ઈશ્વર નિરપેક્ષ છે અને સત્ય સાપેક્ષ છે.

(C) ઈશ્વર અને સત્ય પરસ્પર પરિવર્તનીય છે.

(D) ઈશ્વર સત્ય છે અને સત્ય ઈશ્વર છે.

૩. ગાંધીજી અનુસાર સત્યાગ્રહનો તાત્પર્ય છે:

(A) સત્યનો ત્યાગ કરવો (B) સત્યબોલવું (C) સત્યપર ટકીરહેવું (D) આમાંથી કોઈ નહીં

૪. મહાત્મા ગાંધીજી અનુસાર અહિંસા નથી?

(A) માનવીય પ્રજાતિનો નિયમ (B) માનવીય ક્રિયાની ગાથા

(C) સમસ્ત જીવન પ્રતિશુભેચ્છા (D) નિષ્ક્રિય પ્રતિરોધ

૫. ગાંધીજીના મતે વ્રતો કેટલા છે?

(A) પાંચ (B) સાત (C) અગિયાર (D) ત્રણ

૬. નીચેનામાંથી કોને ગાંધીજી પોતાના ગુરુ માનતા?

(A) લાલા લજપતરાય (B) શ્રીમદ રાજચંદ્ર (C) વલ્લભભાઈ (D) મોતીલાલ નહેરૂ

૨. (અ) 'સત્ય અને ઈશ્વર' વિશેના ગાંધીજીના વિચારોનું મૂલ્યાંકન કરો.

(૧૪)

અથવા

૨. (અ) ગાંધીજીના અહિંસા અંગેના વિચારોની ચર્ચા કરો.

૨. (બ) બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો (કોઈપણ ચાર)

(૦૪)

૧. અપરિગ્રહ એટલે

(A) સંગ્રહ કરવો (B) ત્યાગ કરવો (C) દાન કરવું (D) સંગ્રહ ન કરવો

૨. ગાંધીજી સત્યની વ્યાખ્યા કોના પરથી આપે છે?

(A) સત્ (B) અસત્ (C) સુખ (D) સૌંદર્ય

૩. ગાંધીજીની દ્રષ્ટિએ અહિંસા શું છે?

(A) સદ્ગુણ (B) વીરતા (C) ન તો A ન તો B (D) બંને

૪. ટ્રસ્ટીશીપનો સિદ્ધાંત કોનો છે?

(A) ગાંધીજી (B) વિનોબા (C) ટાગોર (D) રમણ મહર્ષિ

૫. ગાંધીજી સૌથી વધુ મહત્તા કઈ ભાષાને આપતા?

(A) અંગ્રેજી (B) રાષ્ટ્રભાષા (C) સંસ્કૃત (D) માતૃભાષા

૬. વિકેન્દ્રીકરણ એટલે

(A) ગાંધીજીનો સામાજિક સિદ્ધાંત (B) ગાંધીજીની આર્થિક વિચારણા (C) સરમુખ્યારશાહીનો વિકલ્પ (D) રાજકીય સિદ્ધાંત

૩. (અ) સત્યાગ્રહનું સ્વરૂપ અને પ્રકારો સમજાવો.

(૧૪)

અથવા

૩. (અ) ગાંધીજીનો સર્વધર્મસમભાવ ખ્યાલ સમજાવો.

૩. (બ) ટૂંકા પ્રશ્નો (કોઈપણ ત્રણ)

(૦૩)

(૧) સર્વોદય એટલે

(૨) સત્ય એજ ઈશ્વર કોની ઉક્તિ છે?

(૩) ગાંધીજી અનુસાર સ્વદેશી એટલે શું?

(૪) અહિંસક અસહકાર એટલે....

(૫) ગાંધીજી અનુસાર હિંદુ ધર્મનું કલંક શું છે?

૪. (અ) ગાંધીજીના સામાજિક વિચારોની સમજૂતી આપો.

(૧૪)

અથવા

૪. (અ) ગાંધીજીના નૈતિક વિચારો સમજાવો.

૪. (બ) ટૂંકા પ્રશ્નો (કોઈપણ ત્રણ)

(૦૩)

(૧) નિષ્ક્રિય પ્રતિરોધ એટલે શું?

(૨) ગાંધીજી અનુસાર ગીતાનો મુખ્ય વિચાર શું છે?

- (3) गांधीजी यंत्रज्ञो विरोध करता कारण के....
 (4) सर्वधर्मसमभाव अटले शुं?
 (5) गांधीजी पर कोनो प्रभाव पडयो हती?

ENGLISH VERSION SEM – 5
 304- Philosophy of Gandhi (Optional)

1. (A) Explain the effect of western philosophers on gandhian philosophy (14)
 OR

1. (A) Describe Akadashvrata according to Gandhi.

1. (B) M.C.Q (Any Four) (4)

(1) Truth is the end; Non-violence is the means this is the view of

(A) Marx (B) Gandhi (C) Rousseau (D) Locke

(2) Which one of the following is truth about the position of Gandhi?

(A) God & truth are universal concept (B) God is absolute & truth is relative

(C) God & truth are interchangeable (D) God is truth & truth is God

(3) According to Gandhi Satyagraha means:

(A) Sacrificing truth (B) speaking the truth (C) sticking to the truth (D) none of them

(4) Non-Violence, according to Mahatma Gandhi is not:

(A) The law of the Human species (B) the Gospel of Human action

(C) Good Will towards all life (D) Passive resistance

(5) How many Vratsa are there as per Gandhi?

(A) Five (B) Seven (C) Eleven (D) Three

(6) Whom did Gandhi considered Master from the following?

(A) Lala Lajpatrai (B) shrimad rajchandra (C) vallabhchai Patel (D) Motilal Nehru

2. (A) Evaluate gandhiji's thought regarding 'Truth & God' (14)
 OR

2. (A) Discuss Gandhi view regarding non-violence

2. (B) M.C.Q (Any Four) (4)

(1) Aparigruha means

(A) To collect (B) to renounce (C) to donate (D) not to collect

(2) From what Gandhiji defines the truth

(A) Sat (B) Asat (C) sukha (D) Beauty

(3) What is the non-violence according to Gandhi

(A) Virtue (B) Bravery (C) neither (A) not (B) (D) Both

(4) Whose principle is trusteeship?

(A) Gandhi (B) vinoba (C) Tagore (D) Raman maharishi

(5) Which language was given the upmost priority?

(A) English (B) national language (C) Sanskrit (D) mother tongue

(6) De-centralization means

(A) Gandhiji's social principle (B) Gandhiji's economic principle (C) is an alternative to Dictatorship (D) is a political Doctrine

N 261-7

3. (A) Explain the nature and types of Satyagrah. (14)

OR

3. (A) Explain the Gandhiji sarvadharmasamabhava

3. (B) Short questions (Any Three) (3)

(1) Sarvodaya means

(2) Whose statement is truth is god

(3) What is Swadeshi according to Gandhiji

(4) What is Non-violent Non-cooperation means?

(5) What is the kalanka of Hinduism

4. (A) Explain the Gandhiji Social Thought (14)

OR

4. (A) Explain the Gandhiji ethical thought

4. (B) Short questions (Any Three) (3)

(1) What is Passive Resistance?

(2) What is the major idea of the Gita as per Gandhi?

(3) Gandhi opposed mamachines because

(4) What is have equal sight to all Religion

(5) Who had impressed Gandhiji

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 304

Indian Culture

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન-1 (અ) સિંધુખીણની સંસ્કૃતિની નગરરચના સમજાવી તેના સ્થાપત્યોનો પરિચય કરાવો. 14

અથવા

પ્રશ્ન-1 (અ) સિંધુ સંસ્કૃતિના સ્થાપત્યના બાંધકામ પદ્ધતિ વિષે વિગતે લખો. 14

પ્રશ્ન-1 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ચાર) 4

(1) સ્થાપત્યની વ્યાખ્યા આપો.

(2) સિંધુખીણની સંસ્કૃતિને હડપ્પીય સંસ્કૃતિ શા માટે કહે છે ?

(3) મોહેં-જો-દડોનો અર્થ જણાવો.

(4) લોથલ ક્યાં આવેલું છે?

(5) પાકિસ્તાનમાં આવેલ હડપ્પીય કેન્દ્રના નામ જણાવો.

(6) મોહેં-જો-દડોમાંથી મળી આવેલ જાહેર સ્થાપત્યોના નામ લખો.

પ્રશ્ન-2 (અ) વૈદિક સાહિત્યમાં વર્ણવેલ સ્થાપત્ય અંગેના ઉલ્લેખો જણાવો. 14

અથવા

પ્રશ્ન-2 (અ) સ્તૂપના સ્થાપત્યકીય સ્વરૂપની રચના સમજાવી, સાંચીના સ્તૂપનું વર્ણન કરો. 14

પ્રશ્ન-2 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ચાર) 4

(1) પદવિન્યાસ વિધિ એટલે શું?

(2) હર્મિકા એટલે શું?

(3) સારનાથનો સ્તૂપ ક્યાં આવેલો છે?

(4) 'સ્તૂપ' એટલે શું ?

(5) ભારતનો સૌથી પ્રાચીન સ્તૂપ કયો છે?

(6) શ્રીલંકામાં સ્તૂપને શું કહે છે?

પ્રશ્ન-3 (અ) ચૈત્યની સ્થાપત્યકીય રચના સમજાવી અજંટાનાં ચૈત્યોનો પરિચય આપો. 14

અથવા

પ્રશ્ન-3 (અ) ગુજરાતના વિહારોનું વર્ણન કરો. 14

- પ્રશ્ન-3 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ત્રણ) 3
- (1) ગુજરાતમાંથી મળી આવતા વિહારોના નામ લખો.
 - (2) ભારતનું સૌથી પ્રાચીન ચૈત્ય કયું છે?
 - (3) ચૈત્યના લક્ષણો જણાવો.
 - (4) ગુજરાતમાં ગોંડલ નજીક કઈ ગુફાઓ આવેલી છે?
 - (5) ભાજાના વિહારો ક્યાં આવેલા છે?
- પ્રશ્ન-4 (અ) મહાબલિપુરમ્ નો પરિચય આપો. 14
- અથવા
- પ્રશ્ન-4 (અ) ઈલોરા અને જોગેશ્વરીના ગુફા મંદિરોનું વર્ણન કરો. 14
- પ્રશ્ન-4 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ત્રણ) 3
- (1) શૈલાત્મક સ્થાપત્ય એટલે શું?
 - (2) મહાબલિપુરમ્ ના મંદિરો કયા વંશના રાજાઓએ બંધાવ્યા છે?
 - (3) એલિફન્ટાની ગુફાઓ ક્યાં આવેલી છે?
 - (4) 'રથ' અને 'મંડપ' એટલે શું?
 - (5) ઈલોરામાં આવેલી જૈન ધર્મની ગુફાઓના નામ જણાવો.

ENGLISH VERSION

- 1 (a) Explain the town planning of Indus valley civilization and an idea about its architecture. 14
- OR
- 1 (a) Write on masonry system of architecture in Indus Valley Civilization. 14
- 1 (b) Write the answer of the following questions. (any four) 4
- (1) Define the word 'Architecture.'
 - (2) Why is Indus Civilization known as Harrappan Civilization?
 - (3) Mention the meaning of 'Mo-hen-jo-daro'.
 - (4) Where is Lothal situated?
 - (5) Mention the names of the centers of Harappan culture of Pakistan.
 - (6) Name the public monuments of Mohenjodaro.
- 2 (a) Narrate ^{the} architecture as described in the Vedic Literature. 14
- OR
- 2 (a) Explain the architectural form of Stupa and narrate the Stupa of Sanchi. 14

- 2 (b) Write the answer of the following questions. (any four)
- (1) What is Padavinyas?
 - (2) What is Harmica?
 - (3) Where is the Stupa of Saranath situated?
 - (4) What is Stupa?
 - (5) Which is the oldest stupa of India?
 - (6) What is a stupa called in Shrilanka?
- 3 (a) Explain architectural form of Chaitya and give introduction of Chaitya of Ajanta. 14

OR

- 3 (a) Describe the vihar of Gujarat. 14
- 3 (b) Write the answer of the following questions. (any three) 3
- (1) Mention the names of Vihars of Gujarat.
 - (2) Which is the oldest Chaitya of India?
 - (3) Narrate the salient features of Chaitya.
 - (4) Which caves are situated near Gondal in Gujarat?
 - (5) Where are the Vihars of Bhaja situated?
- 4 (a) Explained the rock cut architecture – 'Mahabalipuram'. 14

OR

- 4 (a) Describe the cave of Ellora and Jogeshvary. 14
- 4 (b) Write the answer of the following questions. (any three) 3
- (1) What is rock cut architecture?
 - (2) Which dynasty built the temple of Mahabalipuram?
 - (3) Where is Elephanta cave situated?
 - (4) What is Rath and Mandap?
 - (5) Mention the names of caves of Jain religion of Ellora.
-

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 304

History

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

1) 1858 A.D. 1950 A.D

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્ન બે ભાગમાં વિભાજિત છે.
(૨) તમામ વિભાગના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.

પ્ર-૧ (અ) રાણી વિક્ટોરિયાના જાહેરનામાનું વિવેચન કરો.

(૧૪)

અથવા

(અ) ભારતીય બંધારણના ઇતિહાસમાં ૧૮૯૨ના કાઉન્સિલ એક્ટનું મહત્વ સમજાવો.

(બ) યોગ્ય જોડકાં જોડો. (છ માંથી કોઈપણ ચાર)

(૦૪)

અ

- (૧) રાણી વિક્ટોરિયા
(૨) ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસની સ્થાપના
(૩) જવાબદાર રાજ્યતંત્ર
(૪) ચૂંટણીનો સિદ્ધાંત
(૫) ઇન્ડિયા કાઉન્સિલ
(૬) લોર્ડ કેનિંગ

બ

- (a) ૧૮૮૫
(b) ૧૮૫૮નું જાહેરનામું
(c) ૧૮૬૧નો ધારો
(d) ૧૮૯૨નો ધારો
(e) ૧૮૫૮નું જાહેરનામું વાંચનાર
(f) ૧૫ સભ્યો

પ્ર-૨ (અ) ઈ.સ.૧૯૦૯ના મોર્લે-મિન્ટોના ધારાની સમીક્ષા કરો.

(૧૪)

અથવા

(અ) ઈ.સ.૧૯૧૯ના મોન્ટેગ્યુ ચેમ્સફર્ડના સુધારાઓનું મૂલ્યાંકન કરો.

(બ) કૌંસમાં આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યાપૂરો. (છ માંથી કોઈપણ ચાર) (૦૪)

(૧) કોંગ્રેસમાં ઈ.સ.....માં ભાગલા પડ્યા હતા. (૧૮૯૯, ૧૯૦૭)

(૨) ભારતના પ્રથમ હિન્દી વગીર.....હતા. (મોન્ટેગ્યુ, કેનિંગ)

(૩) ઈ.સ.૧૯૧૬ માં કોંગ્રેસે લખનૌ કરારસાથે કર્યો હતો. (મુસ્લિમ લીગ, હોમરુલ લીગ)

(૪)સુધારાથી ધારાસભા દ્વિગૃહી કરવામાં આવી હતી. (મોન્ટફર્ડ, મોર્લે-મિન્ટો)

(૫)ના ધારાથી મધ્યસ્થ ધારાસભાને સમગ્ર ભારત માટે કાયદા ઘડવાની સત્તા મળી

હતી.

(૧૯૧૯, ૧૯૦૯)

(૬) મોન્ટફર્ડ સુધારા સમયે હિંદના વાઈસરોયહતા. (ચેમ્સફર્ડ, લોર્ડ મિન્ટો)

પ્ર-૩ (અ) ઈ.સ.૧૯૩૫ના હિંદધારા માટે જવાબદાર સંજોગો જણાવો.

(૧૪)

અથવા

(અ) ઈ.સ.૧૯૩૫ના હિંદધારા અંતર્ગત પ્રાંતિક સ્વાયત્તતાની કામગીરીની સમીક્ષા કરો.

(PTO)

(બ) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો. (પાંચમાંથી કોઈપણ ત્રણ)

(03)

- (૧) ઈ.સ.૧૯૩૫ના હિંદધારાનો પ્રાંતોમાં ઈ.સ.૧૯૩૭થી અમલ થયો.
- (૨) ઈ.સ.૧૯૩૫ના હિંદધારામાં નીચલાગૃહની સભ્યસંખ્યા ૩૭૫ હતી.
- (૩) બીજી ગોળમેજી પરિષદ ઈ.સ.૧૯૩૨ માં યોજાઈ હતી.
- (૪) પૂના કરાર ઈ.સ.૧૯૩૫માં થયા હતા.
- (૫) સાયમન કમિશન ઈ.સ.૧૯૩૦માં આવ્યું હતું.

પ્ર-૪ (અ) ઈ.સ.૧૯૪૭ના હિંદસ્વાતંત્ર્ય ધારાની સમીક્ષા કરો.

(૧૪)

અથવા

(અ) બંધારણસભાની કામગીરીની સમીક્ષા કરો.

(બ) એક વાક્યમાં જવાબ આપો. (પાંચમાંથી કોઈપણ ત્રણ)

(03)

- (૧) સ્વતંત્રભારતના પ્રથમ ગવર્નર જનરલ કોણ હતા ?
- (૨) હિંદના છેલ્લા વાઈસરોય કોણ હતા ?
- (૩) ભારતનું બંધારણ ક્યારથી અમલમાં આવ્યું હતું ?
- (૪) સ્વતંત્ર ભારતની બંધારણસભાના પ્રમુખ કોણ હતા ?
- (૫) ભારતના બંધારણમાં આમુખ એ શું છે ?

T Y BA SEM- 5 PAPER No.304 History (OPTIONAL) OLD course
CONSTITUTIONAL HISTORY OF INDIA (1858 A.D. to 1950 A.D.)

Time : 2. Hours 30 Minutes

(MARKS : 70)

Instructions : (1) Each question is divided into two parts.
 (2) It is compulsory to give answer for all sections.

Q : 1 (A) Criticize the Proclamation of Queen Victoria. (14)

OR

(A) Explain the importance of the Council of 1892 in the history of Indian Constitution.

(B) Match the pair 'A' and 'B' (Any four out of six) (04)

'A'

'B'

(1) Queen Victoria	(a) 1865 A.D.
(2) Establishment of INC	(b) Proclamation of 1858 A.D
(3) Responsible state	(c) Act of 1861
(4) Theory of Election	(d) Act of 1892
(5) India Council	(e) Reader of Proclamation (1858) Reader
(6) Lord Canning	(f) 15 members

Q : 2 (A) Review the Morley-Minot's Reforms of 1909 A.D. (14)

OR

(A) Evaluate the Reforms of 1919 Montague Chelmsford.

(B) Fill in the blank from choosing the appropriate word in bracket.
 (Any four out of six) (04)

- (1) There was a partition of Congress in (1899, 1907).
- (2) India's first Hindi Wazir was (Montague, Canning)
- (3) In the year 1916, the Congress had done the Lucknow Pact
 (Muslim League, Home rule League)
- (4) The Legislature was bifurcated by reform (Montford, Morley-Minto)
- (5) The Central Legislative Assembly had the power to make laws for the whole of
 India. (1919,1909).
- (6) At the time of Mont Ford reforms, the Viceroy of India was.....
 (Chelmsford, Lord Minto)

Q.3(A) Describe the Circumstances for the Act of India 1935 A.D. (14)

OR

(A) Review the Provincial Autonomy according to the Indian Act of 1935.

(B) State whether the following statements are true or false.

(Any three out of five) (3)

(1) The Act of 1935 came into effect from 1937 AD.

(2) According to the Act of 1935 there were 375 members in lower house.

(3) The second Round table conference was held in 1932.

(4) The "Poona Pact" was done in 1935.

(5) The Simon Commission came to India in 1930.

Q.4 (A) Review the Indian Independence Act of 1947 A.D. (14)

OR

(A) Evaluate the preceding of the constitutional assembly.

(B) Give the Answer in one sentence. (Any Three out of five) (3)

(1) Who was the first Governor General of India?

(2) Who was the last Viceroy of India?

(3) When did the constitution of India come into effect?

(4) Who was the President of Independent India's Constituent Assembly?

(5) What is the preamble in the Constitution of India?

T Y BA SEM-5 PAPER No.304 (OPTIONAL) HISTORY Old course
HISTORY OF CONTEMPORARY INDIA (1950 A.D. to 1977 A.D.)

Time : 2 Hours 30 Minutes

(MARKS : 70)

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્ન બે ભાગમાં વિભાજિત છે.

(૨) તમામ વિભાગના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.

પ્ર-૧ (અ) ભારતીય સંઘમાં દેશીરાજ્યોના વિલીનીકરણની પ્રક્રિયા સમજાવો.

(૧૪)

અથવા

(અ) બિનજોડાણવાદનો અર્થ આપી તે નીતિનું મૂલ્યાંકન કરો.

(બ) યોગ્ય જોડકાં જોડો. (છ માંથી કોઈપણ ચાર)

(૦૪)

"અ"

"બ"

(૧) કાશ્મીર

(૧) ઈ.સ.૧૯૫૫

(૨) જૂનાગઢ

(૨) નિઝામ

(૩) હૈદરાબાદ

(૩) નવાબ

(૪) સરદાર પટેલ

(૪) રાજા હરિસિંહ

(૫) જવારહલાલ નહેરુ

(૫) બિનજોડાણવાદ

(૬) બાન્ડુંગ પરિષદ

(૬) દેશીરાજ્યોનું વિલીનીકરણ

પ્ર-૨ (અ) ઈ.સ.૧૯૬૨ના ભારત-ચીન યુદ્ધના કારણો અને પરિણામો જણાવો.

(૧૪)

અથવા

(અ) ઈ.સ.૧૯૬૫ના ભારત-પાકીસ્તાન યુદ્ધના પરિબળો અને પરિણામોનું મૂલ્યાંકન કરો.

(બ) કૌંસમાં આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યાપૂરો. (છ માંથી કોઈપણ ચાર)

(૦૪)

(૧) "મહાગુજરાત ચળવળ"રાજ્ય માટે થઈ હતી. (ગુજરાત, મધ્યપ્રદેશ)

(૨) રેડક્લિફ લાઈન ભારત અને.....દેશ વચ્ચે આવેલી છે.(ચીન, પાકિસ્તાન)

(૩) મેકમોહન લાઈન ભારત અનેદેશ વચ્ચે આવેલી છે.(ચીન, બાંગ્લાદેશ)

(૪) ભારત-ચીન યુદ્ધ(૧૯૬૨) સમયે ચીનના વડાપ્રધાન પટેહતા.(ચાઉ-એન-લાઈ, માઓત્સે તુંગ)

(૫) ઈ.સ.૧૯૬૫ના ભારત-પાકિસ્તાન યુદ્ધ સમયે ભારતના વડાપ્રધાન.....હતા.

(નહેરુ, લાલ બહાદુર શાસ્ત્રી)

(૬) ઈ.સ.૧૯૬૨ના ભારત-ચીન યુદ્ધ સમયે ભારતના વડાપ્રધાન.....હતા.

(નહેરુ, શ્રીમતિ ઈન્દિરાગાંધી)

(PTO)

પ્ર.૩ (અ) વડાપ્રધાન તરીકે શ્રીમતિ ઈન્દિરા ગાંધીનું મૂલ્યાંકન કરો.

(૧૪)

અથવા

(અ) ગુજરાતમાં નવનિર્માણના આંદોલનની સમીક્ષા કરો.

(બ) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો. (પાંચમાંથી કોઈપણ ત્રણ)

(૦૩)

- (૧) ઈ.સ.૧૯૭૧ના ભારત-પાકિસ્તાન યુદ્ધ સમયે લાલબહાદુર શાસ્ત્રી વડાપ્રધાન પદે હતા.
- (૨) ભારતના વડાપ્રધાન તરીકે શ્રીમતિ ઈન્દિરા ગાંધીએ કટોકટી અમલમાં મૂકી હતી.
- (૩) ગુજરાતમાં નવનિર્માણનું આંદોલન ઈ.સ.૧૯૭૪માં થયું હતું.
- (૪) ઈ.સ. ૧૯૭૧ના ભારત-પાકિસ્તાન યુદ્ધમાં ભારતનો વિજય થયો હતો.
- (૫) ગુજરાતમાં નવનિર્માણના આંદોલન સમયે ચીમનભાઈ પટેલ મુખ્યમંત્રી હતા.

પ્ર-૪ (અ) ઈ.સ.૧૯૭૫માં કટોકટી માટે જવાબદાર પરિબળોની સમીક્ષા કરો.

(૧૪)

અથવા

(અ) સામાજિક સમાનતા સ્થાપવા માટે દલિતો અને આદિવાસીઓના ઉત્કર્ષ માટેના પ્રયાસોનું મૂલ્યાંકન કરો.

(બ) એક વાક્યમાં જવાબ આપો. (પાંચમાંથી કોઈપણ ત્રણ)

(૦૩)

- (૧) શ્રીમતિ ઈન્દિરા ગાંધીએ ભારતમાં કટોકટી કઈ સમયે લાદી હતી ?
- (૨) ઈ.સ.૧૯૭૭ની સામાન્ય ચૂંટણીમાં કયા રાષ્ટ્રીય પક્ષની હાર થઈ હતી ?
- (૩) અસ્પૃશ્યતા નિવારણ માટેનો કાયદો કઈ સમયે અમલી બન્યો હતો ?
- (૪) ટ્રાયબલ સબપ્લાન કઈ જાતિ માટેનો છે ?
- (૫) ઈ.સ.૧૯૭૭ની સામાન્ય ચૂંટણી પછી કયા પક્ષની સરકાર રચાઈ હતી ?

T Y BA SEM-5 PAPER No.304 HISTORY (OPTIONAL) Old course
HISTORY OF CONTEMPORARY INDIA (1950 A.D. to 1977 A.D.)

Time : 2. Hours 30 Minutes

(MARKS : 70)

Instructions : (1) Each question is divided into two parts.
 (2) It is compulsory to give answer for all sections.

Q : 1 (A) Explain the process of integration of Indian Princely states. (14)

OR

(A) Give the meaning of Non Alignment policy and evaluate it.

(B) Match the pair 'A' and 'B' (Any four out of six) (04)

'A'

'B'

(1) Kashmir	(a) 1955A.D.
(2) Junagadh	(b) Nizam
(3) Haidrabad	(c) Nawab
(4) Sardar Patel	(d) King Harisingh
(5) Jawaharlal Nehru	(e) Non Alignment
(6) Bandung Conference	(f) Integration of Princely states

Q : 2 (A) Describe the causes and consequences of the India-China war of 1962. (14)

OR

(A) Evaluate the factors and consequences for the India-Pakistan war of 1965.

(B) Fill in the blank from choosing the appropriate word in bracket.
 (Any four out of six) (04)

- (1) "MahaGujarat Movement" was done for the..... state.
 (Gujarat, Madhya Pradesh)
- (2) Radcliffe line is between India and country (China, Pakistan)
- (3) McMahan Line between India and country. (China, Bangladesh).
- (4) At the time of the Indo-China War (1962), China's Prime Minister was
 (Chow-n-Lai, Maootse Tung)
- (5)was the Prime Minister of India at the time of Indo-Pak war of 1965.
 (Nehru, Lal Bahadur Shastri)
- (6) ...was the Prime Minister of India at the time of Indo-China war of 1962.
 (Nehru, Smt. Indira Gandhi)

(PTO)

Q.3 (A) Evaluate Mrs. Indira Gandhi as Prime Minister. (14)

OR

(A) Review the NavNirman movement in Gujarat.

(B) State whether the following statements are true or false.

(Any three out of five) (3)

- (1) Lal Bahadur Shastri was the Prime Minister of India during the India-Pakistan War of 1971.
- (2) Mrs. Indira Gandhi as the Prime Minister of India had implemented the emergency.
- (3) In Gujarat, the movement of "Navnirman" was done in 1974.
- (4) India won the India-Pakistan war of 1971.
- (5) At the time of " NavNirman " movement , Chimanbhai Patel was the Chief Minister Of Gujarat.

Q.4 (A) Review the factors responsible for Emergency in 1970. (14)

OR

(A) Evaluate the program for the upliftment of Dalits and Adivasis to establish social equality

(B) Give the Answer in one sentence. (Any three out of five) (3)

- (1) In which year did Mrs. Indira Gandhi place the emergency in India?
 - (2) Which national party was defeated in the general election of 1977?
 - (3) When did the law for prevention of Untouchability become effective?
 - (4) "Tribal Sub Plan " is applicable to which category ?
 - (5) Which party formed after the general election of 1977?
-

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્ન બે ભાગમાં વિભાજિત છે.

(૨) તમામ વિભાગના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.

પ્ર-૧ (અ) દેશીરાજ્યોના વિલીનીકરણમાં સરદાર પટેલના પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)

અથવા

(અ) બિનજોડાણવાદની નીતિ એટલે શું ? આ નીતિની સમીક્ષા કરો.

(બ) યોગ્ય જોડકા જોડો. (૭ માંથી કોઈપણ ચાર) (૦૪)

અ

બ

(૧) ઈન્ડોનેશિયા

(a) આરઝી હકૂમત

(૨) જૂનાગઢ

(b) નિઝામ

(૩) જવારહલાલ નહેરુ

(c) બાન્કુંગ પરિષદ

(૪) સરદાર પટેલ

(d) રાજા હરિસિંહ

(૫) હૈદરાબાદ

(e) બિનજોડાણવાદના પ્રણેતા

(૬) કાશ્મીર

(f) પ્રથમ ગૃહપ્રધાન

પ્ર-૨ (અ) મહાગુજરાતની ચળવળ માટે જવાબદાર પરિબળોની સમીક્ષા કરો. (૧૪)

અથવા

(અ) ઈ.સ.૧૯૬૨ના ભારત-ચીન યુદ્ધ માટે પરિબળો અને પરિણામો વર્ણવો.

(બ) કૌસમાં આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યાપૂરો. (૭ માંથી કોઈપણ ચાર) (૦૪)

(૧) "મહાગુજરાત" ચળવળના મુખ્ય નેતાહતા. (ઈન્દુલાલ યાજ્ઞીક, ચીમનભાઈ પટેલ)

(૨) ઈ.સ.૧૯૬૫ના ભારત-પાકિસ્તાન યુદ્ધમાંદેશનો વિજય થયો હતો. (ભારત, પાકિસ્તાન)

(૩) "તાશ્કંદ કરાર" ઈ.સ.....માં થયા. (૧૯૬૪, ૧૯૬૬)

(૪) ઈ.સ.૧૯૬૨ના ભારત-ચીન યુદ્ધ સમયે ભારતના વડાપ્રધાન.....હતા.

(નહેરુ, શ્રીમતિ ઈન્દિરાગાંધી)

(૫) ઈ.સ.૧૯૭૧ના ભારત-પાકિસ્તાન યુદ્ધના અંતે.....દેશ નો જન્મ થયો. (બાંગ્લાદેશ, બર્મા)

(૬) ઈ.સ.૧૯૭૧ના ભારત-પાકિસ્તાન યુદ્ધમાંદેશનો વિજય થયો હતો. (ભારત, પાકિસ્તાન)

પ્ર.૩ (અ) ગુજરાતમાં "નવનિર્માણ" આંદોલનની સમીક્ષા કરો. (૧૪)

અથવા

(અ) શ્રીમતિ ઈન્દિરા ગાંધીએ લાદેલી કટોકટી માટેના પરિબળોની સમીક્ષા કરો.

- (બ) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો. (પાંચમાંથી કોઈપણ ત્રણ) (03)
- (૧) ભૂદાન ચળવળના પ્રણેતા વિનોબા ભાવે હતા.
 - (૨) ભૂદાન ચળવળનો પ્રારંભ ઈ.સ.૧૯૫૧ થયો હતો.
 - (૩) "નવનિર્માણ" આંદોલનમાં વિદ્યાર્થીઓનો મુખ્ય ફાળો હતો.
 - (૪) ઈ.સ. ૧૯૭૭ની સામાન્ય ચૂંટણીમાં કોંગ્રેસનો પરાજય થયો હતો.
 - (૫) ગુજરાતમાં "નવનિર્માણ" આંદોલન સમયે ઈન્દુલાલ યાજ્ઞીક મુખ્યમંત્રી હતા.

પ્ર-૪ (અ) દલિતો અને આદિવાસીઓના ઉત્કર્ષ માટેના પ્રયાસોનું મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)

અથવા

(અ) સામાજિક સમાનતા સ્થાપવા માટે સ્ત્રીઉત્કર્ષ માટેના પ્રયાસો વર્ણવો.

- (બ) એક વાક્યમાં જવાબ આપો. (પાંચમાંથી કોઈપણ ત્રણ) (03)
- (૧) પછાત વર્ગોની યાદી બહાર પાડવાની સત્તા કોણ ધરાવે છે ?
 - (૨) ભારતમાં આદિવાસીઓની કુલ વસ્તી કેટલા ટકા છે ?
 - (૩) અસ્પૃશ્યતા નિવારણ માટેનો કાયદો કઈ સાલથી અમલી બન્યો હતો ?
 - (૪) "દ્વાયબલ સબપ્લાન" કોના માટે અમલમાં છે ?
 - (૫) "હિન્દુ મેરેજ એક્ટ" કઈ સાલમાં અમલમાં આવ્યો ?

History of Contemporary India

Time : 2. Hours 30 Minutes

(MARKS : 70)

Instructions : (1) Each question is divided into two parts.

(2) It is compulsory to give answer for all sections.

Q : 1 (A) Describe the role of Sardar Patel in integration of Indian Princely states. (14)

OR

(A) Give the meaning of Non Alignment policy and review it.

(B) Match the pair 'A' and 'B' (Any four out of six) (04)

'A'

'B'

(1) Indonesia

(a) Arzi Hakumat

(2) Junagadh

(b) Nizam

(3) Jawaharlal Nehru

(c) Bandung Conference

(4) Sardar Patel

(d) King Harisingh

(5) Haidrabad

(e) Pioneer of Non Alignment

(6) Kashmir

(f) First Home Minister

Q : 2 (A) Review the factors responsible for the movement of Mahagujarat. (14)

OR

(A) Describe the factors and consequences for the India-China war of 1962.

(B) Fill in the blank from choosing the appropriate word in bracket.

(Any four out of six) (04)

(1) The main leader of the "Mahagujarat" movement was

(Indulal yajnika, Chimanbhai Patel)

(2) India-Pakistan war of 1965 victory of country (India ,Pakistan)

(3) "Tashkent Agreement" happened in (1964, 1966)

(4) India's Prime Minister, during the India-China War of 1962, was

(Nehru, Mrs. Indira Gandhi)

(5) At the end of India-Pakistan War of 1971, (Bangladesh , Burma)

(6) In the India-Pakistan war of 1971,country won.(India,Pakistan)

(PTO)

Q.3 (A) Review the "NavNirman" movement in Gujarat. (14)

OR

(A) Review the factors of Emergency, imposed by Mrs. Indira Gandhi.

(B) State whether the following statements are true or false.

(Any three out of five) (3)

- (1) The pioneer of Bhoodan Movement was Vinoba Bhave.
- (2) The Bhoodan movement started in 1955 AD.
- (3) The main contribution of students to the "NavNirman" movement.
- (4) The Congress was defeated in the general election of 1977.
- (5) At the time of "NavNirman" movement, Indulal Yagnik was the Chief Minister Of Gujarat

Q.4 (A) Evaluate the efforts for the upliftment of Dalits and tribes. (14)

OR

(A) Describe efforts for feminism to establish social equality.

(B) Give the Answer in one sentence. (three out of five) (3)

- (1) Who has the power to publish list of backward classes?
- (2) How many percent of the tribal population in India ?
- (3) When did the law for prevention of Untouchability become effective?
- (4) "Tribal Sub Plan" is applicable for whom ?
- (5) From which Year the "Hindu Marriage Act" become effective?

B.A. (Sem.-V) Examination

Core CC 304

Political Science

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) જરૂર જણાય ત્યાં આકૃતિ દોરો.

- ૧ (અ) આધુનિક રાજકીય વિચારધારામાં મેક્યાવેલીનો ફાળો ચર્ચો. ૧૪
અથવા
(અ) રાજ્ય અને રાજા વિશે મેક્યાવેલીના શું વિચારો હતા.
(બ) કોઈપણ ચારના જવાબો એક/બે વાક્યોમાં લખો. ૦૪
(૧) મેક્યાવેલીનો જન્મ ક્યારે થયો?
(૨) મેક્યાવેલીએ લખેલી પુસ્તકનું નામ શું છે?
(૪) માનવ સ્વભાવ વિશે મેક્યાવેલીએ કઈ પદ્ધતિ અપનાવી હતી?
(૫) શું મેક્યાવેલીને યર્થાથવાદી ચિંતક તરીકે ગણી શકાય?
(૬) શું મેક્યાવેલી સંપૂર્ણતાવાદમાં માનતા હતા?
- ૨ (અ) થોમસ હોબ્સની સામાજિક કરારનો સિદ્ધાંત સમજાવો. ૧૪
અથવા
(અ) રાજ્ય અને સાર્વભૌમત્વ વિશે હોબ્સના વિચારોની ચર્ચા કરો.
(બ) કોઈપણ ચારના જવાબો એક/બે વાક્યોમાં લખો. ૦૪
(૧) હોબ્સએ લખેલી પુસ્તકનું નામ શું હતું?
(૨) શું હોબ્સ રાજાશાહીમાં માનતા હતાં?
(૩) હોબ્સએ માનવ સ્વભાવનો હકારાત્મક વિચાર આવ્યો હતો —શું તમે સંમત છો?
(૪) શું બેન્યમ હોબ્સથી પ્રભાવિત હતા?
(૫) સામાજિક કરાર વિશે હોબ્સ કેવીરીતે જહોન લોકથી જુદા હતા?
(૬) શું હોબ્સ બળિયાના બે ભાગમાં માનતા હતા?
- ૩ (અ) આધુનિક રાજકીય ચિંતનમાં જહોનલોકનો ફાળો વિશે ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
જહોન લોકના પ્રમાણે સામાજિક કરારનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
(બ) કોઈપણ ત્રણ જવાબો એક-બે વાક્યોમાં લખો. ૦૪
(૧) ક્યારે અને ક્યાં જહોન લોકનો જન્મ થયો હતો?
(૨) લોકએ લખેલી પુસ્તકનું નામ આપો.
(૩) શું જહોન લોક સંપૂર્ણ રાજાશાહીમાં માનતા હતા?
(૪) જહોન લોક કેટલા કરારમાં માનતા હતા?
(૫) જહોન લોક એ કયા પ્રકારના પ્રાકૃતિક અધિકારોની વાત કરી હતી?
- ૪ (અ) સામાન્ય ઈચ્છા વિશે રૂસોના વિચારો સમજાવો. ૧૪

0903N264-2

અથવા

- (અ) આધુનિક રાજકીય વિચારધારામાં રૂસોનો ફાળો ચર્ચો.
- (બ) કોઈપણ ત્રણ વિશે એક-બે વાક્યોમાં જવાબ આપો. ૦૩
- (૧) રૂસોએ લખેલી પુસ્તકનું નામ લખો.
- (૨) શું રૂસો માનવ સ્વભાવ વિશે હકારાત્મક વિચારો ધરાવતા હતા?
- (૩) રૂસોના પ્રમાણ રાજ્યના ઉદ્ભવ માટે કયા કારણો જવાબદાર હતા?
- (૪) રૂસોના પ્રમાણ સામાન્ય ઈચ્છા અને બધાની ઈચ્છા વચ્ચે શું તફાવત હતા?
- (૫) રૂસો કઈ પ્રકારની સરકારમાં માનતા હતા?

ENGLISH VERSION

Instruction : (1) Figures to right indicates full marks.
(2) Draw diagram wherever necessary.

- 1 (a) Discuss Machcavelli's contribution to modern political thought. 14
- OR**
- (a) What was Machcavellis view about the state and king.
- (b) Answer any four in one/two sentences : 04
- (1) When was Machavelli's born?
- (2) What was the famous book written by Machavellis.
- (3) What was Machavelli's view about human nature?
- (4) What were the methods adopted by Machcavellis?
- (5) Can Machcavellis be regarded as realist theaker?
- (6) Was Machcavellis in favour of absolution.
- 2 (a) Explain the social contract theory of Thomg Hobbes. 14
- OR**
- (a) Discuss Hebbes's views on state and Sovereignty.
- (b) Answer any four in one/two sentences. 04
- (1) Write the name of the book written by Hobbes.
- (2) Did Hobbes beleve in monarchy?
- (3) Hobbes gave a positive view about Human rature -- Do you agree?
- (4) Was Beatham influened by Hobbes?
- (5) How did Hobbes differ from Locke regarding social contact.
- (6) Did Hobbes beleve in Might is Right.
- 3 (a) Discuss the controbution of Locho to modern Political theory. 14
- OR**
- (a) Explain the theory of social according to Locke.
- (b) Answer any three in brief : 04
- (1) When and where Loke bourn?
- (2) Give the name of book written by Locke
- (3) Did Loke beleve in absolute monarchy.
- (4) How many contact did Locke beleve in?
- (5) What were the natural rights given by Lockes.

0903N264-3

4 (a) Explain Rousseau's views on general will.

14

OR

(a) Discuss the contribution of Rousseau to modern political thought.

03

(b) Answer any three in brief :

(1) Write the name of the book written by Rousseau.

(2) Did Rousseau believe in positive aspect of human nature.

(3) What were the factors according to Rousseau which were responsible for the origin of the state.

(4) Give the difference between general will and will of all according to Rousseau.

(5) What was the type of government in which Rousseau believed?

N 264 - 5

ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ

નવેમ્બર-ડીસેમ્બર-૨૦૧૮

રાજ્યશાસ્ત્ર- સેમ-૫

કોર ઈલેક્ટીવ પોલ ૩૦૪-બી

આધુનિક બંધારણો

- પ્રશ્ન-૧(અ) બ્રિટન ના બંધારણ ની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો. (૧૪)
અથવા
બ્રિટન ના બંધારણ ના સ્વરૂપ ઉપર નિબંધ લખો.
- (બ) વિધાન ખરૂ છે કે ખોટું તે જણાવો. (કોઈ પણ ચાર) (૦૪)
- ૧) લોર્ડ ચાન્સલેર સંસદ નું પ્રથમગૃહ આમસભા નું પ્રમુખપદ સંભાળે છે.
 - ૨) બ્રિટન માં ધારાસભા કારોબારી ને સત્તા ઉપર થી દૂર કરી શકે છે.
 - ૩) બ્રિટિશ સરકારી તંત્ર ચાલી રહ્યું છે, તે માટે સનદી સેવા જવાબદાર છે.
 - ૪) બ્રિટન માં બહુ પક્ષ પ્રથા અમલમાં છે.
 - ૫) બ્રિટન માં બંધારણીય કાયદો અને સંસદકૃત કાયદો એવા પ્રકારો અસ્તિત્વમાં નથી.
 - ૬) બ્રિટન ના બંધારણ માં અવિશ્વાસ ની દરખાસ્ત અંગે જોગવાઈ કરવામાં આવી નથી.
- પ્રશ્ન-૨ (અ) બ્રિટનની સંસદની રચના સમજાવી તેના અધિકારક્ષેત્ર ની ચર્ચા કરો. (૧૪)
અથવા
બ્રિટનમાં કાયદા ના જુદા જુદા પ્રકારો જણાવી અદાલતોના વ્યવસ્થાતંત્ર ઉપર નિબંધ લખો.
- (બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો (કોઈ પણ ચાર) (૦૪)
- ૧) બ્રિટન ના બંધારણની લાક્ષણિકતા છે કે
 - (એ) વારસાગત સિધ્ધાંતનો સ્વીકાર કરવામાં આવેલ છે.
 - (બી) સિધ્ધાંત અને અમલમાં સમાનતા જોવા મળે છે.
 - (સી) બહુપક્ષપ્રથા નો સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો છે.
 - (ડી) સમવાય પ્રકારની સરકાર અસ્તિત્વમાં છે. - ૨) અપીલ માટેની અંતીમ અદાલત તરીકે
 - (એ) આમસભા (બી) ઉમરાવસભા
 - (સી) સુપ્રિમકોર્ટ (ડી) કોર્ટ ઓફ પેટીસેશન

P.T.O

- ૩) "એ ગ્રામર ઓફ પોલિટિક્સ" ના લેખક કોણ છે?
 (એ) લોવેલ એ.એલ (બી) લેસ્કી એચ.જે.
 (સી) લુવેલ એ.એલ (ડી) મેરિયટ જે.એ.આર.
- ૪) બ્રિટનમાં મતદાર વિભાગો છે.
 (એ) ૬૫૯ (બી) ૭૫૯
 (સી) ૮૫૯ (ડી) ૯૫૯
- ૫) કોર્ટ ઓફ પેટ્ટી સેશન
 (એ) ૫૦ થી ૫૦૦ સુધીનો દંડ કીરી શકે છે.
 (બી) ૬ (છ) માસ સુધીની સજા કરી શકે છે.
 (સી) નાના ગુન્હાઓ ના મુકદ્દમાં ચલાવે છે.
 (ડી) ઉપર જણાવેલ તમામ અધિકારો ધરાવે છે.
- ૬) અમેરિકામાં ધારાસભા ના ગૃહ કેટલા છે ?
 (એ) ૦૨ (બી) ૦૩
 (સી) ૦૪ (ડી) ૦૬

પ્રશ્ન-૩(અ) ફ્રાન્સ ના બંધારણ ની જડતા અને વહીવટી કાયદા ઉપર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૪)
 અથવા

- (બ) ફ્રાન્સની રાષ્ટ્રીય ધારાસભાની રચના અને કાર્યો ઉપર નિબંધ લખો.
 વિધાન ખરૂ છે કે ખોટું તે જણાવો. (કોઈ પણ ચાર) (૦૩)
- ૧) ફ્રાન્સ માં એકતંત્રી સરકાર અસ્તિત્વ ધરાવે છે.
 ૨) ફ્રાન્સના બંધારણ માં એકગૃહી ધારાસભા ની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે.
 ૩) ફ્રાન્સનું બંધારણ વડાપ્રધાન ને પ્રાદેશિક અખંડિતતા તથા સંધિ કરારો માં જામીન આપનાર તરીકે જાહેર કરે છે.
 ૪) ફ્રાન્સના બંધારણ માં પ્રમુખીય અને સંસદીય સરકારો ના લક્ષણોનો સમન્વય કરવામાં આવેલ છે.
 ૫) ફ્રાન્સના બંધારણમાં પ્રમુખપદની મુદત પાંચ વર્ષ નક્કી કરવામાં આવેલ છે.

પ્રશ્ન-૪(અ) ફ્રાન્સ ના પ્રમુખ નું સ્થાન અને સત્તાઓ સ્પષ્ટ કરો. (૧૪)
 અથવા

- (બ) ફ્રાન્સ ના ન્યાયતંત્ર ની વિશેષતાઓ ઉપર નિબંધ લખો.
 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો (કોઈ પણ ત્રણ) (૦૩)
- ૧) ફ્રાન્સમાં પ્રધાન બનાનાર વ્યક્તિ
 (એ) ધારાસભ્ય બની શકે.
 (બી) ખાનગી ક્ષેત્ર માં નોકરી કરી શકે.
 (સી) ધારાસભ્ય ન બની શકે.
 (ડી) ધારાસભા ના બન્ને ગૃહો માં હાજર ન રહી શકે.
- ૨) ફ્રાન્સ ની ધારાસભા નું વિસર્જન કરવાની સત્તા ને છે.
 (એ) પ્રમુખ (બી) વડાપ્રધાન
 (સી) સેનેટના પ્રમુખ (ડી) રાષ્ટ્રીય સભાના પ્રમુખ

- ૩) ફ્રાન્સના બંધારણમાં કઈ બાબતો જોવા મળે છે?
- (એ) નાગરિક અધિકારોનો પરોક્ષ સ્વિકાર.
(બી) સત્તા વિશ્લેષણનો અંશતઃ સ્વીકાર.
(સી) વાસ્તવિક અને શક્તિશાળી પ્રમુખ.
(ડી) ઉપરની તમામ.
- ૪) "Judge de Paix"ની અદાલતોમાં નિયુક્ત કરવામાં આવતી હતી.
- (એ) સર્વોચ્ચ અદાલત (બી) એસાઈઝે કોર્ટ
(સી) જસ્ટીસ ઓફ પીસ (ડી) ટ્રીબ્યુનલ ઓફ કોમર્સ
- ૫) ફ્રાન્સમાં કોડ ઓફ ક્રિમીનલ પ્રોસીઝરનું સને માં ઘડતર થયું હતું.
- (એ) ૧૭૮૦ (બી) ૧૭૮૫
(સી) ૧૭૯૫ (ડી) ૧૭૯૦

N 264 - 8 - 7

GUJARAT UNIVERSITY
NAVRANGPURA, AHMEDABAD
NOVEMBER-DECEMBER 2018
POLITICAL SCIENCE, SEMESTER - V
MODERN CONSTITUTION - I
CORE POL-304-B

TOTAL MARKS:70

Q-1(A) Discuss the main features of the constitution of Britain. (14)

OR

Write an essay on nature of constitution of Britain.

(B) State TRUE or FALSE: (Any four) (04)

1. Lord Chancellor holds the position of President of the first house of the Parliament of the House of Commons.
2. The Legislative Assembly holds the power to remove the Executive from its power in Britain.
3. The civil services run the British Government Machinery.
4. Multi party system prevails in Britain.
5. The types of Constitutional Law and Parliamentary Law do not exist in Britain.
6. There is no provision of "No Confidence Motion" in the constitution of Britain.

Q-2 Discuss the formation of Parliament of Britain and explain its jurisdiction. (14)

OR

State the various types of laws in Britain and write an essay on administration of the courts.

(B) Select the correct alternative: (Any four) (04)

1. The main feature of constitution in Britain is

- (A) Hereditary Principle is accepted
(B) There is similarity between principle and its implementation
(C) Multi party system is accepted
(D) Federal type of government is in existence

2. functions as the final court for the last appeal.

- (A) House of commons (B) House of Lords
(C) Supreme court (D) court of petty seasons

N 264 - 8-8

3. Who is the author of "A Grammar of Politics.

(A) Lowel A.L

(B) Lesky H.J

(C) Morison Harbat

(D) Meriet J.A.R

4. There are electoral sections in Britain.

(A) 659

(B) 759

(C) 859

(D) 959

5. Court of Petty Sessions.....

(A) Can slam a penalty from 50 to 500

(B) Can impose 6 months imprisonment

(C) Handles the cases of small offences

(D) holds all of the above rights

6. How many houses of legislative assembly are there in America?

(A) 02

(B) 03

(C) 04

(D) 06

Q-3 Write a detailed note on rigidity of Constitution of France and its administrative rules.

(14)

OR

Write an essay on formation of National Legislative Assembly of France and its functions.

(B) State TRUE or FALSE: (Any four)

(03)

1. There exists a unitary system of government in France.
2. There is a provision of single house legislative assembly in the constitution of France.
3. The constitution of France declares the President as the guarantor for regional sovereignty and treaties.
4. There is a coordination of features of Presidential and Parliamentary governments in the constitution of France.
5. The term of the President is decided to be of five years in the constitution of France.

P.T.O

09
N 264 - 9/10

Q-4 Explain the position and power of the President of France. (14)

OR

Write an essay on specialties of Judiciary in France.

(B) Select the correct alternative: (Any three) (03)

1. The minister in France.....

- (A) Can become a member of the Assembly
- (B) Can serve in a private sector
- (C) Cannot become a member of the Assembly
- (D) Cannot remain present in both the houses of the Assembly

2. has the power to dissolve the assembly in France.

- (A) President
- (B) Prime minister
- (C) President of Senate
- (D) President of National Assembly

3. Which aspects are seen in the constitution of France?

- (A) Indirect acceptance of civil rights
- (B) Partial acceptance of separation of power
- (C) Actual and Powerful President
- (D) all of the above

4. "Judge de Paix" used to be appointed in courts.

- (A) Supreme Court
- (B) Asize Court
- (C) Justice of Peace
- (D) Tribunal of commerce

5. The code of criminal procedure was formed in France in A.D.

- (A) 1780
- (B) 1785
- (C) 1795
- (D) 1790

— X —

B.A. (Sem.-V) Examination
CE-304(EA) - Economics
(Managerial Economics-I)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) જમણી તરફના અંક જે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ (a) સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્ર એટલે શું ? સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૧ (a) નિર્ણયીકરણ પ્રક્રિયા અને વૈકલ્પિક ખર્ચના ખ્યાલો વિસ્તારથી સમજાવો. ૧૪
(b) સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : ૦૪
- (i) સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રના અભ્યાસનું એકમ એક છે.
(a) પેટી (b) ગ્રાહક (c) ઉદ્યોગ (d) પેટી અને ગ્રાહક
- (ii) નીચે દર્શાવેલ વહેંચણીના સિદ્ધાંતોમાંથી સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્ર માત્રના સિદ્ધાંતનો જ સમાવેશ કરે છે.
(a) નફો (b) ભાડું (c) વ્યાજ (d) વેતન.
- (iii) વૈકલ્પિક ખર્ચ શૂન્ય પણ હોઈ શકે.
(a) સાચું (b) ખોટું.
- (iv) સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રને આંકડાશાસ્ત્ર અને ગણિતશાસ્ત્ર સાથે સંબંધ છે.
(a) સાચું (b) ખોટું.
- ૨ (a) માંગની આગાહી એટલે શું ? માંગની આગાહીની ગ્રાહકોના સર્વેક્ષણની પદ્ધતિ અને વલણ પ્રક્ષેપણની પદ્ધતિ સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૨ (a) માંગ વિધેય અને માંગના અંદાજીકરણ વિશે ટૂંક નોંધ લખો. ૧૪
(b) સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : ૦૪
- (i) માંગની આગાહીની પરિસ્થિતિ નિર્દેશકોની પદ્ધતિમાં સામાન્યરીતે કેટલા પ્રકારની સમય શ્રેણીઓ તૈયાર કરવામાં આવે છે?
(a) ૨ (b) ૩ (c) ૪ (d) ૫.
- (ii) માંગની આગાહી દેશોમાં વધુ મહત્વની છે.
(a) વિકસિત (b) અલ્પવિકસિત (c) વિકાસશીલ.
- (iii) માંગ વિધેય $D=f(p)$ માં D =વસ્તુની માંગ અને P =વસ્તુની કિંમત હોય તો કિંમત P ને પરાવલંબી પરિબળ કહેવાય.
(a) સાચું (b) ખોટું.
- (iv) રૈખિય માંગ વિધેયના આધારે પ્રાપ્ત થતી માંગ રેખા ઋણ ઢાળવાળી સીધી રેખા હોય છે.
(a) સાચું (b) ખોટું.
- ૩ (a) ખર્ચ વત્તાની કિંમત નીતિ ઉદાહરણ સહિત સમજાવી તેની ઉપયોગિતા અને મર્યાદાઓ ચર્ચો. ૧૪
અથવા
- ૩ (a) ઊંચી પ્રારંભિક કિંમત નીતિ તથા નીચી પ્રારંભિક કિંમત નીતિ સમજાવો. ૧૪

0903N265-2

- (b) સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : ૦૩
- (i) જો વસ્તુની માંગ ઓછી મૂલ્ય સાપેક્ષ હોય તો પેઢીએ કઈ કિંમત નીતિ અપનાવવી જોઈએ?
(a) નીચી પ્રારંભિક કિંમત નીતિ (b) ઊંચી પ્રારંભિક કિંમત નીતિ.
- (ii) ખર્ચ વત્તાની કિંમત નીતિ સીમાંત ખર્ચના ખ્યાલને પણ ધ્યાનમાં લે છે.
(a) સાચું (b) ખોટું.
- (iii) વસ્તુના જીવનકાળના ચક્રના કેટલા તબક્કા છે?
(a) ૪ (b) ૫ (c) ૬ (d) ૩.
- ૪ (a) વ્યક્તિગત માલિકોની પેઢી અને સંયુક્ત મૂડી કંપનીની સમજૂતી આપી તે બંનેના લાભ અને ગેરલાભ ચર્ચો ૧૪
- અથવા
- ૪ (a) ધંધાકીય પેઢીનાં ઉદ્દેશોનાં સંદર્ભમાં પ્રો. બોમલનો મહત્તમ વેચાણ આવકનું મોડેલ સમજાવો. ૧૪
- (b) સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : ૦૩
- (i) સંયુક્ત મૂડી કંપની શરૂ કરવા માટે ઓછામાં ઓછા સભ્યોની આવશ્યકતા છે.
(a) ૨૦ (b) ૧૦ (c) ૭ (d) ૫.
- (ii) નફાના મહત્તમીકરણના મોડેલ મુજબ ઉત્પાદનની જે સપાટીએ પેઢીની કુલ આવક અને કુલ ખર્ચ વચ્ચેનો તફાવત મહત્તમ હોય ત્યાં પેઢી સમતુલા પ્રાપ્ત કરે છે.
(a) સાચું (b) ખોટું.
- (iii) વ્યક્તિગત માલિકીની પેઢીમાં માલિકની જવાબદારી હોય છે.
(a) મર્યાદિત (b) અમર્યાદિત.

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

- 1 (a) What is managerial economics ? Explain the nature and scope of managerial economics. 14
- OR**
- 1 (a) Explain in detail the concepts of decision making process and opportunity cost. 14
- (b) Select the correct option : 04
- (1) The unit of study of managerial economics is a _____.
(a) firm (b) consumer (c) industry (d) firm and consumer.
- (2) Among the following theories of distribution, managerial economics includes the theory of _____ only.
(a) profit (b) rent (c) interest (d) wages.
- (3) Opportunity cost can be zero also.
(a) True (b) False
- (4) Managerial economics has relation with statistics and mathematics.
(a) True (b) False.
- 2 (a) What is demand forecasting ? Explain consumers' survey method and trend projection method of demand forecasting. 14

OR

- 2 (a) Write short notes on demand function and demand estimation. 14
(b) Select the correct option : 04
- (1) How many time series are generally prepared in barometric indicators method of demand forecasting ?
(a) 2 (b) 3 (c) 4 (d) 5.
- (2) Demand forecasting is more important in countries.
(a) developed (b) under developed (c) developing.
- (3) In a demand function $D=f(P)$, if D =demand of the commodity and P =Price of the commodity, then P is called dependent factor.
(a) True (b) False.
- (4) Demand curve obtained on the basis of linear demand function is a straight line having negative slope.
(a) True (b) False.

- 3 (a) Explain the cost-plus pricing policy with illustration and discuss its usefulness and limitations. 14

OR

- 3 (a) Explain skimming price policy and low penetration price policy. 14
(b) Select the correct option : 03
- (1) Which price policy should be adopted by a firm when the demand of the product is less elastic ?
(a) Low penetration pricing (b) Skimming pricing.
- (2) Cost-plus pricing takes into account the concept of managerial cost also.
(a) True (b) False.
- (3) How many stages are there in the life cycle of a product ?
(a) 4 (b) 5 (c) 6 (d) 3.

- 4 (a) Explain sole proprietorship firm and joint stock company and discuss the advantages and disadvantages of both of them. 14

OR

- 4 (a) In context of business firm's objectives, explain the model of sales revenue maximizing given by Prof. Baumol. 14
(b) Select the correct option : 03
- (1) The minimum number of members required to start a joint stock company is.....
(a) 20 (b) 10 (c) 7 (d) 5.
- (2) According to profit maximization model, a firm achieves equilibrium at the level of output where the difference between its total revenue and total cost is maximum.
(a) True (b) False.
- (3) The liability of an owner in sole proprietorship firm is
(a) limited (b) unlimited.

0903N265-4

Candidate's Seat No : _____

B.A. (Sem.-V) Examination

CE-304 - Economics

(Agricultural Economics)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) જમણી તરફના અંક જે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ (a) કૃષિ અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા અને તેના વિસ્તારની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૧ (a) કૃષિ ક્ષેત્રના આર્થિક વિકાસમાં ફાળો ચર્ચો. ૧૪
(b) યોગ્ય જવાબ આપો : ૦૪
- (i) ઉત્પાદન કિંમતના ફેરફાર સાથે ઓછું સંવેદનશીલ છે.
(a) ઔદ્યોગિક (b) કૃષિ (c) કૃષિ સિવાયનું.
- (ii) 'જમીન સાથે વેપાર કળા' એ કૃષિના સંદર્ભમાં છે.
(સાચું કે ખોટું.)
- (iii) મોટા પાયાના સંગઠન એ ક્ષેત્ર માટે ઓછું ઉપયોગી છે.
(a) સર્વિસ (b) ઔદ્યોગિક (c) કૃષિ.
- (iv) કૃષિ ક્ષેત્રના ઉત્પાદન અને વળતર વચ્ચે 'time-lag' જોવા મળે છે.
(સાચું કે ખોટું.)
- ૨ (a) કૃષિ ક્ષેત્રની માંગ અને પુરવઠાની સાંકળને અસર કરતાં પરિબલોની સમીક્ષા કરો. ૧૪
અથવા
- ૨ (a) કૃષિ ક્ષેત્રમાં 'કોબ-વેબ' થિયરમની સમજૂતી આપો. ૧૪
(b) યોગ્ય જવાબ આપો : ૦૪
- (i) જ્યારે કૃષિ માંગ અને પુરવઠાની મૂલ્ય સાપેક્ષતા સરખી હોય ત્યારે કોબ-વેબ થિયરમ પ્રમાણે સમતુલા મળે છે.
(a) સ્થીર (b) ઉતાર-ચઢાવ (c) સતત.
- (ii) ક્ષેત્ર, આઝાદી પહેલાં, ફક્ત નિર્વાહ તરીકે ઓળખાતું હતું.
(a) સર્વિસ (b) ઔદ્યોગિક (c) કૃષિ.
- (iii) કૃષિ ઉત્પાદનની માંગ સામાન્ય રીતે હોય છે.
(a) મૂલ્ય અનપેક્ષ (b) મૂલ્ય સાપેક્ષ (c) વધુ મૂલ્ય સાપેક્ષ.
- (iv) કૃષિ ઉત્પાદનો એકબીજા સાથે ખૂબ જ નજીકની અવેજી ધરાવે છે.
સાચું કે ખોટું.
- ૩ (a) ભારતમાં કૃષિ ધિરાણનું વર્ગીકરણ અને તેનું મહત્ત્વ ચર્ચો. ૧૪
અથવા
- ૩ (a) ભારતમાં કૃષિ ધિરાણ પૂરું પાડવા સંગઠિત સ્ત્રોતોનો ફાળો ચર્ચો. ૧૪

- (b) યોગ્ય જવાબ આપો : ૦૩
- (i) નાબાઈ રીતે, ખેડૂતો સાથે વહીવટ કરે છે
(a) પ્રત્યક્ષ (b) પરોક્ષ (c) બંનેમાંથી એક પણ નહિં.
- (ii) ગ્રામીણ ક્ષેત્રમાં બેંકિંગ ક્ષેત્રના વિકાસથી નાણાં ધીરનારાઓની ભૂમિકા ઘટી છે.
(સાચું કે ખોટું.)
- (iii) બિયારણ ખરીદવા માટે લેવામાં આવતી લોન લોન તરીકે ઓળખાય.
(a) ઉત્પાદકીય (b) બિન ઉત્પાદકીય (c) સામાન્ય.
- ૪ (a) ખેત મજૂરની વ્યાખ્યા આપો. ખેત મજૂરનાં લક્ષણો ચર્ચો. ૧૪
અથવા
- ૪ (a) ભારતમાં બેરોજગારીના કારણો જણાવ. બેરોજગારી ઘટાડવાના સરકારનાં પગલાઓ વર્ણવો. ૧૪
(b) યોગ્ય જવાબ આપો : ૦૩
- (i) ૨૦ મુદ્દાનો કાર્યક્રમ વર્ષમાં પસાર થયો.
(a) જૂન-૧૯૭૦ (b) જુલાઈ-૧૯૭૦ (c) જુલાઈ-૧૯૭૫.
- (ii) લઘુત્તમ વેતન ધારો વર્ષમાં પસાર થયો.
(a) ૧૯૪૮ (b) ૧૯૫૬ (c) ૧૯૬૦.
- (iii) પદ્ધતિએ ભારતમાં જમીન વિહોણા શ્રમિક વર્ગ ઉભો કર્યો.
(a) જમીનદારી (b) રૈયતવાદી (c) ટેક્.

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

- 1 (a) Define agricultural economics. Give its scope. 14
OR
- 1 (a) Discuss contribution of agriculture to economic development 14
(b) Write correct answer : 04
- (1) _____ production is less sensitive to price changes.
(a) Industrial (b) Agriculture (c) Non-agriculture.
- (2) The art of trading the soil term referes 'Agriculture'
(True or False).
- (3) The large scale organization is less applicable in _____ sector.
(a) Service (b) industrial (c) agriculture.
- (4) Agriculture hs time-leg between production and returns.
(True or False).
- 2 (a) Enumerate the various factors affecting to the chain of demand and supply in agriculture sector. 14
OR
- 2 (a) Examine the cobweb theorem in agriculture sector. 14

903N265-6

- (b) write correct answer : 04
- (1) When the elasticity of agriculture demand and supply is equal, according to cobweb theorem we get _____ equilibrium.
(a) Stable (b) fluctuation (c) continuous.
- (2) Pre-independence period _____ sector was known as subsistence sector.
(a) service (b) industrial (c) agriculture.
- (3) The demand for agricultural products is moreover _____ .
(a) inelastic (b) elastic (c) more elastic.
- (4) Agricultural products are very close substitute to each other
True or False.
- 3 (a) Explain the classification and need for agricultural finance in India. 14
- OR**
- 3 (a) Examine the role of organized agencies which provide agriculture finance in India. 14
- (b) Write correct answer : 03
- (1) NABARD _____ deals with farmers.
(a) directly (b) indirectly (c) none of there.
- (2) The rise of banking sector in rural areas has reduced the role of money lender.
True or False.
- (3) Credit for buy seed purpose is known as _____ credit.
(a) Productive (b) unproductive (c) normal.
- 4 (a) Define agriculture labour. Discuss its characteristics. 14
- OR**
- 4 (a) Explain the various causes of unemployment in India. Discuss the step taken by Government to remove it. 14
- (b) Write correct answer : 03
- (1) The 20 points program was launched in the year _____ .
(a) 1970 June (b) 1970 July (c) 1975 July.
- (2) The minimum wages act was passed in _____ .
(a) 1948 (b) 1956 (c) 1960.
- (3) The _____ system in India created landless labourers.
(a) Zamindari (b) ryatvari (c) Tax.
-

0903N265-7

Candidate's Seat No : _____

B.A. (Sem.-V) Examination

CE-304EC - Economics

(Co-Operation)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) જમણી તરફના અંક જે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ (a) સહકારનો અર્થ સમજાવી. સહકારની સફળતાની શરતો જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૧ (a) સહકાર એટલે શું ? સહકારના સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો. ૧૪
(b) નીચેના વિધાનો ખરાં / ખોટાં જણાવો : ૦૪
(i) સહકારી પ્રવૃત્તિની શરૂઆત મજૂરી દ્વારા થઈ હતી.
(ii) સહકારી સંસ્થા ધંધાદારી સંસ્થા છે
(iii) સહકાર અને મૂડીવાદ વચ્ચે કોઈ તફાવત નથી.
(iv) સહકારી પ્રવૃત્તિના વિકાસના સંદર્ભમાં ગુજરાત ભારતનું ડેનમાર્ક છે.
- ૨ (a) ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિનો ઉદ્ભવ અને માળખું સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૨ (a) ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિની સમસ્યાઓ જણાવો. ૧૪
(b) MCQ : ૦૪
(i) ગુજરાતમાં ગૃહનિર્માણ મંડળીની શરૂઆત કરનાર કોણ હતું.
(a) પ્રિતમરાય (b) બળવંતરાય (c) હિંમતલાલ.
(ii) સહકારી મંડળીમાં ઓછામાં ઓછા કેટલા સભ્યો હોવા જોઈએ ?
(a) સાત (b) નવ (c) દસ.
(iii) અમૂલ ડેરી ભારતમાં ગુજરાતના કયાં શહેરમાં આવેલી છે ?
(a) અમદાવાદ (b) અમલસાડ (c) આણંદ.
(iv) ભારતમાં સહકારી સંસ્થાનું કેટલા સ્તરનું માળખું છે ?
(a) બે (b) ત્રણ (c) ચાર.
- ૩ (a) ભારતમાં ગ્રાહક સહકારી ભંડારના હેતુઓ, કાર્યો અને મર્યાદાઓ જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૩ (a) દૂધ ઉત્પાદકોની મંડળીઓ અને સહકારી ખેતમંડળીઓ વિશે નોંધ લખો. ૧૪
(b) MCQ : ૦૩
(i) ઈઝરાયમાં સામૂહિક રહેઠાણની વ્યવસ્થા.
(a) મોશાદ (b) કિબુત્સ (c) મોશાદ શિતબી.
(ii) ઉત્પાદકોની સહકારી મંડળીની દુનિયાને કયાં દેશે ભેટ ધરી છે ?
(a) ઈટાલી (b) જર્મની (c) રશિયા.
(iii) 'સામૂહિક ખેતી'ની શરૂઆત કોણે કરી ?
(a) રશિયા (b) જાપાન (c) ભારત.

0903N265-8

- ૪ (a) રાજ્ય સહકારી બેંકોના ઉદ્દેશો અને કાર્યો વર્ણવો. ૧૪
અથવા
- ૪ (a) નાગરિક સહકારી બેંકોના ઉદ્દેશો અને કાર્યો વર્ણવો. ૧૪
(b) MCQ : ૦૩
- (i) સહકારી ધિરાણ મંડળીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ કયો છે ?
(a) થાપણો મેળવવી (b) બચતને પ્રોત્સાહન આપવું (c) સભ્યોને નીચા દરે ધિરાણ પૂરું પાડવું.
- (ii) ભારતમાં રાજ્ય સહકારી બેંકોની સંખ્યા વર્ષ ૨૦૦૩-૦૪માં કેટલી હતી ?
(a) ૨૮ (b) ૩૧ (c) ૪૦.
- (iii) રાષ્ટ્રીય સહકારી વેચાણ ફેડરેશનને ટૂંકા કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
(a) NCDE (b) NCCF (c) NAFED.

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

- 1 (a) Explain the meaning of co-operation and Give the conditions of success of co-operation. Movement. 14
- OR**
- 1 (a) What is co-operation ? Discuss the principles of co-operation. 14
(b) True or False : 04
- (1) The co-operative movement was started by the labourer's.
(2) Co-operative Institution is a Commercial Institution.
(3) There is no difference between co-Operation and capitalism.
(4) Gujarat is the Denmark in the development of co-operative movement in India.
- 2 (a) Explain the origin and structure of co-operation in India. 14
- OR**
- 2 (a) Explain the problems of co-operative movement in India. 14
(b) MCQ : 04
- (1) Who was the Pioneer of Co-operative Housing Society ?
(a) Pritam Ray (b) Balvant Ray (c) Himmatlal.
(2) How many minimum members are there in Co-operative Society ?
(a) Seven (b) Nine (c) Ten.
(3) Where Amul Dairy situated in India's Gujarat ?
(a) Ahmedabad (b) Amalsad (c) Anand.
(4) How many stage structure of Co-operative Society in India ?
(a) Two (b) Three (c) Four
- 3 (a) Examine Aims, functions and Limitations of consumer co-operative store in India. 14
- OR**
- 3 (a) Write short notes on milk producers and Co-operative Agricultural Societies. 14

(b) MCQ :

03

- (1) Collective housing system in Israel known as.
(a) Moshad (b) Kibutas (c) Moshad Shitbee.
- (2) Who gave produces Co-operative Society to World Countries ?
(a) Italy (b) Germany (c) U.S.S.R.
- (3) Who started collective firming concept ?
(a) Russia (b) Japan (c) India.

4 (a) Describe the objectives and Functions of state Co-operative Banks.

14

OR

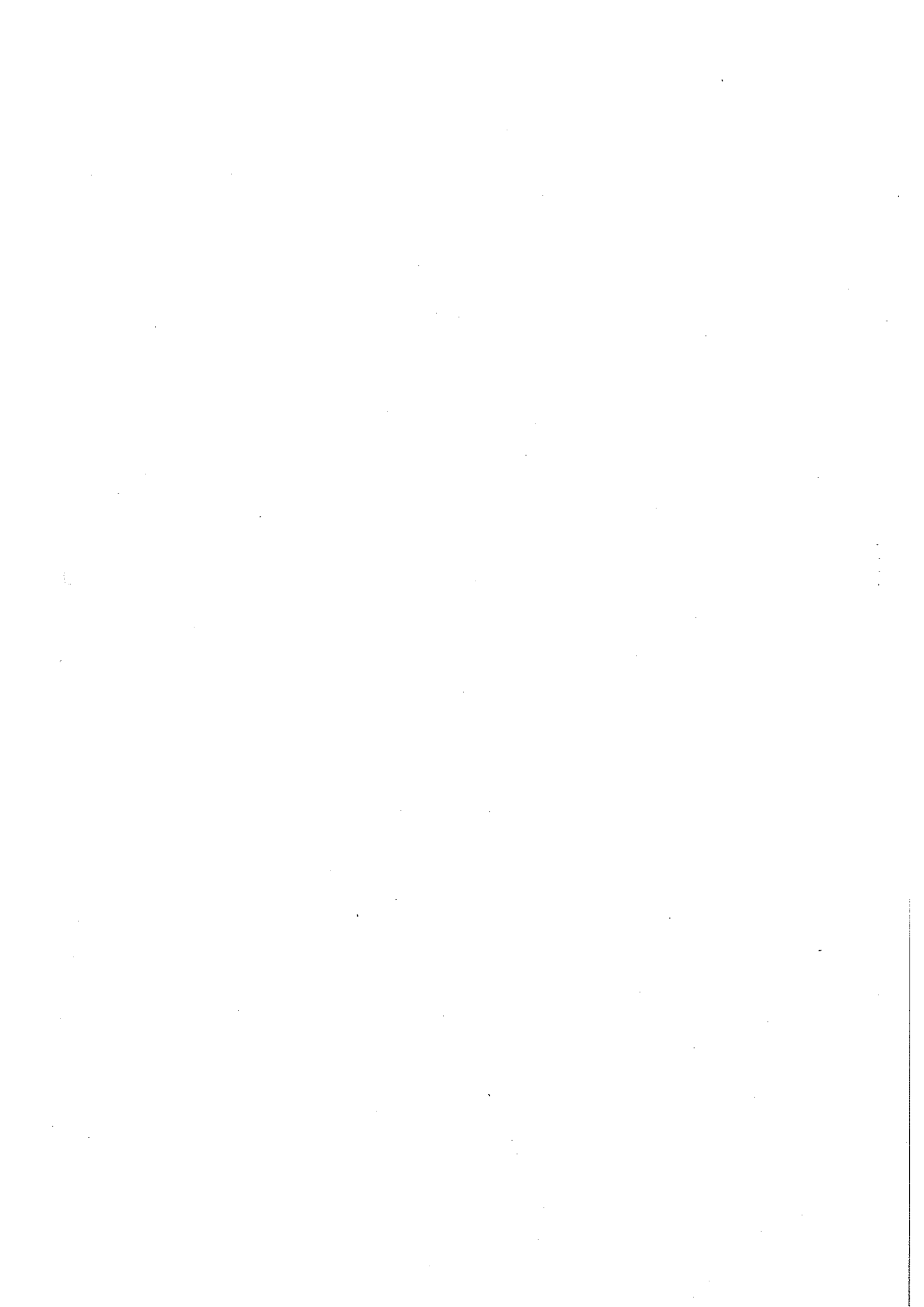
4 (a) Describe the objectives and Functions of Urban Co-operative Banks.

14

(b) MCQ :

03

- (1) What is the main objective of co-operative credit societies.
(a) To get deposits (b) to encourage saving
(c) to provide low rate credit to the members.
 - (2) How many were the state co-operative banks in India in 2003-04 ?
(a) 28 (b) 31 (c) 40.
 - (3) Which abbreviation is used to suggest the National Agricultural Co-operative Marketing Federation ?
(a) NCDE (b) NCCF (c) NAFED.
-

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 304

Geography

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

(૨) જરૂર જણાય ત્યાં આકૃતિ દોરો.

૧ (અ) ખેતીકીય ભૂગોળની વ્યાખ્યાઆપી, તેના વિષયવ્યાપનું વિશ્લેષણ કરો. ૧૪

અથવા

(અ) ભૂમિ ઉપયોગની વિભાવના જણાવી, કૃષિ વિકાસને અસર કરતાં પરિબળોની ચર્ચા કરો.

(બ) નીચેનાં પાંચ હેતુલક્ષી પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. ૦૪

(૧) વસ્તુલક્ષી અભિગમ એટલે શું?

(૨) ખેતીને અસર કરતાં ભૌતિક પરિબળોનાં નામ જણાવો.

(૩) ખેતી એ કયાં પ્રકારની આર્થિક પ્રવૃત્તિ છે?

(૪) ખેતીકીય ભૂગોળ કોની પેટા શાખા છે?

(૫) ખેતીકીય ભૂગોળનાં અભ્યાસ માટેનાં અભિગમોના નામ જણાવો.

૨ (અ) સૂકી અને આંધ્ર કૃષિની મુખ્ય વિશેષતાઓ જણાવી, તેનાં વિતરણની સમજૂતી આપો. ૧૪

અથવા

(અ) વિશ્વના કૃષિ તંત્રની ટૂંકમાં સમજૂતી આપો.

(બ) નીચેનાં પાંચ હેતુલક્ષી પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. ૦૪

(૧) કાપો અને બાળો કૃષિ એટલે શું?

(૨) વિટીકલ્ચર (Viticulture) કોને કહે છે?

(૩) ICAR ની સ્થાપનાં ક્યારે થઈ?

(૪) વિશ્વ જમીન દિવસ ક્યારે હોય છે.

(૫) જીવનનિર્વાહની કૃષિ એટલે શું?

૩ (અ) કૃષિ પ્રાદેશીકરણનાં અભિગમોની વિગતે સમજૂતી આપો. ૧૪

અથવા

કૃષિ પ્રાદેશીકરણ એટલે શું? ભારતનાં કૃષિ પ્રદેશોની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

(બ) નીચેનાં ચાર હેતુલક્ષી પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. ૦૪

(૧) બાગાયતી ખેતીનાં મુખ્ય પાકોના નામ જણાવો

(૨) ભારતમાંથી વધુ ખાદ્ય પાકોનું ઉત્પાદન કરતાં ત્રણ રાજ્યો કયાં છે?

(૩) ભારતમાં કેટલો ખેત-આબોહવાકીય પ્રદેશ છે?

(૪) ગુજરાતમાં કેટલાં ખેત-આબોહવાકીય પ્રદેશ છે?

0903N266-2

- ૪ (અ) હરિયાણા કાંતિ એટલે શું? કૃષિ પર તેની શું અસર થઈ? તેની વિગતે સમજૂતી આપો. ૧૪
અથવા
- (અ) ગુજરાતનાં જુદા જુદા ખેતીકીય પ્રદેશોની પાક-તરાહની ચર્ચા કરો. ૧૪
(બ) નીચેનાં ચાર હેતુલક્ષી પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. ૦૩
(૧) પ્રથમ કૃષિ કાંતિ ક્યાં ક્ષેત્રોમાં આવી?
(૨) ભારતની મુખ્ય કૃષિગત સમસ્યા કઈ છે?
(૩) પીણાના પાકો તરીકે કયા પાકોને ઓળખવામાં આવે છે?
(૪) ભારતની હરિયાણા કાંતિના જનક કોણ છે?

ENGLISH VERSION

Instruction : (1) Figures to right indicates full marks.
(2) Draw diagram wherever necessary.

- 1 (a) Define Agricultural Geography and analyse its scope. 14
OR
- (a) Define the concept of landure and Describe the fators affecting development of Agricultural.
(b) Answer the following objectived type question (any four) : 04
(1) What is objective approach?
(2) Mention the physical factors affecting Agriculture.
(3) Agriculture is which type of economic activity?
(4) Agricultural Geography is the sub-brach of what?
(5) Give the names of approaches to the study of Agricultural Geography.
- 2 (a) Write the major features of 'Dry' and 'Wet' Agriculture and explain its distribution. 14
OR
- (a) Give a brief account of Agricultural systems of the world.
(b) Answer the following objectived type question (any four) : 04
(1) What is slash and burn Agriculture?
(2) What is Viticulture?
(3) ICAR was establishes in which year?
(4) When is world soil day celebrated?
(5) What is subsistence Agriculture?
- 3 (a) Explain the various approaches of Agricultural regionalitation indetail. 14
OR
- (a) Define Agricultural regionalization. Explain charecteristics of Agricultural regions of India.

0903M266-3

(b) Answer the following objectived type question (any three) : 03

- (1) Write the names of major crops of plantation Agriculture?
- (2) Write the name of three biggest food-crops-producing states of India.
- (3) How many agro-climatic region are there in India?
- (4) How many agro-climatic regions are the in Gujarat?

4 (a) What is green revolution? Discuss its impact on agericulture in detail. 14

OR

(a) Discuss the cropping pattern of different agriculturæ regions in Gujarat.

(b) Answer the following objectived type question (any three) : 03

- (1) Which regions withersed agricultural revdution first?
 - (2) What are the major agricultural problems of India?
 - (3) Which crops are known as beverage crops?
 - (4) Who is known as the father of Green revolution in India?
-

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 304

Computer Application

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 35

- પ્ર.૧ અ કાચું સરવૈયું અને પાકું સરવૈયું વિશે નોંધ લખો. ૦૭
અથવા
એકાઉન્ટ શબ્દની ઉત્પત્તિ વિશે સવિસ્તર ચર્ચા કરો.
- પ્ર.૧ બ માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (કોઈપણ બે) ૦૨
(૧) ટેલીમાં ALT+ F3 ફંક્શન કી થી શું થાય છે.
(૨) ટેલીમાં F2 ફંક્શન કી નો ઉપયોગ જણાવો.
(૩) ટેલી ઈઆરપી ટ.૦ના સ્ક્રીનના ઘટકોના ફક્ત નામ જણાવો.
- પ્ર.૨ અ ઈન્વેન્ટરીમાં સ્ટોક ગ્રુપ બનાવવાની પ્રક્રિયા સઉદાહરણ સમજાવો. ૦૭
અથવા
ઈન્વેન્ટરીમાં ગોડાઉન બનાવવાની પ્રક્રિયા સવિસ્તર જણાવો.
- પ્ર.૨ બ માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (કોઈપણ બે) ૦૨
(૧) ઈન્વેન્ટરીમાં યુનિટ ઓફ મેઝર્સ શું છે? બે-ત્રણ લીટીમાં જણાવો.
(૨) ટેલીનું લેટેસ્ટ વર્ઝન કયું છે?
(૩) ટેલીમાં F11 ફંક્શન કી થી શું થાય છે.
- પ્ર.૩ અ ગ્રુપ એટલે શું? પ્રિ ડીફાઈન ગ્રુપ વિશે જણાવો. ૦૭
અથવા
અ મલ્ટીપલ લેઝર વિશે સઉદાહરણ સમજાવો.
- પ્ર.૩ બ માંગ્યા મુજબ જણાવો. (કોઈપણ બે) ૦૨
(૧) ટેલીમાં F12 ફંક્શન કી થી શું થાય છે.
(૨) પરચેઝ ઓર્ડર નો ફક્ત ઉપયોગ જણાવો.
(૩) ટેલીમાં F3 ફંક્શન કી નો ઉપયોગ જણાવો.
- પ્ર.૪ અ ટૂંકનોંધ લખો: ટેલીમાં જોવા મળતા વિવિધ વાઉચર વિશે સવિસ્તર જણાવો. ૦૭
અથવા
પ્રોફીટ એન્ડ લોસ એકાઉન્ટ રીપોર્ટ વિશે સવિસ્તર જણાવો.
- પ્ર.૪ બ ટેલીમાં ફંક્શન કી નું ફક્ત કાર્ય જણાવો : F10 ૦૧

P.T.0

ENGLISH VERSION

- Q.1 A What is "Kachu Sarvaiyu" and "Paku Sarvaiyu"? Explain it. 07
 OR
 Explain the development of Accounting.
- Q.1 B Do as directed. (Any Two) 02
 (1) What is the use of Alt +F3 function key in Tally.
 (2) Write only use of F2 function key in Tally.
 (3) Write only components of Tally ERP 9.0.
- Q.2 A What is the process of how to create stock group in
 Inventory. 07
 OR
 Write a necessary step to create Godown in Inventory.
- Q.2 B Do as directed. (Any Two) 02
 (1) What is Unit of Measures in Inventory.? Write in only two to
 three lines.
 (2) Write a latest version of Tally.
 (3) What is the use of F11 function key in Tally?
- Q.3 A What is Group? Explain Pre Define Group. 07
 OR
 Explain Multiple Ledger with example.
- Q.3 B Do as directed. (Any Two) 02
 (1) What is the use of F12 function key in Tally?
 (2) Write only use of Purchase Order.
 (3) What is the use of F3 function key in Tally?
- Q.4 A Write a short note on : Explain the different types of
 voucher. 07
 OR
 Explain Profit and Loss Account Report.
- Q.4 B What is the use of function key : F10 01

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 305

Sanskrit

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

सूचना : (१) निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर निर्धारित क्रम के अनुसार ही लिखें।

१ (अ) नीचेना श्लोकोभांथी कोर्षपश त्रश श्लोकोनुं भाषांतर करी समझवो : १४

Translate any three of the following verses giving explanatory notes where necessary :

- (१) कृतमेव त्वया सर्वं स्वस्ति गच्छ महासुर।
प्रीतिमान् भव मे नित्यं प्रीतिमन्तो वयं च ते॥
- (२) कच्चिदर्थश्च कल्पनो धर्मं च रमते मनः।
सुखानि चानुभूयन्तेनो मनश्च न विहन्यते॥
- (३) भयि नीतिर्बलं भीमे रक्षीता चावयोर्युनः।
साधयिष्याम तं राजन् वयं त्रय इवाग्नयः॥
- (४) न शोरिणा विना पार्थो न शौरिः पाण्डव विना।
नाजयोऽस्त्यनयो लोके कृष्णयोरिति म मतिः॥
- (५) केचिद्धि सौहृदादेव न दोषं परिचक्षते।
अर्थहेतोस्तथैवान्ये प्रियमेव वदन्त्युत॥
- (६) भ्रामयित्वा शतगुणं भुजभ्यां भरतर्षभ।
बभञ्च पृष्ठे संक्षिप्य निष्पिष्यनिननाद च॥

(ब) नीचेना प्रश्नोना जवाब आपो (कोर्षपश छ) : ९

Answer the following in questions (any six) :

- (१) भांडववनभां आग लागी त्यारे कोश कोश बयी गया?
Who were Saved when there was fire in Khandav-van?
- (२) युद्धिष्ठिर कयो यज्ञ करवा विचारे छे?
Which yagna युधिष्ठिर thought to do?
- (३) भारतीय समाज व्यवस्थाना केटला वर्णा छे? क्या क्या?
How many 'Varnas' are there in Indian social system and what are they?
- (४) वृषपर्वा कोश डतो?
Wh was . ? वृषपर्वा
- (५) सहस्त्राक्षः कोनुं नाम छे?
Whose name is सहस्त्राक्षः ?
- (६) कैलासनी उत्तरे कयो पर्वत आवेलो छे?
Which mountain is there at the north of Kailash?
- (७) अर्जुनना शंभुनुं नाम आपो.
What was the name of Arjun's Shankh?
- (८) मय दानवे केवुं सरोवर बनव्युं?
What type of lake was made by Maya Danav?

२ (अ) कच्चिदद्यायः भां वश्वेली राजनीति समझवो. १४

Explain the politics described in कच्चिदद्यायः.

अथवा/OR

[P.T.O.]

- (અ) (૧) યુધિષ્ઠિરની સભા ૧૪
 (1) Assembly of યુધિષ્ઠિર:
 (૨) જરાસંઘજન્મ કથા વૃત્તાંતઃ।
 (બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : ૪

Fill in the blanks with the appropriate word given below :

- (૧) અજાતશત્રુ હતો.
 was અજાતશત્રુ। (યુધિષ્ઠિર, ભીમ, અર્જુન)
 (૨) ઘૌપાયન વ્યાસ ઋષિના પુત્ર હતો.
 ઘૌપાયન વ્યાસ was son of (ઘૌમ્ય, પરાશર, દેવલ)
 (૩) જરાસંઘના પિતાનું નામ હતું.
 The father of જરાસંઘ was (વૃષપર્વા, બૃહદ્રથ, વિશ્વકર્મા)
 (૪) કાશીરાજની બે પુત્રીઓ રાજાને પરણી હતી.
 The two daughters of Kashiraj was married to (યુધિષ્ઠિર, શિશુપાલ, બૃહદ્રથ)
 (૫) યુધિષ્ઠિર અંતેની સલાહથી યજ્ઞ કરવા તૈયાર થયા.
 At last યુધિષ્ઠિર agreed to do yagna with the advise of
 (મિત્રો, મંત્રીઓ, શ્રી કૃષ્ણ) (Friends, Ministers, Shree Krhshna)

- ૩ (અ) “જરાસંઘવધપ્રસંગઃ” વિસ્તૃત રીતે વર્ણવો. ૧૪
 Describe in detail “જરાસંઘવધપ્રસંગઃ”

અથવા/OR

નીચેના વાક્યો સાચા કે ખોટા છે તે જણાવો :

Write true or false :

- (૧) હંસ અને ડિભક કંસના મંત્રીઓ હતા.
 The minister of Kansa was Hansa and Dibhak.
 (૨) જરાસંઘ મગધ દેશનો રાજા હતો.
 Jarasangh was the king of Magadh.
 (૩) માતરિશ્વ શબ્દ ભીમ માટે પ્રયોજ્યો છે.
 The word માતરિશ્વ was used for Bhima.
 (૪) જરાસંઘનો વધ અર્જુન કરે છે.
 Jarasangh was killed by Arjun.

- ૪ (અ) મહાભારતની સમીક્ષિત આવૃત્તિ વિશે વિગતે જણાવો. ૧૪
 Write in detail the critical edition of Mahabharat.

અથવા/OR

- (૧) “સંભાવર્વ” શીર્ષકમ્
 (૨) મહર્ષિ વ્યાસનો પરિચય
 Interduces of મહર્ષિ વ્યાસ

(બ) નીચેના જોડા જોડો :

Match the following :

A	B
(૧) જનમેજય	(૧) વ્યાસ
(૨) સૂત	(૨) શતસાહસ્ત્રીસંહિતા
(૩) મહાભારત	(૩) સર્પસત્ર
(૪) ઘૌપાયન	(૪) પુરાણજ્ઞ।

نوٹ : سوال نامے میں درج نمبر ہی جوابی پرچے میں تحریر کریں تمام سوالات لازمی ہیں، اور ان کے مارکس بائیں جانب درج ہیں۔

سوال : ۱ [الف] داستان کی ابتداء اور ارتقاء کا خاکہ بیان کیجئے۔

۱۴

یا

داستان کی تعریف بیان کرتے ہوئے اس کے عناصر ترکیبی پر روشنی ڈالئے۔

۴

سوال : ۱ [ب] مندرجہ ذیل سوالات میں سے کہیں چار (۴) کے جوابات دیجئے۔

(۱) باغ و بہار میں ”خردمند“ کون ہے؟

(۲) تیسرا ڈرویش کہاں کارہنہ والا تھا؟

(۳) ”باغ و بہار“ کاسن اشاعت کیا ہے؟

(۴) ہندوستان کے آخری داستان گو کا نام کیا تھا؟

(۵) میرامن نے اخلاقِ محسنی کا ترجمہ کس نام سے کیا؟

(۶) باغ و بہار کی زبان کس قسم کی ہے؟

۱۴

سوال : ۲ [الف] داستان گوئی کے فن پر سیر حاصل بحث کیجئے۔

یا

”باغ و بہار“ کی ادبی اہمیت واضح کیجئے۔

۴

سوال : ۲ [ب] مندرجہ ذیل سوالات میں سے کہیں چار (۴) کے جوابات دیجئے۔

(۱) رانی کیتکی کی کہانی کی خوبی کیا ہے؟

(۲) ”فسانہ عجائب“ کس شہر کی عکاسی ملتی ہے؟

(۳) میرامن کا اصلی نام کیا ہے؟

(۴) عربی کی سب سے طویل داستان کونسی ہے؟

(۵) عربستان میں داستان کو کیا کہتے تھے؟

(۶) ”نوطر زمرح“ کس کی تصنیف ہے؟

۱۴

سوال ۳: [الف] اُردو کے اہم داستان گو یوں کا تعارف پیش کیجئے۔

یا

”باغ و بہار“ کے اہم کرداروں پر روشنی ڈالئے۔

۳

سوال ۳: [ب] مندرجہ ذیل سوالات میں سے کہیں تین (۳) کے جوابات دیجئے۔

(۱) انگریزوں نے داستانوں کے تراجم کے لئے کس کالج کی بنیاد ڈالی اور کب؟

(۲) ”اردو کی نثری داستانیں“ کس کی تصنیف ہے؟

(۳) ”اردو داستان“ کس کی تصنیف ہے؟

(۴) ”داستان سے افسانے تک“ کس کی تخلیق ہے؟

۱۴

سوال ۴: [الف] اردو کی اہم داستانوں کا تفصیلی جائزہ لیجئے۔

یا

”داستانوں میں کردار نگاری کا فقدان“ اس موضوع پر بحث کیجئے۔

۳

سوال ۳: [ب] مندرجہ ذیل سوالات میں سے کہیں تین (۳) کے جوابات دیجئے۔

(۱) ”داستان سے افسانے تک“ کس مصنف کی داستان ہے؟

(۲) داستان ”فسانہ عجائب“ کے مصنف کون ہیں؟

(۳) ”باغ و بہار“ داستان میں دوسرا درویش کہاں کارہنہ والا ہے؟

(۴) رانی کینکلی کی کہانی کس کی تصنیف ہے؟

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 305

Philosophy EA & EB

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

સુચના- તમામ પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

કુલગુણ - ૭૦

પ્રશ્ન-૧. સામાજિક તત્વજ્ઞાનનું સ્વરૂપ સમજાવો.

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૧. હોબ્સનો સામાજિક કરારનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

પ્રશ્ન-૧. (B) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ચાર)

૦૪

(૧) સૌથી પાયાની સામાજિક સંસ્થા

(અ) રાજ્ય

(બ) ધર્મ

(ક) કુટુંબ

(ડ) શિક્ષણ

(૨) સામ્યવાદ એટલે....

(અ) બળજબરીથી સમાનતા

(બ) અહિંસાનો વિરોધ

(ક) વ્યક્તિગત સંપત્તિનો નિષેધ

(ડ) સરમુખત્યારશાહી

(૩) સામ્યવાદના સ્થાપક કોણ છે?

(અ) લેનિન

(બ) સોક્રેટીસ

(ક) પ્લેટો

(ડ) કાર્લ માર્ક્સ

(૪) 'સમાજ મૂળભૂત રીતે જંગલી હતો'- આમ કોણ કહે છે?

(અ) હોબ્સ

(બ) લોક

(ક) રૂસો

(ડ) પ્લેટો

(૫) કોણ સામાજિક કરારવાદી નથી.

(અ) થોમસ હોબ્સ

(બ) લોક

(ક) રૂસો

(ડ) રસેલ

(૬) ગાંધીજીનું જીવન ધ્યેય શું હતું?

(અ) આઝાદી

(બ) વિશ્વશાંતિ

(ક) ધર્મસુધારણા

(ડ) ઈશ્વર સાક્ષાત્કાર

પ્રશ્ન-૨. સામાજિક જીવન વિશેના મૂળભૂત ખ્યાલ સમજાવો.

૧૪

અથવા

P. 7.0.

પ્રશ્ન-૨. સામાજિક સરકારી સંસ્થાના જુદાજુદા સ્વરૂપો સમજાવો.

પ્રશ્ન-૨. (B) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ચાર)

08

(૧) 'કુટુંબ તમામ સામાજિક અનર્થોનું મૂળ છે.'- આમ કોણ કહે છે?

(અ) ગાંધીજી

(બ) સોક્રેટીસ

(ક) ઇસુ ખ્રિસ્ત

(ડ) પ્લેટો

(૨) 'બળવાનનું હિત એ જ ન્યાય.' - કોણ કહે છે?

(અ) સેફલાસ

(બ) થ્રેસીમેક્સ

(ક) ગ્લાઉકોન

(ડ) પ્લેટો

(૩) સ્વામી વિવેકાનંદ

(અ) દરિદ્ર નારાયણ

(બ) સંકુચિત ભાષાવાદ

(ક) ધર્મવિરોધી

(ડ) શંકાવાદના સમર્થક

(૪) પ્રાચીન ભારતમાં

(અ) સ્ત્રીઓ ગુલામ હતી

(બ) સ્ત્રીઓ અભણ હતી.

(ક) સ્ત્રીઓ પર અત્યાચાર થતા.

(ડ) સ્ત્રીઓ સ્વતંત્ર હતી.

(૫) અહિંસા અને સત્યનો પરસ્પરનો સંબંધ

(અ) સાધન-સાધ્ય

(બ) જળ-ચેતન

(ક) પુરુષ-પ્રકૃતિ

(ડ) બ્રહ્મ-માયા

(૬) મિલકતની માલિકી અંગેનો ગાંધીજીનો ખ્યાલ....

(અ) વ્યક્તિવાદી

(બ) અંગત

(ક) ટ્રસ્ટીશીપ

(ડ) નૈતિક

પ્રશ્ન-૩. કુટુંબ સંસ્થાના બદલાતાં કાર્યો વિશે લખો.

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૩. સમાજ સંસ્થાની શિક્ષણ અંગેની શી ફરજ છે? સમજાવો.

પ્રશ્ન-૩. (B) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ત્રણ)

03

(૧) લઘુમતી એટલે...

(અ) અત્યંત પછાત લોકોનો સમૂહ

(બ) વિશેષ ધર્મ કે જાતિનો નાનો સમુદાય

(ક) વિદેશીઓનું મંડળ

(ડ) બહુમતીનો વિરોધી

(૨) પ્લેટો અનુસાર શિક્ષણ

(અ) રાજ્યથી સ્વતંત્ર હોવું જોઈએ.

(બ) રાજ્યથી નિયંત્રિત હોવું જોઈએ.

(ક) સ્ત્રી-પુરુષનું અલગ શિક્ષણ હોવું જોઈએ.

(ડ) શિક્ષણમાં કસરતને સ્થાન ન હોવું જોઈએ.

(૩) અસ્પૃશ્યતા

(અ) સ્વચ્છતા માટે જરૂરી છે.

(બ) ધાર્મિક દ્રષ્ટિએ જરૂરી છે.

(ક) હિંદુ ધર્મનું કલંક છે.

(ડ) સમાજનો અન્યાય છે.

(૪) કુટુંબ સંસ્થા

(અ) બાળ ઉછેરની કામગીરી

(બ) જાતીય સંતોષનું સાધન

(ક) આર્થિક પ્રવૃત્તિનું કેન્દ્ર

(ડ) અસામાજિક પ્રવૃત્તિઓનો આધાર

(૫) ગાંધીજી

(અ) ગરીબોના બેલી

(બ) હિન્દુત્વના હિમાયતી

(ક) સત્ય અને અહિંસાના સમર્થક .

(ડ) લોકશાહીના વિરોધી

પ્રશ્ન-૪. પ્લેટોના સામાજિક ન્યાય અંગે શા વિચારો હતા ? સમજાવો.

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૪. સર્વોદયની વિચારધારા સમજાવો.

પ્રશ્ન-૪. (B) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ત્રણ)

૦૩

(૧) વર્ણપ્રથા એ જ્ઞાતિપ્રથા છે?

(અ) હા

(બ) ના

(ક) અર્ધ સત્ય

(ડ) કશું નહિ

(૨) સમાજની મૂળભૂત સંસ્થા કઈ?

(અ) રાજ્ય

(બ) ધર્મ

(ક) કુટુંબ

(ડ) શિક્ષણ

(૩) પ્લેટો અનુસાર સમાજના વર્ગો કેટલા?

(અ) ચાર

(બ) પાંચ

(ક) ત્રણ

(ડ) સાત

(૪) અનામત પ્રથા.....

(અ) પછાત લોકોના ઉત્કર્ષ માટે છે.

(બ) ગરીબ ઉત્કર્ષ માટે છે

(ક) મજૂરોના ઉત્કર્ષ માટે છે

(ડ) અપંગોના ઉત્કર્ષ માટે છે

(૫) સતીપ્રથા

(અ) પ્રાચીનકાળમાં પ્રચલિત હતી.

(બ) આધુનિકયુગમાં શરૂ થઈ.

(ક) મધ્યયુગમાં શરૂ થઈ.

(ડ) સમય નક્કી નથી

N279-4

B.A. Sem 5 – Philosophy Examination

Paper –305 Core- ‘Social Philosophy’

Instruction:- All questions carries equal

Total Marks -70

Q - 1. Explain the social Form of philosophy. **14**

OR

Q - 1. Explain the Hobas Social Contract Theory.

Q-1. (B) MCQ (any four) **04**

1. The Most Basic Social Institute
 - (a) State
 - (b) Religion
 - (c) Family
 - (d) Education
2. Communism means
 - (a) Equality by force
 - (b) The opposition of non-violence
 - (c) The denial of individual wealth
 - (d) Dictatorship
3. Who is the founder of Communism?
 - (a) Lenin
 - (b) Socrates
 - (c) Plato
 - (d) kal marx
4. ‘The society was originally brutish.’- Who says so?
 - (a) Hobbs
 - (b) Locke
 - (c) Rousseau
 - (d) Plato
5. Who is the founder of Communism?
 - (b) Lenin
 - (b) Socrates
 - (c) Plato
 - (d) kal marx
6. What is the main of life of Gandhiji?
 - (a) Freedom
 - (b) World place
 - (c) Improvement of Religion
 - (d) Realization of the God

Q - 2. Explain the Basic Concepts Of Social Life. **14**

OR

Q -2. Explain the Different forms of Industrial Social organization.

PTO

Q-2. (B) MCQ (any four)

1. 'Family is the root of all social evils.' – who says so?

(a) Gandhiji	(b) Socrates
(c) Jesus Christ	(d) Plato
2. 'Justice is interest of the stronger.'- who says so?

(a) Sephalus	(b) Thracymacus
(c) Glaucon	(d) Plato
3. Swami Vivekananda ...

(a) Daridra Narayana	(b) Meagre linguisticism
(c) Anti-Religiocity	(d) The propounder of scepticism
4. In Ancient India...

(a) The women were slave	(b) The women were illiterate
(c) The women were harassed	(d) The women were free
5. The mutual relation of the non-violence and truth.

(b) Instrument	(b) Matter-Consciousness
(c) Purush-Prakruti	(d) Braham-Maya
6. Gandhiji's concept for the ownership of property

(a) Individual	(b) Personal
(c) Trusteeship	(d) Moral

Q - 3. Write about the changing functions of family.

14

Or

Q - 3. What is the Duty of the Social Institutions about education? – Explain

Q-3. (B) MCQ (any Three)

03

1. Minority means

(a) The group of too much backward people
(b) small group of specific religion or caste
(c) the Association of the Foreigners
(d) the opponents of majority

2. Education as per Plato...
 - (a) Should be free from the State
 - (b) should be controlled by the State
 - (c) Education of the man and woman should be separate
 - (d) there should be no place to gymnastics in education
3. Untouchability.....
 - (a) Is essential for cleanliness
 - (b) Is essential from religious point of view
 - (c) Is the shame to Hinduism
 - (d) Is the injustice to society
4. Family institution
 - (a) The function of breeding children
 - (b) The instrument for sexual satisfaction
 - (c) The centre for economic activities
 - (d) The base of unsocial activities
5. Gandhiji....
 - (a) The Messiah of the poor
 - (b) the Propounder of Hinduism
 - (c) the Propounder of Truth and Non-violence
 - (d) the opponent of Democracy

Q - 4. What were Plato's views regarding social justice.- Explain

14

OR

Q - 4. Explain Sarvodaya Theory.

PTO

Q-4. (B) MCQ (any Three)

1. Is Varnprutha a caste system?
 - (a) Yes
 - (b) No
 - (c) Half way truth
 - (d) None of these
2. Which is the original institute of the society?
 - (a) State
 - (b) Religion
 - (c) Family
 - (d) Education
3. How many classes are there in society as per Plato ?
 - (a) Four
 - (b) Five
 - (c) Three
 - (d) Seven
4. Reservation
 - (a) Is for the development of the backward
 - (b) is for the development of the poor
 - (c) for the development of the labourers
 - (d) is for the development of the disabled
5. Satipratha.....
 - (a) Was prevailing in ancient time
 - (b) started in modern era
 - (c) started in middle age
 - (d) the time is not certain

“Philosophical Principles of World Religions”

સુચના- તમામ પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

કુલગુણ - ૭૦

પ્રશ્ન-૧. ધર્મના વિકાસમાં પ્રાણવાયુ પ્રદાનનું મૂલ્ય સ્પષ્ટ કરો..

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૧ તમારી દૈષ્ટિએ વિશ્વ ધર્મનું સ્વરૂપ કેવું હોય છે? સમજાવો.

પ્રશ્ન-૧. (B) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ચાર)

૦૪

(૧) ધર્મ દર્શનનો સમાવેશ તત્વજ્ઞાનની કઈ શાખામાં થાય છે?

(૨) Idealist view of life પુસ્તકમાં ધર્મદર્શનની અનુભવમૂલક અભ્યાસ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કોણે કર્યો છે?

(૩) ધર્મના વિકાસના તબક્કાઓ કેટલાં છે?

(૪) ધર્મમાં શું મહત્વનું છે?

(૫) ધર્મ અનર રાષ્ટ્ર એક છે?

(૬) આધુનિક સમયમાં ધર્મ અગત્યનો છે?

પ્રશ્ન-૨. જૈન ધર્મના તાત્વિક સિદ્ધાંતોનો સંક્ષિપ્ત પરિચય સમજાવો.

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૨. બૌદ્ધ ધર્મના તાત્વિક સિદ્ધાંતો સમજાવો.

પ્રશ્ન-૨. (B) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ચાર)

૦૪

(૧) હિન્દુ ધર્મમાં પુરુષાર્થ કેટલાં છે?

(૨) કયા ધર્મમાં નિર્વાણની અનુભૂતિ એ જ રહસ્યાનુભૂતિ છે?

(૩) બૌદ્ધ ધર્મ અનુસાર દુઃખ શેમાં નથી.

(૪) સ્યાદવાદને કહેવાય છે?

(૫) શીખ ધર્મના સ્થાપક છે?

(૬) શીખ ધર્મનો શાસ્ત્ર ગ્રંથ કયો છે?

પ્રશ્ન-૩. ઇસ્લામ ધર્મના તાત્વિક સિદ્ધાંતોનો વર્ણવો.

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૩. (B) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ત્રણ)

03

- (૧) ખ્રિસ્તી ધર્મમાં સદ્ગુણ નો વિચાર શેમાં આવે છે?
- (૨) યહૂદી ધર્મના સ્થાપક છે?
- (૩) ઇસ્લામમાં રહસ્યવાદ _____ તરીકે ઓળખાય છે?
- (૪) ઇસ્લામમાં ધર્મમાં ખેરાત એટલે શું?
- (૫) જરથોસ્તી ધર્મના મૂખ્ય તાત્વિક સિદ્ધાંત કયા કયા છે?

પ્રશ્ન-૪. તાઓ ધર્મના તાત્વિક સિદ્ધાંતો સમજાવો.

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૪. કોન્ફ્યુશિઅસ ધર્મના તાત્વિક સિદ્ધાંતો સમજાવો.

પ્રશ્ન-૪. (B) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ત્રણ)

03

- (૧) કોન્ફ્યુશિઅસ ધર્મનો ઉદભવ ----માં થયો છે.
- (૨) આધુનિક સમયમાં ધર્મ અગત્યનો છે
- (૩) સાર્વત્રિક અવસ્થાનો ધર્મ
- (૪) તાઓ ધર્મના પ્રવર્તક છે.
- (૫) તાઓ ધર્મનો ઉદભવ ----માં થયો છે.

B.A. SEM 5 – Philosophy Examination

Paper –305 (Optional) (Old and New)

“Philosophical Principles of World Religions”

Instruction:- All questions carries equal marks.

Total Marks -70

Q - 1. Discuss the Contribution of ‘Animism’ to the Development of Religion.

14

OR

Q - 1. What is the nature of world Religion according to you?-Explain.

Q-1. (B) MCQ (any four)

04

1. In which branch of philosophy the philosophy of religion is Included?
2. Who is use of Anubhavamulaka Abhyasa paddhati of philosophy of religion in book “Idealist view of life.?”
3. How many stages are there to the Development of Religion?
4. What is Importance in religion?
5. Is Religion and the nation one?
6. Is Religion Important in modern era?

Q - 2. Explain the brief Introduction to Essential principles of Jainism.

14

OR

Q -2. Explain the philosophical Tenets of Buddhism.

Q-2. (B) MCQ (any four)

04

1. How many Hinduism types in Purusartha?
2. In which religion the experience of Nirvana is the experience of Mysticism?
3. Where is no misery as per Buddhism.
4. Syadavada is called...
5. is the founder of Sikhism?
6. What is the scripture of the Sikh religion?

Q - 3. Explain the philosophical Tenets of Islam.

14

OR

Q - 3. Explain the philosophical Tenets of Judiasm.

Q-3. (B) MCQ (any Three)

1. Where do we have the virtue in Christianity.
2. The founder of Judaism?
3. In Islam Mysticism is Popular as _____
4. What is Kherat InIslam?
5. What are the Philosophical principles of Judaism.

Q - 4. Explain the philosophical Tenets of Tao.

14

OR

Q - 4. Explain the philosophical Tenets of Confucius.

Q-4. (B) MCQ (any Three)

03

1. Confucius. inception of -----Place.
2. Is religion Importance in modern era?
3. The religion of Universal stage ...
4. In founder of Tao
5. Tao inception of -----Place.

X ——— X ——— X

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 305

Indian Culture

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70.

પ્રશ્ન-1 (અ) ભારતીય ચિત્રકલાના લક્ષણોનું ટૂંકમાં વર્ણન કરો. 14

અથવા

પ્રશ્ન-1 (અ) ભારતીય ચિત્રકલાના ષડઅંગોનો પરિચય કરાવો 14

પ્રશ્ન-1 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ચાર) 4

- (1) કલાના પ્રકારો જણાવો.
- (2) ચિત્ર શબ્દનો અર્થ સમજાવો.
- (3) રસ એટલે શું ?
- (4) તુલિકાસંગ એટલે શું
- (5) ભારતીય ચિત્રકલાની શૈલીઓ જણાવો.
- (6) રૂપપ્રદ કલા એટલે શું ?

પ્રશ્ન-2 (અ) પ્રાગૈતિહાસિક ચિત્રકલા વિષે નોંધ લખો. 14

અથવા

પ્રશ્ન-2 (અ) અજંટાની ચિત્રકલામાં પ્રતિબિંબિત સામાજિક જીવન વર્ણવો. 14

પ્રશ્ન-2 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ચાર) 4

- (1) ભારતમાં પ્રાગૈતિહાસિક ચિત્રો ક્યાંથી મળી આવે છે?
- (2) પદ્મપાણિનું પ્રસિદ્ધ ચિત્ર કઈ ગુફામાં આવેલું છે?
- (3) બાધની ગુફામાં ક્યા ધર્મના ચિત્રો આવેલાં છે?
- (4) સિત્તનવાસનની ચિત્રકલા ક્યા ધર્મને પ્રતિબિંબિત કરે છે?
- (5) ભીમ બેટકાના ચિત્રો ક્યાં આવેલાં છે?
- (6) અજંટાની ગુફાઓ ક્યાં આવેલી છે?

પ્રશ્ન-3 (અ) રાજસ્થાની ચિત્રકલાના વિષયો અને કેન્દ્રો વિષે ટૂંકમાં લખો. 14

અથવા

પ્રશ્ન-3 (અ) મુઘલ ચિત્રકલાના વિકાસમાં અકબર અને જહાંગીરનું પ્રદાન મૂલવો. 14

- પ્રશ્ન-3 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ત્રણ) 3
- (1) મુઘલ ચિત્રકલાના વિષયો જણાવો.
 - (2) બની ઠની કઈ શૈલીનું ચિત્ર છે?
 - (3) રાગમાલાના ચિત્રો એટલે શું?
 - (4) પાલશૈલી એટલે શું?
 - (5) જહાંગીરખા સમયના ચિત્રકારોના નામ જણાવો.
- પ્રશ્ન-4 (અ) પહાડી ચિત્રકલા વિષે સવિસ્તર નોંધ લખો. 14
- અથવા
- પ્રશ્ન-4 (અ) ભારતીય ચિત્રકલાના આધુનિક પ્રવાહો વિષે માહિતી આપો. 14
- પ્રશ્ન-4 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (ગમે-તે-ત્રણ) 3
- (1) ગુલેર ચિત્રશૈલીના વિષયો જણાવો.
 - (2) ભારતના આધુનિક ચિત્રકારોના નામ આપો.
 - (3) ભારતના જાણીતા કલા મહાવિદ્યાલયોના નામ લખો.
 - (4) કાંગડા ચિત્રશૈલીના લક્ષણો જણાવો.
 - (5) ભારતના સૌ પ્રથમ આધુનિક ચિત્રકાર કોણ હતા?

ENGLISH VERSION

- 1 (a) Narrate the characteristics of Indian Painting style in short. 14
- OR
- 1 (a) Give an introduction about Six Limbs (shadanga) of Indian Painting. 14
- 1 (b) Write the answer in brief.(any four) 4
- (1) Mention the type of Art.
 - (2) Define the word 'Chitra'.
 - (3) What is Ras?
 - (4) What is Tulikabhang?
 - (5) Mention the style of Indian Painting.
 - (6) What is art of Rupprada?
- 2 (a) Write the note about pre-historical painting. 14
- OR
- 2 (a) Describe the reflection of the social life in Ajanta Painting. 14

- 2 (b) Write the answer in brief.(any four) 4
- (1) Where do we find the pre-historical painting of India?
 - (2) In which cave the famous painting of Padmpani found?
 - (3) Which religious is paintings are found the cave of Bhajj ?
 - (4) Which religious is mirrored in painting of Shittanvasan?
 - (5) Where Bhimbetaka's painting are situated?
 - (6) Where is the cave of Ajanta? *Situated?*
- 3 (a) Write in brief about subejects and centers of Rajashan Painting. 14
- OR
- 3 (a) Evaluate the contribution of Akabar and Jahangir in development Of Mughal Painting. 14
- 3 (b) Write the answer in brief.(any three) 3
- (1) Mention the subject of Mughal Painting.
 - (2) Name of the style of Bani-Thani Painting.
 - (3) What is Ragamala Paintings. ?
 - (4) What is Pal style?
 - (5) Mention the names of Painters during Jahangir's period.
- 4 (a) Write in detail about Pahari Painting. 14
- OR
- 4 (a) Give an information about Modern trends in Indian Painting. 14
- 4 (b) Write the answer in brief.(any three) 3
- (1) Mention the subjects of Guler style.
 - (2) Mention the names of modern painters of India.
 - (3) Name the famous Fine Arts University of India.
 - (4) Mention the characteristics of Kangada Painting.
 - (5) Who was the first modern painter of India?
-

**B.A. (Sem.-5) (New) Examination
CC 305**

Elements of Historical Method

March 2019

[Max. Marks : 70]

Time : 2-30 Hours]

- સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) જરૂર જણાય ત્યાં આકૃતિ દોરો.

- ૧ (અ) ઇતિહાસ એટલે શું? તેની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ જણાવો ૧૪
અથવા
- (અ) ઇતિહાસનું એક વિજ્ઞાન તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.
(બ) જોડકાં જોડો : ૦૪
(૧) ઇતિહાસનો ગ્રીક શબ્દ	(૧) નેપોલિયન બોનાપાર્ટ
(૨) જે.બી. હરી	(૨) ઇતિહાસ લેખન કલાનો પિતા
(૩) હેરોડોટસ	(૩) ઇતિહાસ વિજ્ઞાન
(૪) ઇતિહાસ માત્ર દંતકથાઓનો અહેવાલ	(૪) આઈરોપિયા
- ૨ (અ) ઇતિહાસના સહાયકશાસ્ત્ર તરીકે સૂચિવિદ્યા, પુરાતત્વશાસ્ત્ર અને નૃવંશશાસ્ત્રનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪
અથવા
- (અ) ઐતિહાસિક સાધન એટલે શું? ઇતિહાસના વિવિધ સાધનોનું વર્ગીકરણ કરો.
(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો : ૦૪
- (૧) પુસ્તકો અને દસ્તાવેજોની યાદી એટલે
(૧) ક્રમાંક વિદ્યા (૨) સૂચિવિદ્યા
- (૨) મનુષ્યની ઉત્પત્તિને લગતું શાસ્ત્ર તરીકે ઓળખાય છે.
(૧) વંશાવલી (૨) નૃવંશશાસ્ત્ર
- (૩) હયુ સેન-ત્યાંગની પ્રવાસ નોંધો કક્ષાનું સાધન ગણી શકાય.
(૧) પ્રથમ (૨) પ્રિતિય
- (૪) ઇતિહાસના બનાવોને તારીખ પ્રમાણે ગોઠવનાર વિદ્યાને કહેવામાં આવે છે.
(૧) સુચિવિદ્યા (૨) ક્રમાંક વિદ્યા
- ૩ (અ) ઇતિહાસનું પુનઃલેખન શા માટે જરૂરી છે? ૧૪
અથવા
- સિધ્ધહસ્ત ઇતિહાસકારનાં લક્ષણો જણાવો?
- (બ) વિધાન સાચું છે કે ખોટું તે જણાવો. ૦૪
- (૧) ઇતિહાસમાં પુરાવો મહત્ત્વનો નથી.
(૨) અગાઉના ઇતિહાસની ક્ષતિઓ સુધારવા ઇતિહાસના પુનઃલેખનની જરૂર છે.
(૩) ઇતિહાસ ગતિશીલ અને જીવનશાસ્ત્ર છે.

1103N282-2

- ૪ (અ) જહુનાથ સરકારનું ઈતિહાસકાર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
અથવા
(અ) ઈતિહાસકાર તરીકે ડો. મકરંદ મહેતાનું પ્રદાન વર્ણવો. ૧૪
(બ) એક વાક્યમાં જવાબ આપો. ૦૩
(૧) ડો. બીપીનચંદ્રનો જન્મ કયા પ્રદેશમાં થયો હતો?
(૨) ઔરંગઝેબનો ઈતિહાસ કોણે લખ્યો?
(૩) ડો. મકરંદ મહેતાએ કયા વિષય પર પી.એચ.ડી.ની ડિગ્રી પ્રાપ્ત કરી હતી?

ENGLISH VERSION

Instruction : (1) Figures to right indicates full marks.
(2) Draw diagram wherever necessary.

- 1 (a) What is History? Explain its different definitions. 14
OR
(a) Evaluate History as a Science.
(b) Match the following : 04
(1) Greck word for History (1) Napoleon Bonapart
(2) J. B. Berry (2) Father of the Ar't of writing History
(3) Herodotus (3) History is Science
(4) History is only Records of myths (4) Iropia
- 2 (a) Explain the importance of Bibliography, Archacology and Anthropology as the auxiliary science of History. 14
OR
(a) What is Historical source? Classify the various sources of History.
(b) Fill in the blanks : 04
(1) A list of books and documents is
(a) Chronology (b) Bibliography
(2) The science related to the origin of human beings is known as
(a) Genology (b) Anthropology
(3) The travelogue of Hy-en-tsang can be considered as source.
(a) Preliminary (b) Secondary
(4) Arrangement of Historical events according to is called system.
(a) Bibliography (b) Chronology.

1103N282-3

- 3 (a) Explain the necessity of rewriting History. 14
- OR**
- (a) Discuss the characteristics of competent historian.
- (b) Find out true or false. 03
- (1) Evidence in History is not important
- (2) Rewriting History is necessary to change the faults of History written earlier.
- (3) "History is dynamic and Live Source.
- 4 (a) Narrate the contribution of "Jadynath Sarkar" as a Historian. 14
- OR**
- (a) Narrate the contribution of "Dr. Makarand Mehta" as a Historian.
- (b) Answer in one sentence : 03
- (1) In which region was Dr. Bipanchandra
- (2) Who wrote the History of Aurangzeb?
- (3) On which topic did Dr. Makarand Mehta go his Ph.D.?
- (4) Who is known as the father of Green revolution in India?
-

1103N282-4

Candidate's Seat No : _____

B.A. (Sem.-5) (Old Course) Examination

CC 305

The Constitutional of Independent India-1 (1947 A.D. to 1964 A.D.)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

(૨) જરૂર જણાય ત્યાં આકૃતિ દોરો.

- ૧ (અ) ભારતીય બંધારણના ઘડતરનો ખ્યાલ આપો ૧૪
અથવા
- (અ) ભારતીય બંધારણના મુખ્ય લક્ષણોની ચર્ચા કરો. ૦૪
(બ) જોડકાં જોડો :
(૧) ભારતીય બંધારણની ચાવી	(૧) ડો. ભીમરાવ આંબેડકર
(૨) બંધારણ સભાના અધ્યક્ષ	(૨) આમુખ
(૩) મતાધિકારની ઉંમર	(૩) ૨ વર્ષ ૧૧ માસ ૧૮ દિવસ
(૪) ભારતીય બંધારણના ઘડતરમાં લાગેલો સમય	(૪) ૧૮ વર્ષ
- ૨ (અ) ભારતીય બંધારણ અનુસાર મૂળભૂત અધિકારો વર્ણવો. ૧૪
અથવા
- (અ) રાજનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોની અગત્યતા સમજાવો. ૦૪
(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો :
- (૧) ભારતીય બંધારણમાં મૂળભૂત અધિકારો આપવામાં આવ્યા છે.
(૧) ૭ (૨) ૬
- (૨) રાજનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોના પ્રકાર છે.
(૧) ૫ (૨) ૨
- (૩) મૂળભૂત અધિકારો નાગરીક જીવનને બનાવે છે.
(૧) શાંત (૨) સંગીન
- (૪) દેશની મૂળભૂત અધિકારોનું રક્ષણ કરે છે.
(૧) સરકાર (૨) સર્વોચ્ચ અદાલત
- ૩ (અ) ભારતીય રાષ્ટ્ર પ્રમુખના સ્થાન અને સત્તાઓની સમીક્ષા કરો. ૧૪
અથવા
- ભારતીય સંસદની રચના અને સત્તાઓ જણાવો. ૦૪
(બ) સાચું કે ખોટું જણાવો.
- (૧) ભારતની સંસદ બે ગૃહોની બનેલી છે.
(૨) નાણાંકીય ખરડો સૌ પ્રથમ લોકસભામાં રજૂ થાય છે.
(૩) રાજ્ય સભાના સભ્યોની મુદત પાંચ વર્ષ છે.

1103N282-5

- ૪ (અ) સર્વોચ્ચ અદાલતની સત્તાઓ જણાવો. ૧૪
- અથવા
- (અ) આયોજનપંચની રચના અને કાર્યક્ષેત્રનું વર્ણન કરો. ૧૪
- (બ) એક વાક્યમાં જવાબ આપો. ૦૩
- (૧) સર્વોચ્ચ અદાલતના ન્યાયાધિશોની નિમણૂંક કોણ કરે છે.
- (૨) આયોજન પંચના વડા હોદ્દાની રૂએ માટે ભાગે કોણ હોય છે?
- (૩) ભારતમાં સૌ પ્રથમ ચૂંટણી ક્યારે થઈ?

ENGLISH VERSION

Instruction : (1) Figures to right indicates full marks.
(2) Draw diagram wherever necessary.

- 1 (a) Give an idea of the construction of the Indian Constitution. 14
- OR
- (a) Describe the main features of the Constitution of India.
- (b) Match the following : 04
(1) Key to Indian Constitution	(1) Dr. Bhimrao Ambedkar
(2) Chirman of constituent Assembly	(2) The Preamble
(3) One can exercise prunchise at this Age	(3) 2 years, 11 manths 18 day's
(4) Time taken to constitutyte the Indian Constitution.	(4) 18 years.
- 2 (a) Describe the fundamental Rights according to the Indian Constitution. 14
- OR
- (a) State the importance of the Directive Principles of State Policy.
- (b) Fill in the blanks : 04
- (1) There are fundamental Rights in the constitution
(a) 7 (b) 6
- (2) The guiding principles of political science are in number
(a) Five (b) Two
- (3) Basic Rights makes citizen's life
(a) Peaceful (b) Classic.
- (4) Country's protects the basic rights of people
(a) Government (b) Supreme Court
- 3 (a) Review the position and Power of the president of India. 14
- OR
- (a) Discuss the composition and Power of the president (Lack Sabha)

1103N282-6

- (b) True or False. 03
- (1) The parliament of India is made up of two houses
 - (2) The financial Bill is first presented before Lok Sabha
 - (3) The tenure for Rajya Sabha members is Five Year's.
- 4 (a) Describe the Powers of the Supreme Court. 14
- OR**
- (a) Explain the composition and Power of Planning Commission.
- (b) Answer in one sentence : 03
- (1) Who appoints the judges of the Supreme Court?
 - (2) Who is the Head / Chairman president of Planning Commission as Per Law?
 - (3) When was the first election in India held?
-

B.A. (Sem.-V) Examination

Core CC 305-A

Political Science (Panchayat Raj in India)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ (અ) બળવંતરાય મહેતા સમિતિ અહવાલની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૧ (અ) અશોક મહેતા સમિતિના સુઝાવોની ટીકાત્મક સમીક્ષા કરો. ૧૪
(બ) કોઈપણ ચારના જવાબો એક/બે વાક્યોમાં લખો. ૦૪
(૧) બળવંતરાય મહેતા સમિતિ ક્યારે રચાઈ હતી ?
(૨) ત્રી-સ્તરિય માળખું એટલે શું ?
(૩) નવો પંચાયતી રાજ ધારોનું શું મહત્ત્વ હતું ?
(૪) ગ્રામ સભા એટલે શું ?
(૫) જિલ્લા કલેક્ટરની શું ભૂમિકા છે ?
(૬) જમીનવેરો એટલે શું ?
- ૨ (અ) ગ્રામ પંચાયતના કાર્યો સમજાવો. ૧૪
અથવા
- (અ) તાલુકા પંચાયત એટલે શું ? તેના આવકના સાધનો કયા છે ? ૧૪
(બ) કોઈપણ ચાર વિશે એક/બે વાક્યોમાં લખો. ૦૪
(૧) ગ્રામ પંચાયતની રચના કેવી હોય છે ?
(૨) સરપંચ એટલે શું ?
(૩) જિલ્લા પંચાયતના કોઈ પણ બે આવકના સાધનો લખો ?
(૪) BDO કોણ હોય છે ?
(૫) જિલ્લા પંચાયતના કોઈ પણ બે કાર્યો લખો.
(૬) લોકશાહી વિકેન્દ્રીકરણ એટલે શું.
- ૩ (અ) પંચાયતી રાજ રાજકીય પક્ષોની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૩ (અ) ચૂંટાયેલાં સભ્યો અને પંચાયતી રાજનાં અધિકારીઓ વચ્ચેના સંબંધો સમજાવો. ૧૪
(બ) કોઈપણ ત્રણના જવાબો ટૂંકમાં લખો. ૦૩
(૧) જયપ્રકાશ નારાયણ એ રાજકીય પક્ષો અને પંચાયત વિશે મત આપ્યો હતો ?
(૨) કેન્દ્ર અને પંચાયત વચ્ચે શું સંબંધ છે ?
(૩) શું રાજ્ય સરકાર પંચાયતમાં દખલગીરી કરે છે ?
(૪) શું પંચાયત કોઈ સંસ્થા ઉપર નાણાકીય રીતે નિર્ભરિત છે ?
(૫) ભૂ-દાન આંદોલન એટલે શું ?

1103N283-2

- ૪ (અ) પંચાયતમાં અનુસુચિત જાતિ અને જનજાતિની શું ભૂમિકા છે ? ૧૪
અથવા
- ૪ (અ) પંચાયત વિશે ગાંધીજીના શું વિચારો હતા ? ૧૪
(બ) કોઈપણ ત્રણના જવાબો એક-બે વાક્યોમાં લખો : ૦૩
(૧) સર્વોદય એટલે શું ?
(૨) પંચાયતની કોઈપણ બે સમસ્યા લખો.
(૩) પંચાયતની કોઈપણ બે સિદ્ધિઓ જણાવો.
(૪) પંચાયતમાં સ્ત્રીઓની શું ભૂમિકા છે ?
(૫) સ્વનિર્ભર ગામડાઓ એટલે શું ?

ENGLISH VERSION

Instruction : (1) Figures to right indicates full marks.

(2) All questions are compulsory.

- 1 (a) Discuss in detail Balwantrai Mehta Committee report. 14
OR
- 1 (a) Critically analyse Ashok Mehta Committee suggestions. 14
(b) Answer any four in one/two sentences : 04
(1) When was Balwantrai Mehta Committee formed ?
(2) What is Three-Tier structure ?
(3) What is the signification of Ne Panchayati Raj Act.
(4) What is Gram Sabha ?
(5) What is the role of Distict Collector ?
(6) What is Hard Tax ?
- 2 (a) Explain the functions of the Village Panchayat. 14
OR
- (a) What is Block Panchayat ? What are its sources of Income. 14
(b) Answer any four in one/two sentences. 04
(1) What is the composition of Village Panchayat ?
(2) What is Sarpanch ?
(3) Give two source of income of Distict Panchayat.
(4) Who is BOD ?
(5) Give two functions of Distict Panchayat.
(6) What is demenatic decentralisation ?
- 3 (a) Discuss the role of Political Parties in Panchayat Raj. 14
OR
- (a) Explain the relation between elected members and officers of Panchayat Raj. 14
(b) Answer in brief any three : 03
(1) What did Jay Prakash Narayan Say about Political Party and Panchyat ?
(2) What is relation between centre and Panchayat.
(3) Do the state Government interfere in Panchayat ?
(4) Are you the Panchayats financially department on any one ?
(5) What is Bhoodan Movement.
- 4 (a) What is the role of S.C. and S.T. in Panchayat. 14
OR
- 4 (a) What is Handhi's views on Panchayats. 14
(b) Answer any three in brief : 03
(1) What is Sarvodaya ?
(2) Give two problems of Panchayats.
(3) Give two achievements of Panchayats.
(4) What is the role Women in Panchayat.
(5) What is self-sufficient village ?

1103N283-3

Candidate's Seat No : _____

B.A. (Sem.-V) Examination

Core CC 305-B

Political Science (United Nations-UNO)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

(૨) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ (અ) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘનો પરિચય આપો અને તેના રચનાનું વર્ણન કરો. ૧૪
- અથવા
- ૧ (અ) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય શું છે ? સમજાવો. ૧૪
- (બ) કોઈપણ ચારના ઉત્તર એક અથવા બે વાક્યોમાં લખો. ૦૪
- (૧) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘની સ્થાપનાનો વર્ષ
- (૨) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના વર્તમાન સેક્રેટરી જનરલ
- (૩) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના સર્જન પાછળ વિચાર.
- (૪) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘનું મુખ્ય મથક
- (૫) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘની અધિકૃત ભાષાઓ (official languages)
- (૬) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘ કુલ સભ્યો (Total Members).
- ૨ (અ) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘની મહાસભા પર વિગતે નોંધ લખો. ૧૪
- અથવા
- ૨ (અ) સલામતી સમિતિ શું છે ? તેની ભૂમિકા સમજાવો. ૧૪
- (બ) કોઈપણ ચારના ઉત્તર એક અથવા બે વાક્યોમાં લખો. ૦૪
- (૧) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘ મહાસભામાં કેટલા દેશો પાસે મતદાન અધિકાર છે ?
- (૨) સામાન્ય સભાના પ્રથમ સત્ર ક્યારે બોલાવ્યા હતા ?
- (૩) સલામતી સમિતિના કાયમી સભ્યોના નામ આપો.
- (૪) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના સલામતી સમિતિમાં કેટલા અસ્થાયી સભ્યો છે ?
- (૫) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના વહીવટી માટે કયો ભાગ જવાબદાર છે ?
- (૬) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના સચિવાલયના વડા કોણ હોય છે ?
- ૩ (અ) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના આર્થિક અને સામાજિક પરિષદ વિશે માહિતી આપો. ૧૪
- અથવા
- ૩ (અ) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના વિશિષ્ટ સંસ્થાઓની સમીક્ષા કરો (Specialized agencies). ૧૪
- (બ) કોઈપણ ત્રણના ઉત્તર એક અથવા બે વાક્યોમાં લખો લખો. ૦૩
- (૧) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘનો મુખ્ય ન્યાયિક અંગ કયો છે ?
- (૨) આંતરરાષ્ટ્રીય ન્યાય અદાલત ક્યાં સ્થિત છે ?
- (૩) આર્થિક અને સામાજિક પરિષદના સભ્યો કોણ નક્કી કરે છે ?
- (૪) યુનેસ્કોનું કામ શું છે ?
- (૫) કયા વર્ષમાં 'વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગનાઈઝેશન'નું બંધારણ અપનાવવામાં આવ્યું હતું ?
- ૪ (અ) વર્તમાન સમયમાં સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘની ઉપયોગિતાની તપાસ કરો. ૧૪
- અથવા
- ૪ (અ) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘની સફળતા અને નિષ્ફળતા વિગતે તપાસો. ૧૪
- (બ) કોઈપણ ત્રણના ઉત્તર એક અથવા બે વાક્યોમાં લખો : ૦૩
- (૧) ભારત સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘમાં ક્યારે જાડાયો ?
- (૨) ભારત સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના સલામતી સભાનો કાયમી સભ્ય છે ?
- (૩) શું સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘની ચાર્ટર સુધારી શકાય ?
- (૪) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના પ્રથમ સેક્રેટરી કોણ જનરલ કોણ હતા ?
- (૫) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના કયા સેક્રેટરી જનરલને શાંતિ માટે નોબેલ પુરસ્કાર મળ્યો હતો ?

1103N283-4

ENGLISH VERSION

Instruction : (1) Figures to right indicates full marks.
(2) All questions are compulsory.

- 1 (a) Give an introduction of the United Nations Organisation (UNO) and describe its formation. 14
OR
- 1 (a) What are the main objectives of the UNO. 14
(b) Answer any four in one or two lines : 04
(1) The year of establishment of the UNO.
(2) The current Secretary General of the UNO.
(3) The idea behind the formation of the UNO.
(4) Head quarters of the UNO.
(5) Official languages of the UNO.
(6) Total members of the UNO.
- 2 (a) Write a detailed note on the UN General Assembly. 14
OR
- (a) What is the Security Council ? Explain its role. 14
(b) Answer any four in one or two lines : 04
(1) How many countries have the right to vote in the U.N. General Assembly ?
(2) When was the first session of the General Assembly convened.
(3) Give the names of the permanent members of the Security Council.
(4) How many non-permanent members are there in the U.N. Security Council ?
(5) When organ of the UN is responsible for its administration ?
(6) Who is the head of the U.N. Secretariat ?
- 3 (a) Give information about the United Nations Economic and Social Council (ECOSOC). 14
OR
- (a) Review the specialized agencies of the U.N.O. 14
(b) Answer any three in two lines : 03
(1) Which is the main judicial organ of the UNO ?
(2) Where is the international Court of justice situated ?
(3) Who decides the members of the Economic and Social Council ?
(4) What is the work of the UNESCO ?
(5) In which year was the constitution of the World Health Organisation (WHO) adopted?
- 4 (a) Examine the relevance of the UNO in present times. 14
OR
- 4 (a) Examine in detail the successes and failures of the UNO. 14
(b) Answer any three in one or two lines : 03
(1) When did India join the UNO ?
(2) Is India a permanent member of the U.N. security Council ?
(3) Can the charter of the UNO be emended ?
(4) Who was the first U.N. Secretary General ?
(5) Which UN Secretary General got the Noble Peace Price ?
-

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 305

Economics (Old/New)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) જમણી તરફના અંક જે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧ (અ) આર્થિક સર્વેક્ષણ એટલે શું? આર્થિક સર્વેક્ષણની પ્રક્રિયાના તબક્કાઓ સમજાવો. ૧૪

અથવા

૧ (અ) સંશોધનનો અર્થ સમજાવી. સંશોધન પ્રશ્નની પસંદગી અને ઘડતરમાં કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખવામાં આવે છે? તે ચર્ચો. ૧૪

(બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : ૦૪

(૧) આર્થિક સર્વેક્ષણમાં નું વિશેષ મહત્વ છે. (ઇતિહાસ, સંશોધન)

(૨) પૂના શહેરનાં કુટુંબોનો આર્થિક સર્વે કોણે કર્યો હતો? (ડો. ડી. આર. ગાડગીલ, ચાર્લ્સ બૂથ)

(૩) આર્થિક સર્વેક્ષણનું ભૌગોલિક ક્ષેત્ર કેવું હોય છે? (પૂર્વ નિશ્ચિત, અનિશ્ચિત)

(૪) શિક્ષણની સમસ્યાના ઉકેલ માટે કેવા પ્રકારના સંશોધનો જરૂરી છે?

(વ્યાવહારિક સંશોધનો, કેળવણી વિષયક સંશોધનો)

૨ (અ) નિદર્શનો અર્થ સમજાવી. સમષ્ટિ અને નિદર્શની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૨ (અ) નિદર્શનના પ્રકાર તરીકે સંભાવનાત્મક અને બિનસંભાવનાત્મક નિદર્શન સમજાવો.

(બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : ૦૪

(૧) માહિતી વિશ્લેષણ માટે કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ. (આર્થિક, આંકડાશાસ્ત્રીય)

(૨) નિદર્શમાંથી મળેલા મધ્યક, પ્રમાણ વિચલન, સહસંબંધ જેવા માપોને તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. (સાંખ્યિકી, પ્રાયલ)

(૩) સમાન ગુણધર્મ ધરાવતા સભ્યોના સમગ્ર સમૂહને કહે છે. (સમષ્ટિ, નિદર્શ)

(૪) સંભાવના નિદર્શનમાં નમૂનો પસંદ કરાય છે. (પૂર્વગ્રહ વગર, પૂર્વગ્રહ પૂર્વક)

૩ (અ) મુલાકાત પદ્ધતિનો અર્થ અને લક્ષણો જણાવો. ૧૪

અથવા

૩ (અ) મુલાકાતના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

(બ) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો. ૦૩

(૧) મુલાકાત એ એક મૌખિક પ્રશ્નાવલિ છે.

(૨) મુલાકાત લેનાર અને આપનાર વચ્ચે સ્થપાતા સંબંધની ગુણવત્તા પર મુલાકાતની સફળતાનો આધાર રહેલો છે.

(૩) મુલાકાત માત્ર રૂબરૂ જ હોય છે.

૪ (અ) પ્રશ્નાવલિનો અર્થ અને લક્ષણોની સમજૂતી આપો. ૧૪

અથવા

૪ (અ) પ્રશ્નાવલિનું ઘડતર (રચના) કરતી વખતે કઈ કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ?

(બ) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો. ૦૩

(૧) પ્રશ્નાવલિ અને કસોટી બંને વચ્ચે ભેદ છે.

(૨) પ્રશ્નાવલિ દ્વારા માહિતી મેળવવાની બે રીત છે.

(૩) પ્રશ્નાવલિમાં અંગત જીવનના પાસાઓને સ્પર્શતા પ્રશ્નો હોવા જોઈએ?

[P.T.O.]

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

- 1 (a) What is economic survey? Explain the stages of economic survey process. 14
- OR**
- 1 (a) Explain in meaning of research and discuss which points are to be considered while selecting and formulating a research problem
- (b) Select proper option : 04
- (1) _____ has grater signficance in economic survey. (History, Research)
- (2) Who had done economic surve of the familes of pune.
(Dr. D. R. Gadgil, Charles Booth)
- (3) How is geographical area of economic survey? (Pre-determind, Indetermind)
- (4) What type if researchs are required for the scientific solution of educational probles?
(Applied Reseacr, Educational Research)
- 2 (a) Explain the meaning of sample and discuss population and sample. 14
- OR**
- 2 (a) Explain probabilistic and Non-probabilistic sampling as type of sampling. 14
- (b) Select proper option : 04
- (1) Which methods are used for data analysis? (Economic, Statistical)
- (2) Mean Median, Standard deviation, correlation etc obtained from the sample are called (Statistics, Parameter)
- (3) The whole group of members having equal characteristics is called
(Population, Sample)
- (4) In probabilistic sampling the sample is selected
(without prejudice, with prejudice)
- 3 (a) Describe are meaning and characteristics Inteviuw method. 14
- OR**
- 3 (a) Discuss the types of Interview. 14
- (b) State whether the following sentences are true or fales : 03
- (1) Interview is an oral questionnaire
- (2) The success of interview depends on the quality of the relationship between the interviewer and the interviwee
- (3) Interview is always face-to-face only.
- 4 (a) Explain meaning and characteristics of questionnaire. 14
- OR**
- 4 (a) Which points are to be considered while constructing a questionnaire? 14
- (b) State whether the following sentences are true or fales : 03
- (1) There is a difference between questionnaire and a test.
- (2) There are two methods of collecting data through questionnaire.
- (3) In a questionnaire, there should be questions, related to one's personal life.

18/11/13

N284-3

T. Y. B. A., સેમેસ્ટર: V

CC- 305-EA : ECONOMICS MARCH-2019
FOR EXTERNAL STUDENTS
(ECONOMICS ESSAYS-01)

TIME: 2.30 HOUR

TOTAL MARKS: 70

- નોંધ: ૧) બધાજ નિબંધોના ગુણ સરખા છે.
૨) નીચેના માંથી કોઈપણ બે નિબંધ લખો.

GUJARATI VERSION

- ૦૧) વિકસતા દેશોમાં શૈક્ષણિક અર્થશાસ્ત્ર
૦૨) ગાંધીજીના આર્થિક વિચારો
૦૩) વિકસતા દેશોના સંદર્ભમાં સ્વાસ્થ્યનું અર્થશાસ્ત્ર
૦૪) પ્રાદેશિક વેપાર સમજૂતીઓ: NAFTA, SAFTA, E.U.

T. Y. B. A., સેમેસ્ટર: V

CC- 305-EA : ECONOMICS MARCH-2019
FOR EXTERNAL STUDENTS
(ECONOMICS ESSAYS-01)

TIME: 2.30 HOUR

TOTAL MARKS: 70

- NOTE : 01) ALL ESSAY CARRY EQUAL MARKS
02) WRITE ANY TWO ESSAYS FROM THE FOLLOWING

ENGLISH VERSION

- 1) ECONOMICS OF EDUCATION IN DEVELOPING COUNTRIES
- 2) GANDHIAN ECONOMIC THOUGHTS
- 3) ECONOMICS OF HEALTH WITH REFERENCE TO DEVELOPING COUNTRIES
- 4) REGIONAL TRADE AGREEMENTS: NAFTA, SAFTA, E.U.

p-T 0

- Q.1 રિકાર્ડોના આર્થિક વૃદ્ધિના સિદ્ધાંતનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. અથવા
Critically Explain Ricardian Model of Economic Growth. Or
એડમ સ્મિથના આર્થિક વૃદ્ધિના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો
Critically Explain Adam Smith's Model of Economic Growth 14
- Q.2 ડોમરના આર્થિક વૃદ્ધિના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો. અથવા
Describe Doamr's Economic Growth Model. Or
અસમતોલવિકાસના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો.
Describe unbalanced Economic Growth Model. 14
- Q.3 વિકસતા દેશોના સંદર્ભમાં વસતીસંક્રમણનો સિદ્ધાંત તપાસો. અથવા
Explain Population Explosion Theory with reference to developing nation. Or
વિકસતા દેશોમાં ગરીબીના કારણો જણાવો.
Describe the causes of poverty in developing nations. 14
- Q.4 આવક અસમાનતા એટલે શું? આવકની અસમાનતાનું નિવારણ કઈ રીતે થઈ શકે છે?
અથવા
Explain the concept of income inequality? What are the remedies to solve it? Or
ક્યોટો પ્રોટોકોલ વિષે નોંધ લખો.
Write a note on Kyoto protocol in detail. 14
- Q.4 બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ લખો:/ choose the correct option: 14
1. પ્લાસ્ટીક, જંતુનાશક દવાઓ વગેરે કયા પ્રદૂષણ છે? / Plastics, pesticides are which pollutants?
a. અસ્થાયી/ unstable b. સ્થાયી/ stable c. અવિનાશી/ indestructible d. કાયમી/ permanent
 2. કેટલા ટન કાર્બન ડાયોક્સાઇડમાં ઘટાડો કરવાથી ૧ કાર્બન ક્રેડિટ અપાય છે? / For how many tonnes of decrease in the carbon, one carbon credit is given?
a. ૧ ટન/1 ton b. ૨ ટન / 2 ton c. ૩ ટન /3 ton d. ૪ ટન/4 ton
 3. ગરીબીનો મુખ્ય સૂચક કયો છે? /What is the main indicator of poverty?
a. વૈભવ / luxury b. મૂળભૂત જરૂરિયાતો / basic needs c. બિઝનેસ/ business
d. આમાંથી એક પણ નહિ/ none of these.
 4. કયા બેરોજગારીમાં શ્રમની સીમાંત ઉત્પાદકતા શૂન્ય છે? / Marginal productivity of labour is zero in which type of unemployment
a. મોસમી / seasonal-unemployment b. છુપી / disguised unemployment c. ચક્રીય/ cyclical unemployment
d. ખુલી/ open unemployment
 5. અપેક્ષિત વૃદ્ધિ દર _____ દ્વારા રજૂ થાય છે? / What represents warranted growth rate?
a. Gw b. G c. Gn d. Gg
 6. SOC કયા મૂળભૂત સેવાઓ સાથે સંબંધિત છે? / Which of the following is associated with SOC ?
a. પરિવહન/ Transport b. ઉદ્યોગ / Industry c. કૃષિ / Agriculture D. બધુંજ / All of These
 7. વાસ્તવિક વૃદ્ધિ દર _____ દ્વારા રજૂ થાય છે? / What represents Actual growth rate?
a. Gw b. G c. Gn d. Gg

8. અસંતુલિત વિકાસનો સિદ્ધાંત કોણ રજૂ કરે છે? / Who formulated the unbalance growth theory?
 a. ડોમર/ Domar b. હેરોડ / Harrod c. હર્શમેન / Hirschman d. નર્ક્સ/ Nurkse
9. DPA કયા મૂળભૂત સેવાઓ સાથે સંબંધિત છે? / Which of the following is associated with DPA?
 a. પરિવહન / Transport b. ઉદ્યોગ/ Industry c. કૃષિ / Agriculture d. વીજળી / Electricity
10. કયા ગેસ અલ્ટ્રા વાયોલેટ રેઝ માંથી પૃથ્વીનું રક્ષણ કરે છે? / Which gas protects earth from ultra violet rays?
 a. ઓક્સીજન / Oxygen b. નાઈટ્રોજન / Nitrogen c. કાર્બન ડાય ઓક્સાઇડ/ Carbon Dye Oxide d. ઓઝોન Ozone
11. કયા વર્ષથી, ક્યોટો પ્રોટોકોલ લાગુ કરવામાં આવ્યો છે? / From which year, Kyoto protocol has been implemented?
 a. 1996 b. 1995 c. 1997 d. 2005
12. સંતુલિત વિકાસનો સિદ્ધાંત કોણ રજૂ કરે છે? / Who formulated the balanced growth theory?
 a. રિકાર્ડો / Ricardo b. હેરોડ / Harrod c. હર્શમેન / Hirschman d. નર્ક્સ/ Nurkse
13. ગરીબી કેવો ખ્યાલ છે? /What is the nature of poverty?
 a. ભૌગોલિક/geographical b. ગુણાત્મક/qualitative c. પરિમાણાત્મક/quantitative d. કાલ્પનિક/physiological
14. વિકાસના બીજા તબક્કામાં મૃત્યુ દર કેવો રહે છે? / what is the situation of mortality rate in second phase of development ?
 a. ધીમેથી ઘટે/decrease slowly b. ઝડપથી ઘટે/decrease rapidly c. સ્થિર રહે/stagnant d. અનિશ્ચિત/ indeterminate

B. A. Sem- 5 Mathematical Economics

પ્રશ્ન-૧ (અ) ગણિતબદ્ધ અર્થશાસ્ત્રનો અર્થ આપી અને તેની ઉપયોગીતા અને મર્યાદાઓ (૧૪) લખો.

અથવા

- (અ) સમજાવો. (i) અચલ અને પ્રાચલ
(ii) ચલરાશીઓ
(iii) સુરેખ સમીકરણનો ઢાળ
- (બ) નીચેના પ્રશ્નો માટે સાચો વિકલ્પ શોધો. (૪)
- (૧) જો કુલ ખર્ચ વિધેય $C = 5 + 0.8Y$ અને કુલ આવક (Y) રૂ. 1000 હોય તો કુલ ખર્ચ (C) = હોય
(અ) 855 (બ) 705 (ક) 805 (ડ) 900
- (૨) જો $D = 8 - 2P$ અને $S = -4 + 4P$ હોય તો $D = S =$
(અ) 4 (બ) 2 (ક) 5 (ડ) 3
- (૩) $Y = mX + C$ સમીકરણમાં $m = -\frac{1}{2}$ અને $C = 7$ હોય તો $Y =$ હોય.
(અ) 6.5 (બ) 5.5 (ક) 6.0 (ડ) 5.0
- (૪) જો $Y = x^n$ હોય તો $\frac{dY}{dx} =$
(અ) nx^{n+1} (બ) $-nx^{n-1}$ (ક) nx^{n-1} (ડ) $-nx^{n+1}$

પ્રશ્ન-૨ (અ) વિધેય અને તેના પ્રકારો સમજાવો. (૧૪)

અથવા

- (અ) તુષ્ટિગુણ વિધેય, આવક વિધેય અને ઉત્પાદન વિધેય ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવો
(બ) નીચેના પ્રશ્નો માટે સાચો વિકલ્પ શોધો. (૪)
- (1) અચળ સંખ્યાનું વિકલનફળ હોય.
(અ) એક (બ) બે (ક) શૂન્ય (ડ) ત્રણ
- (2) જો કુલ ખર્ચ વિધેય $C = 6x^2 + 20x$ હોય તો સરેરાશ ખર્ચ વિધેય =
(અ) $3x + 20$ (બ) $6x + 20$ (ક) $3x^2 + 10x$ (ડ) $2x + 10$
- (3) જો $f(-x) = f(x)$ x ની દરેક કિંમતો માટે હોય તો વિધેય કહેવાય.
(અ) એકી (બ) બેકી (ક) શૂન્ય

(4) $\int x$ ની કિંમત શોધો.

(અ) 1 (બ) 0 (ક) $\frac{x^2}{2}$

પ્રશ્ન-3 (અ) વિકલનનો અર્થ આપી અને વિકલનના નિયમો ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવો. (૧૪)

અથવા

(અ) (i) સંકલન પર નોંધ લખો

(ii) જો સીમાંત તુષ્ટિગુણ વિધેય $Mu = 48 - 8x$ હોય અને કિંમત રૂ. 10 હોય ત્યારે ગ્રાહકનો અધિક સંતોષ શોધો.

(બ) નીચેના પ્રશ્નો માટે સાચો વિકલ્પ શોધો. (૩)

(1) સંકલનનો ઉપયોગ માટે થાય છે.

(અ) અંતર શોધવા (બ) ક્ષેત્રફળ શોધવા

(ક) વજન શોધવા

(2) $Y = 3 + 0.5x$ સમીકરણનો ઢાળ જણાવો

(અ) 3 (બ) 0.5 (ક) x

(3) વિધેયનો વિસ્તાર નો ઉપગણ છે.

(અ) પ્રદેશ (બ) સહપ્રદેશ (ક) ખાલીગણ

પ્રશ્ન-૪ (અ) (i) સાબિત કરો કે $MR = AR \left(1 - \frac{1}{n}\right)$ (૧૪)

(ii) $D = 80 - 10P$ માંગ વિધેય અને $S = 5P - 100$ પુરવઠા વિધેય છે, તો આકૃતિની મદદથી સમતોલિત કિંમત અને જથ્થો શોધો.

અથવા

(અ) (i) સાધન-ઉત્પાદન મોડેલ સમજાવો.

(ii) એક ઇજારાદારના માંગ અને ખર્ચ વિધેય નીચે મુજબ છે.

$$P = 28 - 5x \quad C = x^2 + 4x$$

(૧) ઇજારાદારનું સમતોલ ઉત્પાદન શોધો.

(૨) જો ઇજારાદાર ઉપર રૂ. 14 નો અચલવેરો નાખવામાં આવે

તો તેની સમતુલા ઉપર શી અસર થાય

(બ) નીચેના પ્રશ્નો માટે સાચો વિકલ્પ શોધો. (૩)

(૧) $ax^2 + bx + c = 0$ કયા પ્રકારનું સમીકરણ છે?

(અ) દ્વિઘાત (બ) સુરેખ (ક) વર્તુળ (ડ) અન્ય

(2) (10, 1) અને (20, 3) આ બિંદુઓમાંથી પસાર થાય તેવી સુરેખાનું સમીકરણ શોધો.

(અ) $y = 0.2x + 1$ (બ) $y = 0.2x - 1$ (ક) $y = 0.4x + 1$ (ડ) $y = 0.4x - 1$

(3) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{3x+5}{4x-2} = \underline{\hspace{2cm}}$

(અ) 4 (બ) 8 (ક) 6 (ડ) 2

B. A. Sem- 5 Mathematical Economics

Q-1 (a) Give the Meaning of Mathematical Economics and write its scope. (14) and limitations.

OR

- (a) Explain (i) Constant and parameter
(ii) Variables
(iii) Slope of linear equation
- (b) Choose correct option for the following (4)
- (1) If total cost function is $C = 5 + 0.8Y$ and Total revenue (Y) Rs. 1000.
Then Total Cost (C) =
- (a) 855 (b) 705 (c) 805 (d) 900
- (2) If $D = 8 - 2P$ and $S = -4 + 4P$, then $D = S = \dots\dots\dots$
- (a) 4 (b) 2 (c) 5 (d) 3
- (3) In the equation $Y = mX + C$ where $m = -\frac{1}{2}$, $C = 7$ then $Y = \dots\dots\dots$
- (a) 6.5 (b) 5.5 (c) 6.0 (d) 5.0
- (4) If $Y = x^n$ then $\frac{dy}{dx} = \dots\dots\dots$
- (a) nX^{n+1} (b) $-nX^{n-1}$ (c) nX^{n-1} (d) $-nX^{n+1}$

Q-2 (a) Explain function and its types. (14)

OR

- (a) Explain utility function, revenue function and production function with example.
- (b) Choose correct option for the following (4)
- (1) Differentiation of constant is
- (a) One (b) Two (c) Zero (d) Three
- (2) If total cost function is $C = 6x^2 + 20x$, then Average cost function =
- (a) $3x + 20$ (b) $6x + 20$ (c) $3x^2 + 10x$ (d) $2x + 10$
- (3) If $f(-x) = f(x)$ then for all values of x it is called function
- (a) Single (b) Double (c) Zero
- (4) find the value of $\int x$
- (a) 1 (b) 0 (c) $\frac{x^2}{2}$

Q-3 (a) Give the meaning of differentiation and explain the rules of differentiation with example.

OR

- (a) (i) Write a note on Integration
 (ii) Find consumer surplus if marginal utility function is $Mu = 48 - 8x$ and price is Rs. = 10
- (b) Choose correct option for the following (3)
- (1) Integration is used
- (a) to find distance (b) to find area (c) to find weight
- (2) Give the slope of equation of $Y = 3 + 0.5x$
- (a) 3 (b) 0.5 (c) x
- (3) is a subset of range of a function.
- (a) Domain (b) Co-Domain (c) Empty set

- Q-4 (a) (i) Prove that $MR = AR \left(1 - \frac{1}{e}\right)$ (7)
- (ii) $D = 80 - 10P$ is a Demand function and $S = 5P - 100$ is a Supply function, Find equilibrium price and quantity with the help of graph. (7)

OR

- (a) (i) Explain Input-Output Model. (7)
- (ii) Following are the demand function and cost functions of monopolist (7)
- $P = 28 - 5x$ $C = x^2 + 4x$
- (1) Find the equilibrium production of monopolist.
- (2) If fixed tax of Rs. 14 is imposed on a monopolist then find the impacts on the equilibrium.
- (b) Choose correct option for the following (3)
- (1) Which type of equation is $ax^2 + bx + c = 0$?
- (a) Quadratic (b) Linear (c) Circle (d) Other
- (2) Find out the equation of linear line which is passing through points (10, 1) and (20, 3)
- (a) $y = 0.2x + 1$ (b) $y = 0.2x - 1$ (c) $y = 0.4x + 1$ (d) $y = 0.4x - 1$
- (3) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{3x+5}{4x-2} =$ _____
- (a) 4 (b) 8 (c) 6 (d) 2

B.A. (Sem.-5) Examination
Geography CC 305
(Cartography-III)

Time : 2-00 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 30

- સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) જરૂર જણાય ત્યાં આકૃતિ દોરો.

- ૧ (અ) સ્થળવર્ણન નક્શાનો ઇન્ડેક્સ નંબર કઈ રીતે આપવામાં આવે છે? વિગતે સમજાવો. ૧૦
અથવા
(અ) ભૂગોળમાં વિતરણ નક્શા અને આલેખોની આવશ્યકતા જણાવી, તેનું વર્ગીકરણ સમજાવો
(બ) ટૂંકમાં જવાબ આપો. ૦૫
(૧) અંકાત્મક નક્શા-ગુણાત્મક નક્શા ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
(૨) સમોચ્ચતામાન રેખાઓની વ્યાખ્યા આપો.
(૩) ત્રિજ્યા શોધવાનું સુત્ર જણાવો.
(૪) SOI એસ. ઓ. આઇ. શું છે?
(૫) સ્થળવર્ણન નક્શા કઈ સંસ્થા તૈયાર કરે છે?
- ૨ (અ) દૂર સંવેદન વિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા આપી, તેની ઉપયોગીતા સમજાવો. ૧૦
અથવા
(અ) ભૌગોલિક સર્વેક્ષણના પ્રકારો જણાવી, સર્વેક્ષણના પાયાના સિદ્ધાંતો સમજાવો.
(બ) ટૂંકમાં જવાબ આપો. ૦૫
(૧) GIS જી. આઇ. એસ. એટલે શું?
(૨) એરિયલ ફોટોગ્રાફ શું છે?
(૩) ઇસરોનું મુખ્ય મથક ક્યાં છે?
(૪) ઇનસેટ (INSAT) ક્યા દેશનો સેટેલાઇટ છે?
(૫) સમપાટ સર્વેક્ષણમાં ઉપયોગમાં લેવાતા સાધનોના નામ આપો.

1103N285-2

ENGLISH VERSION

Instruction : (1) Figures to right indicates full marks.
(2) Draw diagram wherever necessary.

1 (a) Explain how index number is given to toposheets in detail. **10**

OR

(a) State the importance and need of distributional maps and graphs in geography and give its classification. **05**

(b) Answer in brief :

(1) Bring out the difference between Qualitative and Quantitative maps

(2) Define contours

(3) Give formula to find radius

(4) What is SOI?

(5) Toposheets are prepared by which oraganisation?

2 (a) Define remote sensing and explain its usefulness. **10**

OR

(a) Mention the types of geographical survey and explain the basic principles of surveying.

(b) Answer in brief :

(1) What is GIS?

(2) What are arial photographs?

(3) Headquarters of the ISRO is at

(4) INSAT belongs to which country?

(5) Give names of the instruments used for plane table survey.

B.A. (Sem.-5) (Repeater) Examination

CC- 305

Computer Application (e-Commerce & m-Commerce)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 35

- 1 (a) (i) e-commerce એટલે શું? તેના ફાયદાઓ અને ગેરફાયદાઓ સમજાવો. 7
અથવા
(i) લખો અને સમજાવો : e-commerceની મર્યાદાઓ 7
(b) કોઈપણ બેના જવાબ આપો : 2
(i) e-commerce ક્યા-ક્યા વપરાય છે?
(ii) B2Cનું fullform છે અને B2Bનું fullform છે.
(iii) e-commerceને online deal કરવા નો ઉપયોગ થાય છે.
- 2 (a) (i) સમજાવો : ભારતમાં e-commerce કેવી રીતે વપરાય છે? 7
અથવા
(i) સમજાવો : e-newspaper 7
(b) નીચેના ના જવાબ આપો : 2
(i) વસ્તુઓ ખરીદે છે અને વસ્તુઓ વાપરે છે.
(a) consumer & customer (b) customer & consumer
(c) buyer & seller (d) buyer & consumer
(ii) online airline ticket bookingની વેબસાઇટનું નામ છે.
- 3 (a) (i) વિસ્તારથી સમજાવો કે e-payment system કેવી રીતે work કરે છે? 7
અથવા
(i) Digital signature એટલે શું? સમજાવો કેવી રીતે work કરે છે? 7
(b) ટૂંકમાં જવાબ આપો : 2
(i) Copyrightનો symbol છે.
(ii) Trademarkને રીતે દર્શાવી શકાય છે.
- 4 (a) (i) m-commerce securityના ફાયદાઓ લખો. 6
અથવા
(i) Mobile marketingમાં advertising કેવી રીતે વપરાય છે. 6
(b) નીચેના ના જવાબ આપો : 2
(i) online oction માટેની વેબસાઇટનું નામ છે.
(ii) m-commerce દ્વારા સોસાયટીને ફાયદો છે.

1103N286-2

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

- 1 (a) (i) What is e-commerce? Write advantages and disadvantages of e-commerce. 7
OR
(i) Explain and write down the limitation of e-commerce. 7
(b) Answer any two : 2
(i) Where is e-commerce used? Explain in one line.
(ii) Fullform of B2C is and B2B is
(iii) e-commerce uses for online deal.
- 2 (a) (i) In India, explain how e-commerce is used ? 7
ଅଥବା
(i) Explain : e-newspaper 7
(b) Answer the following : 2
(i) purchases a product and uses a product.
(a) consumer & customer (b) customer & consumer
(c) buyer & seller (d) buyer & consumer
(ii) Website name of online airline ticket booking is
- 3 (a) (i) How e-payment system works explain in detail. 7
ଅଥବା
(i) What is Digital signature. Explain how it works. 7
(b) Answer the following : 2
(i) Copyright can be symbolically represented as
(ii) Trademark is represented as
- 4 (a) (i) Write the advantages of m-commerce security 6
ଅଥବା
(i) Explain how advertising is helpful in mobile marketing. 6
(b) Answer the following : 2
(i) Website name of online auction is
(ii) society is benefited by m-commerce.

Seat No. : _____

ME-141

March-2019

B.A., Sem.-V

**CC-304 (EA) : English
(Indian English Literature)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Write a detailed note on the issues of Gender Discrimination and Parental Authority discussed in Mahesh Dattani's play *Tara*. 17

OR

Write Short Notes :

- (a) Chandan
(b) Bharati

2. Kewlian Sio's *Let's Go Home* talks about a young boy who does not know how to process grief aroused from the death of his mother. Discuss. 17

OR

Prajwal Parajuly's story *The Cleft* deals with a young girl who is working as a servant and her aspirations in the real practical world. – Discuss.

3. Critically appreciate Toru Dutt's poem 'Sita'. 17

OR

Nissim Ezekiel's *Night of the Scorpion* juxtaposes the selfless love of a mother for her children with the Indian culture and the various superstitions steeped within. Discuss.

4. (a) Show your acquaintance with the following texts by mentioning the name of the author, year of publication, form of the work and the age to which it belongs : (any Five) 10

- (1) Golden Gate
(2) Time to Change
(3) Situation in Delhi
(4) Nectar in a Sieve
(5) The Guide
(6) Kanthapura
(7) Coolie

(b) Choose the correct answer from the options given below each of the following statements:

- (1) Dr. Thakkar has been associated with many major hospitals in the U.S.A. most notably the Children's Hospital in _____.
(a) New York (b) Philadelphia
(c) Honolulu (d) San Francisco
- (2) Mr. Patel is the ____ of Indo-Swede Pharmacia, a pharmaceutical company.
(a) Supervisor (b) Pharmacist
(c) General Manager (d) Director
- (3) How old were the twins when the surgery was done on them ?
(a) Three months (b) Five months
(c) Four months (d) Six months
- (4) What does Parvati suggest Kali change her name to?
(a) Hema (b) Rekha
(c) Jaya (d) Sushma
- (5) What was the color of Rakesh's Ambassador Car?
(a) White (b) Black
(c) Sky Blue (d) Brown
- (6) Which class did the protagonist of *Let's Go Home* not like much?
(a) Reading (b) Arithmetic
(c) History (d) Geography
- (7) "There, ____ smoke from strange altars rises light." Fill in the blank:
(a) Red (b) Green
(c) Blue (d) Yellow
- (8) What does the deer symbolize ?
(a) Power (b) Weakness
(c) Innocence (d) Sickness
- (9) After how many hours did the scorpion lose its sting?
(a) 5 hours (b) 10 hours
(c) 15 hours (d) 20 hours

Seat No. : _____

ME-141

March-2019

B.A., Sem.-V

CC-304 (EB) : English
(Indian Writing in English Translation)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. *Translating India's* chapter "Recalling" provides a thematic overview of English translations as carried out by the East India officers and white Orientalists scholars of the nineteenth century. – Discuss. 17

OR

Discuss in detail the emergence and development of English Translations in India.

2. *Kocharethi* gives an insider's view of the life pattern of Mala Arayar, the tribal community living in the hills of mid-eastern Kerala. – Evaluate. 17

OR

The novel *Kocharethi* portrays the young couple Kunjipennu and Kochuraman at the centre. – Discuss.

3. The play *The Boiled Beans on Toast* lets most of its conflicts stay unresolved and the story deliberately ends without denouement. – Discuss. 17

OR

Discuss in detail the relationship between Mr. Padabidri, the father and Kunaal, the son.

4. (a) Show your acquaintance in detail for any two of the following : 10
(1) Karukku (2) Tamas
(3) Coral Island (4) Chander and Sudha

- (b) Choose the correct answer from the options given below each of the following statements : 9

- (1) Kochuraman and Kunjipennu were _____.
(a) boy friend and girl friend (b) husband and wife
(c) fiancé and fiancée (d) lover and beloved
- (2) _____ was the cause of death of Kunjipennu's child.
(a) Flood (b) Train mishap
(c) Fire (d) Earthquake

- (3) 'Mala' in the Malayalam word "Malayarayar" refers to _____.
(a) Sea (b) Flood
(c) Hill (d) Fire
- (4) The play *Boiled Beans on Toast* was originally written in _____.
(a) Kannad (b) Telugu
(c) Malayalam (d) Tamil
- (5) Dolly and Vimala are _____ characters.
(a) kind hearted (b) peace loving
(c) sympathetic (d) villainous
- (6) Nandita is a _____.
(a) painter (b) singer
(c) teacher (d) nurse
- (7) The name of The Award for Translations instituted by Katha was _____ award.
(a) Mulk Raj Anand (b) Rabindranath Tagore
(c) R.K. Narayan (d) A.K. Ramanujan
- (8) The Central Institute of Indian Languages, Mysore initiated the journal Translation Target in the year _____.
(a) 2005 (b) 2007
(c) 2006 (d) 2008
- (9) *Translating India* is centered on the production of the body referred to as _____
(a) IELTS (b) ITEL
(c) ILET (d) IETL

Seat No. : _____

ME-141

March-2019

B.A., Sem.-V

**CC-304 (EC) : English
(Comparative Literature)**

Time : 2:30 Hours|

|Max. Marks : 70

- Instructions:** (1) All the questions are compulsory.
(2) Mention clearly the options you attempt.
(3) Figures to the right indicate full marks.

1. Attempt a detailed note about the concept of comparative literature. 17

OR

Discuss the term 'Comparative Literature' with the help of various definitions and enumerate its functions.

2. Evaluate comparative literature as an important medium of evaluating literature. 17

OR

Describe in detail about aims and methods of Comparative Literature.

3. With special reference to *River Sutra* and *That Thou Art* express your views on how Narmada river purifies souls of people 17

OR

Explain how Geeta Mehta's *River Sutra* and Dhruv Bhatta's *That Thou Art* present insights into the self.

4. (a) Write short notes on any two of the following: 10

- (1) World Literature
- (2) Provincial Literature
- (3) Transcreation
- (4) Genealogy

(b) Choose the correct options for the following sentences:

- (1) Comparist's approach must be _____
- (a) nationalistic (b) multi-dimensional
(c) biased (d) provincialistic
- (2) Comparative study of literature is predominantly a study of _____
- (a) characterization
(b) linguistic aspects
(c) history of literature
(d) two or more literature with reference to one another
- (3) *River Sutra* is a collection of _____
- (a) poems (b) plays
(c) short stories (d) letters
- (4) The narrator in *River Sutra* is _____
- (a) farmer (b) retired soldier
(c) retired teacher (d) retired bureaucrat
- (5) _____ runs a centre for tribals.
- (a) Guptaji (b) Supriya
(c) Lucy (d) The nameless hero
- (6) Which of the following stories does not appear in *A River Sutra* ?
- (a) The Teacher's Story (b) The Executive's Story
(c) The Musician's Story (d) The Lawyer's Story
- (7) *That Thou Art* is the translation of _____
- (a) Tadvidhi (b) Tatvamasi
(c) Tvamaham (d) Tejarashmi

(8) River Narmada is _____ factor in the *River Sutra* and the *That Thou Art*.

- (a) dividing (b) changing
(c) unifying (d) confusing

(9) In which language does Dhruv Bhatt write originally?

- (a) English (b) Gujarati
(c) Hindi (d) Marathi
-

$5 \times 7 = 35$ $\sim 116 \mu \text{m}^2$

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 306 (Essay)

Sanskrit

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧ નીચે આપેલ વિષયો પૈકી કોઈ બે વિશે નિબંધ લખો.

1 Write an essay on any two from the following subjects.:

(૧) અવધૂતોપાખ્યાન (નિયતાંશ)નો ઉપદેશ.

(1) Preaching of અવધૂતોપાખ્યાન (Selected portion)

(૨) મમ્મટસ્ય કાવ્યપ્રયોજનાનિ ।

(૩) કાલિદાસની નાટ્યકૃતિ ના મંગલાચરણ.

(3) Invocation of Kalidasa's dramas.

(4) ઉપનિષદના શાન્તિપાઠો .

(4) શાન્તિપાઠS of upnishads.

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 306 (Essay)

Urdu

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

نوٹ : سوال نامے میں درج نمبر ہی جوابی پرچے میں تحریر کریں تمام سوالات لازمی ہیں،

اور ان کے مارکس بائیں جانب درج ہیں۔

۳۵

مضمون نگاری کا فن اور اسکی روایت کا تفصیلی جائزہ لیجئے۔ سوال : ۱

یا

”مضمون نگاری کے چند بنیادی اصول“ بیان کیجئے۔

۳۵

”انشائیہ نگاری“ مکمل تعارف دیجئے۔ سوال : ۲

یا

بیسویں صدی کے مشہور و معروف انشائیہ نگاروں کا مکمل تعارف پیش کیجئے۔

--- پایان ---

B.A. (Sem.-5) Examination
CC 306 (Essay)
Indian Culture
March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના—(1) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

નીચેનામાંથી ગમે-તે-બે વિષે નિબંધ લખો.

- (1) ભારતીય સંસ્કૃતિમાં કલાનું મહત્ત્વ.
- (2) ભારતનો સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ (ઇ.સ.1885-1947)
- (3) ભારતીય જીવન પર ગાંધી વિચારોની અસર.
- (4) ભારતીય સંસ્કૃતિના ઉદગાતા-સ્વામી વિવેકાનંદ

ENGLISH VERSION

[Max. Marks - 70

Instruction—All questions carry equal marks

Write an essay on any two of the following.

- (1) Importance of Art in Indian culture.
 - (2) The freedom struggle of India (1885-1947)
 - (3) Impact of Gandhian thoughts on Indian culture.
 - (4) Swami Vivekanand as an exponent to Indian Culture.
-

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 306 (Essay)

History

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) જરૂર જણાય ત્યાં આકૃતિ દોરો.

૧ નીચેનામાંથી કોઈપમ બે નિબંધ લખો.

૭૦

- (અ) હડપ્પીયન સંસ્કૃતિ
(બ) વિશ્વ હેરિટેજ શહેર-અમદાવાદ
(ક) ભક્તિ અને સૂફી આંદોલન
(ડ) પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધ.

ENGLISH VERSION

Instruction : (1) Figures to right indicates full marks.
(2) Draw diagram wherever necessary.

1 Write any two Essays from the given below.

70

- (a) The Harappan Civilization.
(b) World Heritage City-Ahmedabad.
(c) Bhakti and Sufi Movements.
(d) World War-I

OK

B.A. (Sem.-5) Examination

CC 306 (Essay)

Geography

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) જરૂર જણાય ત્યાં આકૃતિ દોરો.

૧ નીચે આપેલમાંથી કોઈ એક વિશે નિબંધ લખો.

૩૫

(અ) સરદાર સરોવર પ્રોજેક્ટ

અથવા

(અ) ડેરી ઉદ્યોગ-ગુજરાતના સંદર્ભ

૨ નીચે આપેલમાંથી કોઈ એક વિશે નિબંધ લખો.

૩૫

(અ) ભારતીય ચોમાસુ

અથવા

(અ) વૈશ્વિક તાપવૃદ્ધિ અને આબોહવા પરિવર્તન.

ENGLISH VERSION

- Instruction :** (1) Figures to right indicates full marks.
(2) Draw diagram wherever necessary.

1 Write any one Essay.

35

(a) Sardar Sarovar Project.

OR

(a) Dairy Industries with reference of Gujarat.

2 Write any one Essay.

35

(a) Indian Monsoon.

OR

(a) Global Warming and Climate Change.

B.A. (Sem.-5) Examination
CC 306 (Essay)
Computer Application
March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 35

- પ્ર.૧ અ માઈન્ડ મેપીંગ શું છે? સવિસ્તર સમજાવો. ૦૭
અથવા
માઈન્ડ મેપીંગની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- પ્ર.૧ બ નીચેના વિધાન ખરા છે કે ખોટાં તે જણાવો. (કોઈપણ બે) ૦૨
(૧) માઈન્ડ મેપને એક રંગીન અને સંગઠિત આકૃતિમાં દર્શાવી શકાય છે.
(૨) માઈન્ડ મેપ એક સરળ સામગ્રી મેનેજમેન્ટ સિસ્ટમ તરીકે ઉપયોગ કરી શકાય છે.
(૩) માઈન્ડ મેપમાં જુદાં જુદાં વિચારો બદલી શકાય છે.
- પ્ર.૨ અ માઈન્ડ મેપીંગ અને પ્રોજેક્ટ મેનેજમેન્ટ વિશે સઉદાહરણ સમજાવો. ૦૭
અથવા
ધ પાવર ઓફ ઈમેજસ વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.
- પ્ર.૨ બ નીચેના વિધાન ખરા છે કે ખોટાં તે જણાવો. (કોઈપણ બે) ૦૨
(૧) માઈન્ડ મેપીંગએ પોતે એક છબી જ છે.
(૨) પહેલાંના સમયમાં ચિત્ર-કેન્દ્રીત રેડિયલ ગ્રાફિક સંસ્થા ટેકનીકનો ઉપયોગ કરીને નકશા બનાવતા હતાં.
(૩) માઈન્ડ મેપીંગને અસરકારક સંદેશા વ્યવહાર સાધન તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- પ્ર.૩ અ એજ્યુકેશનમાં માઈન્ડ મેપીંગ વિશે સઉદાહરણ ચર્ચા કરો. ૦૭
અથવા
બિઝનેસમાં માઈન્ડ મેપીંગ વિશે સવિસ્તર ચર્ચા કરો.
- પ્ર.૩ બ માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (કોઈપણ બે) ૦૨
(૧) માઈન્ડ મેપીંગની શોધ ભારતમાં થઈ. (સાચું કે ખોટું)
(૨) NRP નું પૂરું નામ જણાવો.
(૩) Free Mind Mapping એ માઈન્ડ મેપીંગ માટેનું એક સોફ્ટવેર છે. (સાચું કે ખોટું)
- પ્ર.૪ અ ફ્રી માઈન્ડ મેપ સોફ્ટવેરની અગત્યતા સવિસ્તર જણાવો. ૦૭
અથવા
- પ્ર.૪ અ Foundation of Mind Mapping & Brain ના કુદરતી આર્કિટેકચર વિશે જણાવો. ૦૧
પ્ર.૪ બ માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (કોઈપણ એક)
(૧) CMS નું પૂરું નામ જણાવો.
(૨) IARP નું પૂરું નામ જણાવો.

P. T. O

N 293 - 2

ENGLISH VERSION

- Q.1 A What is Mind Mapping? Explain it. 07
OR
Explain the characteristics of Mind Mapping.
- Q.1 B True / False. (Any Two) 02
(1) We can display mind map as in color figure.
(2) The use of Mind Map is make process simple management system.
(3) We can change different thoughts with the use of Mind Map.
- Q.2 A Explain the Power of Images with example. 07
OR
Explain Mind Mapping and Project Management.
- Q.2 B True / False (Any Two) 02
(1) Mind Mapping is also known as one image.
(2) In the ancient time, institute was use Image central radial graphic technique for create a map.
(3) Mind Mapping is also known as impressive communication instrument.
- Q.3 A Explain the use of Mind Mapping in Business. 07
OR
Discuss about the Uses of Education in Mind Mapping with example.
- Q.3 B Do as directed. (Any Two) 02
(1) India search/Found Mind Mapping. (True / False)
(2) NRP stands for _____.
(3) Free Mind Mapping is a software for mind mapping. (True / False)
- Q.4 A Explain the Foundation of Mind Mapping & Brain in natural Architecture. 07
OR
Explain the importance of Free Mind Map Software.
- Q.4 B Do as directed. (Any One) 01
(1) Write a full form of CMS.
(2) Write a full form of IARP.

***** BEST OF LUCK *****